

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I**Dispoziții generale**

Art. 1. — Prezenta lege cuprinde dispozițiile privind punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 24 iulie 2009, denumită în continuare *Codul civil*, având ca principal obiect punerea de acord a legislației civile existente cu prevederile acestuia, precum și soluționarea conflictului de legi rezultând din intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 2. — Ori de câte ori legi speciale sau complementare Codului civil fac trimitere la „Codicele civil” sau „Codul civil”, denumit în continuare *Codul civil din 1864*, sau la dispoziții abrogate ori modificate prin prezenta lege, trimiterea se consideră a fi făcută la dispozițiile corespunzătoare care le înlocuiesc.

Art. 3. — Actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a Codului civil nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor.

Art. 4. — La data intrării în vigoare a Codului civil, actele juridice nule, anulabile sau afectate de alte cauze de ineficacitate, prevăzute de Codul civil din 1864, precum și de alte acte normative, rămân supuse dispozițiilor legii vechi, neputând fi considerate valabile ori, după caz, eficiente potrivit Codului civil sau dispozițiilor prezentei legi.

Art. 5. — (1) Dispozițiile Codului civil se aplică tuturor actelor și faptelor încheiate sau, după caz, produse ori săvârșite după intrarea sa în vigoare, precum și situațiilor juridice născute după intrarea sa în vigoare.

(2) Dispozițiile Codului civil sunt aplicabile și efectelor viitoare ale situațiilor juridice născute anterior intrării în vigoare a acestuia, derivate din starea și capacitatea persoanelor, din căsătorie, filiație, adopție și obligația legală de întreținere, din raporturile de proprietate, inclusiv regimul general al bunurilor, și din raporturile de vecinătate, dacă aceste situații juridice subzistă după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 6. — (1) În cuprinsul actelor normative aplicabile la data intrării în vigoare a Codului civil, referirile la comercianți se consideră a fi făcute la persoanele fizice sau, după caz, la persoanele juridice supuse înregistrării în registrul comerțului, potrivit prevederilor art. 1 din Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică termenului „comerciant” prevăzut în:

a) Legea nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice, republicată;

b) Ordonanța Guvernului nr. 130/2000 privind protecția consumatorilor la încheierea și executarea contractelor la distanță, republicată, cu modificările ulterioare;

c) Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori, republicată, cu modificările ulterioare;

d) Legea pomiculturii nr. 348/2003, republicată, cu modificările ulterioare;

e) Legea nr. 296/2004 privind Codul consumului, republicată, cu modificările ulterioare;

f) Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, cu modificările ulterioare;

g) Legea nr. 158/2008 privind publicitatea înșelătoare și publicitatea comparativă;

h) Legea nr. 321/2009 privind comercializarea produselor alimentare, cu modificările și completările ulterioare;

i) orice alte acte normative în care termenul „comerciant” are un înțeles specific dispozițiilor cuprinse în aceste din urmă acte normative.

Art. 7. — În cuprinsul actelor normative aplicabile la data intrării în vigoare a Codului civil:

a) referirile la „societatea civilă fără personalitate juridică” se consideră a fi făcute la „societatea simplă”;

b) referirile la „societatea civilă cu personalitate juridică” se consideră a fi făcute la „societatea cu personalitate juridică”;

c) referirile la „societatea civilă profesională” se consideră a fi făcute la „societatea profesională, cu sau fără personalitate juridică”, după caz.

CAPITOLUL II**Dispoziții cu privire la titlul preliminar al Codului civil și cu privire la unele legi****SECȚIUNEA 1****Dispoziții de punere în aplicare a titlului preliminar al Codului civil**

Art. 8. — (1) Noțiunea „profesionist” prevăzută la art. 3 din Codul civil include categoriile de comerciant, întreprinzător, operator economic, precum și orice alte persoane autorizate să desfășoare activități economice sau profesionale, astfel cum aceste noțiuni sunt prevăzute de lege, la data intrării în vigoare a Codului civil.

(2) În toate actele normative în vigoare, expresiile „acte de comerț”, respectiv „fapte de comerț” se înlocuiesc cu expresia „activități de producție, comerț sau prestări de servicii”.

SECȚIUNEA a 2-a

Modificarea unor dispoziții ale titlului preliminar „Despre legea civilă” al Codului civil

Art. 9. — Titlul preliminar „Despre legea civilă” al Codului civil se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1 va avea următorul cuprins:**„Izvoarele dreptului civil**

Art. 1. — (1) Sunt izvoare ale dreptului civil legea, uzanțele și principiile generale ale dreptului.

(2) În cazurile neprevăzute de lege se aplică uzanțele, iar în lipsa acestora, dispozițiile legale privitoare la situații asemănătoare, iar când nu există asemenea dispoziții, principiile generale ale dreptului.

(3) În materiile reglementate prin lege, uzanțele se aplică numai în măsura în care legea trimite în mod expres la acestea.

(4) Numai uzanțele conforme ordinii publice și bunelor moravuri sunt recunoscute ca izvoare de drept.

(5) Partea interesată trebuie să facă dovada existenței și a conținutului uzanțelor. Uzanțele publicate în culegeri elaborate de către entitățile sau organismele autorizate în domeniu se prezumă că există, până la proba contrară.

(6) În sensul prezentului cod, prin *uzanțe* se înțelege obiceiul (cutuma) și uzurile profesionale.”

2. Articolul 2 va avea următorul cuprins:**„Obiectul și conținutul Codului civil**

Art. 2. — (1) Dispozițiile prezentului cod reglementează raporturile patrimoniale și nepatrimoniale dintre persoane, ca subiecte de drept civil.

(2) Prezentul cod este alcătuit dintr-un ansamblu de reguli care constituie dreptul comun pentru toate domeniile la care se referă litera sau spiritul dispozițiilor sale.”

3. La articolul 3, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Constituie exploatarea unei întreprinderi exercitarea sistematică, de către una sau mai multe persoane, a unei activități organizate ce constă în producerea, administrarea ori înstrăinarea de bunuri sau în prestarea de servicii, indiferent dacă are sau nu un scop lucrativ.”

4. Articolul 6 va avea următorul cuprins:**„Aplicarea în timp a legii civile**

Art. 6. — (1) Legea civilă este aplicabilă cât timp este în vigoare. Aceasta nu are putere retroactivă.

(2) Actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a legii noi nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor.

(3) Actele juridice nule, anulabile sau afectate de alte cauze de ineficacitate la data intrării în vigoare a legii noi sunt supuse dispozițiilor legii vechi, neputând fi considerate valabile ori, după caz, eficiente potrivit dispozițiilor legii noi.

(4) Prescripțiile, decăderile și uzucapiunile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a legii noi sunt în întregime supuse dispozițiilor legale care le-au instituit.

(5) Dispozițiile legii noi se aplică tuturor actelor și faptelor încheiate sau, după caz, produse ori săvârșite după intrarea sa în vigoare, precum și situațiilor juridice născute după intrarea sa în vigoare.

(6) Dispozițiile legii noi sunt de asemenea aplicabile și efectelor viitoare ale situațiilor juridice născute anterior intrării în vigoare a acesteia, derivate din starea și capacitatea persoanelor, din căsătorie, filiație, adopție și obligația legală de întreținere, din raporturile de proprietate, inclusiv regimul general al bunurilor, și din raporturile de vecinătate, dacă aceste situații juridice subzistă după intrarea în vigoare a legii noi.”

5. Articolul 10 va avea următorul cuprins:**„Interzicerea analogiei**

Art. 10. — Legile care derogă de la o dispoziție generală, care restrâng exercițiul unor drepturi civile sau care prevăd sancțiuni civile se aplică numai în cazurile expres și limitativ prevăzute de lege.”

6. Articolul 11 va avea următorul cuprins:**„Respectarea ordinii publice și a bunelor moravuri**

Art. 11. — Nu se poate deroga prin convenții sau acte juridice unilaterale de la legile care interesează ordinea publică sau de la bunele moravuri.”

7. La articolul 14, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Orice persoană fizică sau persoană juridică trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile civile cu bună-credință, în acord cu ordinea publică și bunele moravuri.”

8. La articolul 18, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Publicitatea se realizează prin cartea funciară, Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare, denumită în cuprinsul prezentului cod și *arhivă*, prin registrul comerțului, precum și prin alte forme de publicitate prevăzute de lege.”

SECȚIUNEA a 3-a

Modificarea unor legi speciale

Art. 10. — Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.066 din 17 noiembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 1. — (1) În vederea desfășurării de activități cu scop lucrativ, persoanele fizice și persoanele juridice se pot asocia și pot constitui societăți comerciale, cu respectarea dispozițiilor prezentei legi.”

2. La articolul 5 alineatul (6), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) printre bunurile subscrise ca aport la capitalul social se află un imobil;”

3. Articolul 63 va avea următorul cuprins:

„Art. 63. — Cererile și căile de atac prevăzute de prezenta lege, de competența instanțelor judecătorești, se soluționează de tribunalul în a cărui circumscripție își are societatea sediul principal.”

4. Articolul 991 va avea următorul cuprins:

„Art. 991. — (1) Constituirea de ipotecă mobiliară asupra acțiunilor se face prin înscris sub semnătură privată, în care se vor arăta cuantumul datoriei, valoarea și categoria acțiunilor cu care se garantează, iar în cazul acțiunilor la purtător și nominative emise în formă materială, și prin menționarea ipotecii pe titlu, semnată de creditor și debitorul acționar sau de mandatarii acestora.

(2) Ipoteca se înregistrează în registrul acționarilor ținut de consiliul de administrație, respectiv de directorat, sau, după caz, de societatea independentă care ține registrul acționarilor. Creditorului în favoarea căruia s-a constituit ipoteca mobilă asupra acțiunilor i se eliberează o dovadă a înregistrării acesteia.

(3) Ipoteca devine opozabilă terților și dobândește rangul în ordinea de preferință a creditorilor de la data înregistrării în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare.”

5. La articolul 124, alineatul (1) se abrogă.**6. La articolul 204 alineatul (2), litera a) va avea următorul cuprins:**

„a) majorarea capitalului social prin subscrierea ca aport în natură a unui imobil;”

7. Articolul 291 va avea următorul cuprins:

„Art. 291. — Prevederile din prezenta lege se completează cu dispozițiile Codului civil și ale Codului de procedură civilă.”

Art. 11. — Alineatele (1) și (2) ale articolului 1 din Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 4 februarie 1998, cu

modificările și completările ulterioare, se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 1. — (1) Înainte de începerea activității economice, au obligația să ceară înmatricularea sau, după caz, înregistrarea în registrul comerțului următoarele persoane fizice sau juridice: persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, societățile comerciale, companiile naționale și societățile naționale, regiile autonome, grupurile de interes economic, societățile cooperative, organizațiile cooperatiste, societățile europene, societățile cooperative europene și grupurile europene de interes economic cu sediul principal în România, precum și alte persoane fizice și juridice prevăzute de lege.

(2) În cursul exercitării activității lor sau la încetarea acesteia, persoanele fizice sau juridice prevăzute la alin. (1) au obligația de a solicita înscrierea în același registru a mențiunilor privind actele și faptele a căror înregistrare este prevăzută de lege.”

Art. 12. — Alineatul (3) al articolului 14 din Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 172 din 28 februarie 2005, cu modificările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Forma autentică a actului constitutiv este obligatorie când printre bunurile subscrise ca aport la capitalul social se află un imobil.”

CAPITOLUL III

Dispoziții cu privire la cartea I „Despre persoane” a Codului civil și cu privire la unele legi

SECȚIUNEA 1

Dispoziții tranzitorii și de punere în aplicare a cărții I „Despre persoane” a Codului civil

Art. 13. — (1) Drepturile personalității sunt supuse legii în vigoare la data exercitării lor.

(2) Orice atingere adusă drepturilor personalității este supusă legii în vigoare la data săvârșirii acesteia.

Art. 14. — Dispozițiile art. 76 din Codul civil nu se aplică în cazul în care punerea la dispoziție a informației sau a materialului s-a făcut anterior datei intrării în vigoare a Codului civil, chiar dacă utilizarea informației ori a materialului se realizează după această dată.

Art. 15. — Dispozițiile art. 78—81 din Codul civil sunt aplicabile și în privința persoanelor decedate anterior datei intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 16. — Persoanele aflate la data intrării în vigoare a Codului civil sub tutelă, curatelă, interdicție sau alte măsuri de ocrotire sunt supuse, în ceea ce privește capacitatea lor, dispozițiilor Codului civil.

Art. 17. — Dispozițiile privitoare la consiliul de familie se aplică tutelei și curatele instituite după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 18. — Dispozițiile Codului civil privitoare la regimul juridic general aplicabil persoanelor juridice se aplică și persoanelor juridice în ființă la data intrării sale în vigoare, însă numai în măsura în care prin legile aplicabile fiecărei persoane juridice nu se prevede altfel.

Art. 19. — Dispozițiile art. 252—257 din Codul civil se aplică faptelor săvârșite după intrarea în vigoare a acestuia.

SECȚIUNEA a 2-a

**Modificarea și completarea unor dispoziții ale cărții I
„Despre persoane” a Codului civil**

Art. 20. — Cartea I „Despre persoane” a Codului civil se modifică și completează după cum urmează:

1. Articolul 31 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Patrimoniul. Mase patrimoniale și patrimoniul de afecțiune**

Art. 31. — (1) Orice persoană fizică sau persoană juridică este titulară a unui patrimoniu care include toate drepturile și datoriile ce pot fi evaluate în bani și aparțin acesteia.

(2) Acesta poate face obiectul unei diviziuni sau unei afecțiuni numai în cazurile și condițiile prevăzute de lege.

(3) Patrimoniile de afecțiune sunt masele patrimoniale fiduciare, constituite potrivit dispozițiilor titlului IV al cărții a III-a, cele afectate exercitării unei profesii autorizate, precum și alte patrimoniul determinate potrivit legii.”

2. La articolul 33, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Lichidarea patrimoniului profesional individual se face în conformitate cu dispozițiile art. 1.941—1.948, dacă prin lege nu se dispune altfel.”

3. La articolul 42, denumirea marginală și alineatul (1) se modifică și vor avea următorul cuprins:**„Regimul unor acte ale minorului**

Art. 42. — (1) Minorul poate să încheie acte juridice privind munca, îndeletnicirile artistice sau sportive ori referitoare la profesia sa, cu încuviințarea părinților sau a tutorelui, precum și cu respectarea dispozițiilor legii speciale, dacă este cazul.”

4. La articolul 43, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Pentru cei care nu au capacitate de exercițiu, actele juridice se încheie, în numele acestora, de reprezentanții lor legali, în condițiile prevăzute de lege. Dispozițiile art. 42 alin. (1) sunt aplicabile în mod corespunzător.”

5. La articolul 44 se introduce un nou alineat, alineatul (2), cu următorul cuprins:

„(2) Cel lipsit de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă poate invoca și singur, în apărare, anulabilitatea actului pentru incapacitatea sa rezultată din minoritate ori din punerea sub interdicție judecătorească.”

6. Articolul 45 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Frauda comisă de incapabil**

Art. 45. — Simpla declarație că este capabil să contracteze, făcută de cel lipsit de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă, nu înlătură anulabilitatea actului. Dacă însă a folosit manopere dolosive, instanța, la cererea părții induse în eroare, poate menține contractul atunci când apreciază că aceasta ar constitui o sancțiune civilă adecvată.”

7. La articolul 46, alineatul (1) se abrogă.**8. La titlul II, denumirea capitolului II se modifică și va avea următorul cuprins:****„CAPITOLUL II****Respectul datorat ființei umane și drepturilor ei inerente”****9. La articolul 58, denumirea marginală și alineatul (1) se modifică și vor avea următorul cuprins:****„Drepturi ale personalității**

Art. 58. — (1) Orice persoană are dreptul la viață, la sănătate, la integritate fizică și psihică, la demnitate, la propria imagine, la respectarea vieții private, precum și alte asemenea drepturi recunoscute de lege.”

10. La articolul 80, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În lipsa unei opțiuni exprese a persoanei decedate, va fi respectată, în ordine, voința soțului, părinților, descendenților, rudelor în linie colaterală până la al patrulea grad inclusiv, legatarilor universalii sau cu titlu universal ori dispoziția primarului comunei, orașului, municipiului sau al sectorului municipiului București în a cărei rază teritorială a avut loc decesul. În toate cazurile se va ține seama de apartenența confesională a persoanei decedate.”

11. Articolul 87 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Domiciliul**

Art. 87. — Domiciliul persoanei fizice, în vederea exercitării drepturilor și libertăților sale civile, este acolo unde aceasta declară că își are locuința principală.”

12. La articolul 89, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Stabilirea sau schimbarea domiciliului nu operează decât atunci când cel care ocupă sau se mută într-un anumit loc a făcut-o cu intenția de a avea acolo locuința principală.”

13. Articolul 93 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Cazurile speciale**

Art. 93. — Domiciliul copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților săi și supus unor măsuri de protecție specială, în cazurile prevăzute de lege, se află la instituția, la familia sau la persoanele cărora le-a fost dat în plasament.”

14. Articolul 95 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Domiciliul la curatorul special Art. 95. — Dacă a fost numit un curator special pentru administrarea bunurilor succesoriale, cei chemați la moștenire au domiciliul la curator, în măsura în care acesta este îndreptățit să îi reprezinte.”

15. La articolul 100, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Hotărârea judecătorească prin care se dispune anularea, completarea sau modificarea unui act de stare civilă, precum și înregistrarea făcută în temeiul unei asemenea hotărâri sunt opozabile oricărei alte persoane cât timp printr-o nouă hotărâre nu s-a stabilit contrariul. Actul administrativ prin care s-a dispus rectificarea unui act de stare civilă, precum și înregistrarea făcută în baza lui sunt opozabile oricărei persoane până la proba contrară.”

16. Articolul 107 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Instanța de tutelă Art. 107. — (1) Procedurile prevăzute de prezentul cod privind ocrotirea persoanei fizice sunt de competența instanței de tutelă și de familie stabilite potrivit legii, denumită în continuare *instanța de tutelă*.

(2) În toate cazurile, instanța de tutelă soluționează de îndată aceste cereri.”

17. La articolul 108, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Ocrotirea persoanei fizice prin tutelă se realizează de către tutore, desemnat sau numit, în condițiile prezentului cod, precum și de către consiliul de familie, ca organ consultativ.”

18. Articolul 109 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Ocrotirea persoanei prin curatelă Art. 109. — Ocrotirea persoanei fizice prin curatelă are loc numai în cazurile și condițiile prevăzute de lege.”

19. La articolul 111, litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) instanțele judecătorești, cu prilejul condamnării la pedeapsa penală a interzicerii drepturilor părintești;”.

20. La articolul 114, după alineatul (3) se introduc două noi alineate, alineatele (4) și (5), cu următorul cuprins:

„(4) Înscrișul prin care se revocă persoana desemnată pentru a fi numită tutore se va înscrie în registrul prevăzut la art. 1.046 sau la art. 2.033, după caz.

(5) Notarul public sau instanța de tutelă, după caz, are obligația să verifice la registrele prevăzute la alin. (4) dacă persoana desemnată pentru a fi tutore nu a fost revocată.”

21. La articolul 129, alineatele (1) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Consiliul de familie este convocat cu cel puțin 10 zile înainte de data întrunirii de către tutore, din propria inițiativă sau la cererea oricăruia dintre membrii acestuia, a minorului care a împlinit vârsta de 14 ani sau a instanței de tutelă. Cu acordul tuturor membrilor consiliului de familie, convocarea se poate face și mai devreme de împlinirea termenului de 10 zile dinainte de data întrunirii. În toate cazurile, prezența tuturor membrilor consiliului de familie acoperă neregularitatea convocării.

.....

(3) Ședințele consiliului de familie se țin la domiciliul minorului. În cazul în care convocarea a fost făcută la solicitarea instanței de tutelă, ședința se ține la sediul acesteia.”

22. La articolul 130, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Deciziile consiliului de familie vor fi motivate și consemnate într-un registru special constituit, care se ține de unul dintre membrii consiliului, desemnat în acest scop de instanța de tutelă.”

23. La articolul 130, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:

„(4) Actele încheiate de tutore în lipsa avizului consultativ sunt anulabile. Încheierea actului cu nerespectarea avizului atrage numai răspunderea tutorelui. Dispozițiile art. 155 sunt aplicabile în mod corespunzător.”

24. La articolul 150, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Pentru motive temeinice, în cadrul procedurilor succesoriale, notarul public, la cererea oricărei persoane interesate sau din oficiu, poate numi provizoriu un curator special, care va fi validat ori, după caz, înlocuit de către instanța de tutelă.”

25. Articolul 166 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Desemnarea tutorelui Art. 166. — Orice persoană care are capacitatea deplină de exercițiu poate desemna prin act unilateral sau contract de mandat, încheiate în formă autentică, persoana care urmează a fi numită tutore pentru a se îngriji de persoana și bunurile sale în cazul în care ar fi pusă sub interdicție judecătorească. Dispozițiile art. 114 alin. (3)—(5) se aplică în mod corespunzător.”

26. Articolul 170 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Numirea tutorelui Art. 170. — Prin hotărârea de punere sub interdicție, instanța de tutelă numește, de îndată, un tutore pentru ocrotirea celui pus sub interdicție judecătorească. Dispozițiile art. 114—120 se aplică în mod corespunzător.”

27. Articolul 175 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Liberalitățile primite de descendenții interzisului judecătoresc

Art. 175. — Din bunurile celui pus sub interdicție judecătorească, descendenții acestuia pot fi gratificați de către tutore, cu avizul consiliului de familie și cu autorizarea instanței de tutelă, fără însă să se poată da scutire de raport.”

28. La articolul 212, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Față de terți hotărârile și deciziile luate în condițiile legii, ale actului de constituire sau ale statutului produc efecte numai de la data publicării lor, în cazurile și condițiile prevăzute de lege, în afară de cazul în care se face dovada că aceștia le-au cunoscut pe altă cale.”

29. La articolul 216, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Hotărârile și deciziile contrare legii, actului de constituire ori statutului pot fi atacate în justiție de oricare dintre membrii organelor de conducere sau de administrare care nu au participat la deliberare ori care au votat împotriva și au cerut să se insereze aceasta în procesul-verbal de ședință, în termen de 15 zile de la data când li s-a comunicat copia de pe hotărârea sau decizia respectivă ori de la data când a avut loc ședința, după caz.”

30. Articolul 252 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Ocrotirea personalității umane

Art. 252. — Orice persoană fizică are dreptul la ocrotirea valorilor intrinseci ființei umane, cum sunt viața, sănătatea, integritatea fizică și psihică, demnitatea, intimitatea vieții private, libertatea de conștiință, creația științifică, artistică, literară sau tehnică.”

31. La articolul 253, partea introductivă a alineatului (1) și alineatul (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Persoana fizică ale cărei drepturi nepatrimoniale au fost încălcate ori amenințate poate cere oricând instanței:

.....
 (2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul încălcării drepturilor nepatrimoniale prin exercitarea dreptului la libera exprimare, instanța poate dispune numai măsurile prevăzute la alin. (1) lit. b) și c).”

SECȚIUNEA a 3-a**Modificarea unor legi speciale**

Art. 21. — Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 60 din 26 martie 1996, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 88 va avea următorul cuprins:

„Art. 88. — (1) Utilizarea unei opere care conține un portret necesită consimțământul persoanei reprezentate în acest portret, în condițiile prevăzute de art. 73, 74 și 79 din Codul civil. De asemenea, autorul, proprietarul sau posesorul acesteia nu are dreptul să o reproducă ori să o utilizeze fără consimțământul succesorilor persoanei reprezentate, timp de 20 de ani după moartea acesteia, cu respectarea și a dispozițiilor art. 79 din Codul civil.

(2) În lipsa unei clauze contrare, consimțământul nu este necesar dacă persoana reprezentată în portret este de profesie model sau a primit o remunerație pentru a poza pentru acel portret. De asemenea, existența consimțământului se prezumă în condițiile art. 76 din Codul civil”.

2. Articolul 89 va avea următorul cuprins:

„Art. 89. — Utilizarea unei corespondențe adresate unei persoane necesită consimțământul destinatarului, iar după moartea acestuia, timp de 20 de ani, al succesorilor săi, dacă destinatarul nu a dorit altfel. În toate cazurile, sunt deopotrivă aplicabile dispozițiile art. 71 alin. (1) și (2), art. 72, 74 și 79 din Codul civil.”

Art. 22. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, publicată în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 641 din 20 iulie 2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 290/2005, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 26, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 26. — (1) Domiciliul persoanei fizice este acolo unde aceasta declară că are locuința principală.”

2. Articolul 29 va avea următorul cuprins:

„Art. 29. — Reședința este acolo unde persoana fizică declară că are locuința secundară, alta decât cea de domiciliu.”

Art. 23. — Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 28 aprilie 2006, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 144, litera a) va avea următorul cuprins:

„a) prelevarea de organe, țesuturi și celule de origine umană, în scop terapeutic, se poate efectua de la persoane majore în viață, având capacitate de exercițiu deplină, după obținerea consimțământului informat, scris, liber, prealabil și expres al acestora, conform modelului prevăzut în anexa nr. 1. Se interzice prelevarea de organe, țesuturi și celule de la persoane lipsite de discernământ;”.

2. La articolul 147, punctul 4 va avea următorul cuprins:

„4. În lipsa acordului exprimat în timpul vieții potrivit art. 331 alin. (2) lit. c), prelevarea de organe, țesuturi și/sau celule de la persoanele decedate se face numai cu consimțământul scris al cel puțin unuia dintre membrii majori ai familiei sau al rudelor, în ordinea prevăzută la art. 81 din Codul civil;”.

CAPITOLUL IV**Dispoziții cu privire la cartea a II-a „Despre familie” a Codului civil și cu privire la unele legi****SECȚIUNEA 1****Dispoziții tranzitorii și de punere în aplicare a cărții a II-a „Despre familie” a Codului civil**

Art. 24. — Dispozițiile privind logodna sunt aplicabile numai în cazul în care aceasta a fost încheiată după data intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 25. — (1) Validitatea căsătoriei încheiate înainte de data intrării în vigoare a Codului civil se stabilește potrivit dispozițiilor legii în vigoare la data încheierii ei.

(2) Cu toate acestea, în cazul în care, după intrarea în vigoare a Codului civil, a intervenit un fapt care, potrivit dispozițiilor acestuia, acoperă nulitatea, căsătoria nu mai poate fi constatată nulă sau nu mai poate fi anulată după intrarea în vigoare a Codului civil.

(3) În cazul în care faptul prin care se acoperă nulitatea presupune curgerea unui termen, căsătoria nu mai poate fi constatată nulă sau nu mai poate fi anulată după trecerea acelui termen de la data intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 26. — Existența tutelei constituie cauză de nulitate relativă a căsătoriei numai în cazul căsătoriilor încheiate după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 27. — Indiferent de data încheierii căsătoriei, în ceea ce privește relațiile lor personale și patrimoniale, soții sunt supuși dispozițiilor Codului civil, de la data intrării sale în vigoare.

Art. 28. — Dispozițiile art. 315 alin. (1) din Codul civil sunt aplicabile și în cazul căsătoriilor încheiate înainte de intrarea în vigoare a Codului civil, dacă imposibilitatea unuia dintre soți de a-și manifesta voința intervine sau se menține și după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 29. — Dispozițiile art. 316 din Codul civil sunt aplicabile și în cazul căsătoriilor în ființă la data intrării în vigoare a Codului civil, dacă actele juridice care pun în pericol grav interesele familiei sunt săvârșite de unul dintre soți după această dată.

Art. 30. — Dispozițiile art. 322 din Codul civil sunt aplicabile și în cazul căsătoriilor în ființă la data intrării în vigoare a Codului civil, dacă actele de dispoziție asupra locuinței familiei ori asupra bunurilor care mobilează sau decorează locuința familiei ori deplasarea acestora din locuință au intervenit după această dată.

Art. 31. — Dispozițiile art. 323 din Codul civil sunt aplicabile contractelor de închiriere încheiate după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 32. — Dispozițiile art. 324 din Codul civil sunt aplicabile și în cazul căsătoriilor în ființă la data intrării în vigoare a Codului civil, dacă atribuirea beneficiului contractului de închiriere se face după această dată.

Art. 33. — Dispozițiile art. 340 și 341 din Codul civil sunt aplicabile și căsătoriilor în ființă la data intrării în vigoare a Codului civil, ori de câte ori actul juridic sau faptul juridic în temeiul căruia a fost dobândit bunul intervine după această dată.

Art. 34. — Dispozițiile art. 345—350 din Codul civil sunt aplicabile și căsătoriilor în ființă la data intrării în vigoare a Codului civil, dacă actul sau faptul juridic cu privire la un bun comun a intervenit după această dată.

Art. 35. — Dispozițiile art. 351—354 din Codul civil sunt aplicabile și căsătoriilor în ființă la data intrării în vigoare a Codului civil, dacă datoria s-a născut după această dată.

Art. 36. — (1) Dispozițiile art. 358 din Codul civil sunt aplicabile și căsătoriilor în ființă la data intrării în vigoare a Codului civil, dacă actul de împărțire a bunurilor comune se încheie după această dată.

(2) În cazul cererilor de împărțire a bunurilor comune aflate în curs de judecată în primă instanță la data intrării în vigoare a Codului civil, instanța de judecată poate dispune împărțirea bunurilor comune în timpul căsătoriei, fără a mai fi necesară examinarea motivelor temeinice.

Art. 37. — Dispozițiile art. 369 din Codul civil privind modificarea convențională a regimului matrimonial sunt aplicabile și căsătoriilor în ființă la data intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 38. — Dispozițiile art. 370—372 din Codul civil privind separația judiciară de bunuri sunt aplicabile și căsătoriilor în ființă la data intrării în vigoare a Codului civil, dacă actele prin care se pun în pericol interesele patrimoniale ale familiei sunt încheiate de unul dintre soți după această dată.

Art. 39. — (1) Dispozițiile Codului civil privind divorțul se aplică fără a se deosebi între căsătoriile încheiate înainte sau după intrarea sa în vigoare.

(2) Divorțul pronunțat anterior intrării în vigoare a Codului civil produce efectele stabilite de legea în vigoare la data când s-a pronunțat hotărârea rămasă irevocabilă.

Art. 40. — În cazul cererilor de divorț formulate anterior intrării în vigoare a Codului civil, instanța poate să dispună divorțul prin acordul soților, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 373 lit. a) și art. 374 din Codul civil.

Art. 41. — Dispozițiile Codului civil privind divorțul prin acordul soților pe cale administrativă sau prin procedură notarială sunt aplicabile și căsătoriilor în ființă la data intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 42. — În cazul cererilor de divorț formulate anterior intrării în vigoare a Codului civil, instanța de judecată poate să dispună divorțul în temeiul prevederilor art. 373 lit. b) și art. 379 alin. (1) din Codul civil, chiar dacă reține culpa exclusivă a reclamantului, în măsura în care motivele de divorț subzistă și după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 43. — Dispozițiile art. 385 din Codul civil privind încetarea regimului matrimonial se aplică numai în cazul divorțului care intervine după data intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 44. — Dispozițiile art. 386 din Codul civil sunt aplicabile numai în cazul în care cererea de divorț este introdusă după intrarea în vigoare a Codului civil, iar actele juridice sunt încheiate de un soț în fraudă celuilalt soț după data introducerii cererii de divorț.

Art. 45. — Dispozițiile art. 388 din Codul civil privind acordarea despăgubirilor sunt aplicabile în cazul în care motivele de divorț s-au ivit după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 46. — Dispozițiile hotărârilor judecătorești privitoare la relațiile personale și patrimoniale dintre copii și părinții lor divorțați înainte de intrarea în vigoare a Codului civil pot fi modificate potrivit dispozițiilor art. 403 din Codul civil.

Art. 47. — Stabilirea filiației, tăgăduirea paternității sau orice altă acțiune privitoare la filiație este supusă dispozițiilor Codului civil și produce efectele prevăzute de acesta numai în cazul copiilor născuți după intrarea lui în vigoare.

Art. 48. — Dispozițiile art. 455 din Codul civil sunt aplicabile și în cazul în care minorul dobândește capacitate de exercițiu anticipată, potrivit art. 40 din Codul civil.

Art. 49. — Adopțiile încuviințate înainte de intrarea în vigoare a Codului civil rămân supuse, în ceea ce privește validitatea lor, legii în vigoare la data când au fost încuviințate.

Art. 50. — Dispozițiile art. 503 alin. (2) din Codul civil privind prezumția de mandat tacit reciproc între părinți sunt aplicabile în cazul actelor curente încheiate de unul dintre părinți, după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 51. — Dispozițiile art. 531 din Codul civil privind modificarea și încetarea pensiei de întreținere sunt aplicabile și în cazul pensiilor de întreținere stabilite prin hotărâre judecătorească anterior intrării în vigoare a Codului civil.

SECȚIUNEA a 2-a

Modificarea și completarea unor dispoziții ale cărții a II-a „Despre familie” a Codului civil

Art. 52. — Cartea a II-a „Despre familie” a Codului civil se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 265 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Instanța competentă**

Art. 265. — Toate măsurile date prin prezenta carte în competența instanței judecătorești, toate litigiile privind aplicarea dispozițiilor prezentei cărți, precum și măsurile de ocrotire a copilului prevăzute în legi speciale sunt de competența instanței de tutelă. Dispozițiile art. 107 sunt aplicabile în mod corespunzător.”

2. La articolul 266, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Dispozițiile privind condițiile de fond pentru încheierea căsătoriei sunt aplicabile în mod corespunzător, cu excepția avizului medical și a autorizării instanței de tutelă.”

3. La articolul 274, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) În cazul adopției, dispozițiile alin. (1) și (2) sunt aplicabile atât între cei care au devenit rude prin adopție, cât și între cei a căror rudenie firească a încetat prin efectul adopției.”

4. Articolul 297 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Lipsa încuviințării cerute de lege**

Art. 297. — (1) Este anulabilă căsătoria încheiată fără încuviințările sau autorizarea prevăzute la art. 272 alin. (2), (4) și (5).

(2) Anulabilitatea poate fi invocată numai de cel a cărui încuviințare era necesară. Dispozițiile art. 46 alin. (4) se aplică în mod corespunzător.”

5. Articolul 302 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Caracterul personal al acțiunii**

Art. 302. — Dreptul la acțiunea în anulare nu se transmite moștenitorilor. Cu toate acestea, dacă acțiunea a fost pornită de către unul dintre soți, ea poate fi continuată de către oricare dintre moștenitorii săi.”

6. La articolul 303, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) În cazurile prevăzute la art. 272 alin. (2), (4) și (5), anulabilitatea căsătoriei se acoperă dacă, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, s-au obținut încuviințările și autorizarea cerute de lege.”

7. La articolul 306, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Nulitatea căsătoriei nu poate fi opusă unei terțe persoane împotriva unui act încheiat anterior de aceasta cu unul dintre soți, în afară de cazul în care au fost îndeplinite formalitățile de publicitate prevăzute de lege cu privire la acțiunea în constatarea nulității ori în anulare sau terțul a cunoscut, pe altă cale, înainte de încheierea actului, cauza de nulitate a căsătoriei. Dispozițiile art. 291, 334 și 335 sunt aplicabile în mod corespunzător și publicității acțiunii în constatarea nulității sau în anularea căsătoriei.”

8. La articolul 322, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Fără consimțământul scris al celuilalt soț, niciunul dintre soți, chiar dacă este proprietar exclusiv, nu poate dispune de drepturile asupra locuinței familiei și nici nu poate încheia acte prin care ar fi afectată folosința acesteia.”

9. La articolul 323, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) În caz de deces al unuia dintre soți, soțul supraviețuitor continuă exercitarea dreptului său locativ, dacă nu renunță în mod expres la acesta, în termenul prevăzut la art. 1.834.”

10. La articolul 324, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Prevederile alin. (1)—(3) se aplică în mod similar și în cazul în care bunul este proprietatea comună a celor 2 soți,

atribuirea beneficiului locuinței conjugale producând efecte până la data rămânerii definitive a hotărârii de partaj.”

11. La articolul 333, alineatele (1), (2) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Prin convenție matrimonială se poate stipula ca soțul supraviețuitor să preia fără plată, înainte de partajul moștenirii, unul sau mai multe dintre bunurile comune, deținute în devălmășie sau în coproprietate. Clauza de preciput poate fi stipulată în beneficiul fiecăruia dintre soți sau numai în favoarea unuia dintre ei.

(2) Clauza de preciput nu este supusă raportului donațiilor, ci numai reducțiunii, în condițiile art. 1.096 alin. (1) și (2).

(4) Clauza de preciput devine caducă atunci când comunitatea încetează în timpul vieții soților, când soțul beneficiar a decedat înaintea soțului dispunător ori când aceștia au decedat în același timp sau când bunurile care au făcut obiectul ei au fost vândute la cererea creditorilor comuni.”

12. La articolul 334, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Pentru a fi opozabile terților, convențiile matrimoniale se înscriu în Registrul național notarial al regimurilor matrimoniale, organizat potrivit legii.

(2) După autentificarea convenției matrimoniale în timpul căsătoriei sau după primirea copieii de pe actul căsătoriei, potrivit art. 291, notarul public expediază, din oficiu, un exemplar al convenției la serviciul de stare civilă unde a avut loc celebrarea căsătoriei, pentru a se face mențiuni pe actul de căsătorie, la registrul menționat la alin. (1), precum și la celelalte registre de publicitate, în condițiile alin. (4).”

13. Articolul 338 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Nulitatea convenției matrimoniale Art. 338. — În cazul în care convenția matrimonială este nulă sau anulată, între soți se aplică regimul comunității legale, fără a fi afectate drepturile dobândite de terții de bună-credință.”

14. Articolul 348 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Aportul de bunuri comune Art. 348. — Bunurile comune pot face obiectul unui aport la societăți, asociații sau fundații, în condițiile legii.”

15. Articolul 349 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Regimul aporturilor Art. 349. — (1) Sub sancțiunea prevăzută la art. 347, niciunul dintre soți nu poate singur, fără consimțământul scris al celuilalt soț, să dispună de bunurile comune ca aport la o societate sau pentru dobândirea de părți sociale ori, după caz, de acțiuni. În cazul societăților comerciale ale căror acțiuni sunt tranzacționate pe o piață reglementată, soțul care nu și-a dat consimțământul scris la întrebuițarea bunurilor comune nu poate pretinde decât daune-interese de la celălalt soț, fără a fi afectate drepturile dobândite de terți.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1), calitatea de asociat este recunoscută soțului care a aportat bunul comun, dar părțile sociale sau acțiunile sunt bunuri comune. Soțul asociat exercită singur drepturile ce decurg din această calitate și poate realiza singur transferul părților sociale ori, după caz, al acțiunilor deținute.

(3) Calitatea de asociat poate fi recunoscută și celuilalt soț, dacă acesta și-a exprimat voința în acest sens. În acest caz, fiecare dintre soți are calitatea de asociat pentru părțile sociale sau acțiunile atribuite în schimbul a jumătate din valoarea bunului, dacă, prin convenție, soții nu au stipulat alte cote-părți. Părțile sociale sau acțiunile ce revin fiecăruia dintre soți sunt bunuri proprii.”

16. La articolul 357, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) În cadrul lichidării comunității, fiecare dintre soți preia bunurile sale proprii, după care se va proceda la partajul bunurilor comune și la regularizarea datoriilor.”

17. La articolul 360 se introduce un nou alineat, alineatul (2), cu următorul cuprins:

„(2) Prin convenție matrimonială, părțile pot stipula clauze privind lichidarea acestui regim în funcție de masa de bunuri achiziționate de fiecare dintre soți în timpul căsătoriei, în baza căreia se va calcula creanța de participare. Dacă părțile nu au convenit altfel, creanța de participare reprezintă jumătate din diferența valorică dintre cele două mase de achiziții nete și va fi datorată de către soțul a cărui masă de achiziții nete este mai mare, putând fi plătită în bani sau în natură.”

18. La articolul 367, literele a) și b) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) includerea în comunitate, în tot ori în parte, a bunurilor dobândite sau a datoriilor proprii născute înainte ori după încheierea căsătoriei, cu excepția bunurilor prevăzute la art. 340 lit. b) și c);

b) restrângerea comunității la bunurile sau datoriile anume determinate în convenția matrimonială, indiferent dacă sunt dobândite ori, după caz, născute înainte sau în timpul căsătoriei, cu excepția obligațiilor prevăzute la art. 351 lit. c);”

19. La articolul 374, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Divorțul prin acordul soților poate fi pronunțat indiferent de durata căsătoriei și indiferent dacă există sau nu copii minori rezultați din căsătorie.”

20. Articolul 375 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Condiții**

Art. 375. — (1) Dacă soții sunt de acord cu divorțul și nu au copii minori, născuți din căsătorie, din afara căsătoriei sau adoptați, ofițerul de stare civilă ori notarul public de la locul căsătoriei sau al ultimei locuințe comune a soților poate constata desfacerea căsătoriei prin acordul soților, eliberându-le un certificat de divorț, potrivit legii.

(2) Divorțul prin acordul soților poate fi constatat de notarul public și în cazul în care există copii minori născuți din căsătorie, din afara căsătoriei sau adoptați, dacă soții convin asupra tuturor aspectelor referitoare la numele de familie pe care să îl poarte după divorț, exercitarea autorității părintești de către ambii părinți, stabilirea locuinței copiilor după divorț, modalitatea de păstrare a legăturilor personale dintre părintele separat și fiecare dintre copii, precum și stabilirea contribuției părinților la cheltuielile de creștere, educare, învățatură și pregătire profesională a copiilor. Dacă din raportul de anchetă socială rezultă că acordul soților privind exercitarea în comun a autorității părintești sau cel privind stabilirea locuinței copiilor nu este în interesul copilului, sunt aplicabile prevederile art. 376 alin. (5).

(3) Dispozițiile art. 374 alin. (2) sunt aplicabile în mod corespunzător.”

21. Articolul 376 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Procedura**

Art. 376. — (1) Cererea de divorț se depune de soți împreună. Ofițerul de stare civilă sau notarul public înregistrează cererea și le acordă un termen de reflecție de 30 de zile.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), cererea de divorț se poate depune la notarul public și prin mandatar cu procură autentică.

(3) La expirarea acestui termen, soții se prezintă personal, iar ofițerul de stare civilă sau, după caz, notarul public verifică dacă soții stăruie să divorțeze și dacă, în acest sens, consimțământul lor este liber și neviciat.

(4) Dacă soții stăruie în divorț, ofițerul de stare civilă sau, după caz, notarul public eliberează certificatul de divorț fără să facă vreo mențiune cu privire la culpa soților.

(5) Dispozițiile art. 383 alin. (1) și (3) se aplică în mod corespunzător. Dacă soții nu se înțeleg asupra numelui de familie pe care să îl poarte după divorț ori, în cazul prevăzut la art. 375 alin. (2), asupra exercitării în comun a drepturilor părintești, ofițerul de stare civilă sau, după caz, notarul public emite o dispoziție de respingere a cererii de divorț și îndrumă soții să se adreseze instanței de judecată, potrivit prevederilor art. 374.

(6) Soluționarea cererilor privind alte efecte ale divorțului asupra cărora soții nu se înțeleg este de competența instanței judecătorești.”

22. La articolul 398, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Celălalt părinte păstrează dreptul de a veghea asupra modului de creștere și educare a copilului, precum și dreptul de a consimți la adopția acestuia.”

23. La articolul 452, după litera c) se introduce o nouă literă, litera d), cu următorul cuprins:

„d) celeritatea în îndeplinirea oricăror acte referitoare la procedura adopției.”

24. La articolul 454, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Adopția se încuviințează de către instanța de tutelă, dacă este în interesul superior al copilului și sunt îndeplinite toate celelalte condiții prevăzute de lege.”

25. Articolul 459 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Capacitatea și starea de sănătate**

Art. 459. — Persoanele care nu au capacitate deplină de exercițiu, precum și persoanele cu boli psihice și handicap mintal nu pot adopta.”

26. La articolul 463 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) părinții firești ori, după caz, tutorele copilului ai cărui părinți firești sunt decedați, necunoscuți, declarați morți sau dispăruți ori puși sub interdicție, în condițiile legii.”

27. Articolul 465 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Libertatea consimțământului părinților**

Art. 465. — Părinții firești ai copilului sau, după caz, tutorele trebuie să consimtă la adopție în mod liber, necondiționat și numai după ce au fost informați în mod corespunzător asupra consecințelor adopției, în special asupra încetării legăturilor de rudenie ale copilului cu familia sa de origine.”

28. Articolul 467 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Refuzul părinților de a-și da consimțământul**

Art. 467. — În mod excepțional, instanța de tutelă poate trece peste refuzul părinților firești sau, după caz, al tutorelui de a consimți la adopție, dacă se dovedește, cu orice mijloc de probă, că acesta este abuziv și instanța apreciază că adopția este în interesul superior al copilului, ținând seama și de opinia acestuia, dată în condițiile legii, cu motivarea expresă a hotărârii în această privință.”

29. Articolul 472 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Decăderea adoptatorului din exercițiul drepturilor părintești**

Art. 472. — Dacă adoptatorul este decăzut din exercițiul drepturilor părintești, instanța de tutelă, ținând seama de interesul superior al copilului, poate să instituie tutela sau una dintre măsurile de protecție prevăzute de lege. Ascultarea copilului este obligatorie, dispozițiile art. 264 fiind aplicabile.”

30. Articolul 476 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Desfacerea adopției**

Art. 476. — (1) Adopția este desfăcută de drept în cazul prevăzut la art. 462 alin. (2) lit. a).

(2) De asemenea, adopția poate fi desfăcută în cazul în care față de adoptat este necesară luarea unei măsuri de protecție prevăzute de lege, dacă desfacerea adopției este în interesul superior al copilului. În acest caz, adopția se consideră desfăcută la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești prin care se dispune măsura de protecție, în condițiile legii.”

31. La articolul 477, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Adopția poate fi desfăcută la cererea adoptatorului numai după ce adoptatul a dobândit capacitate deplină de exercițiu, în condițiile legii, chiar dacă faptele au fost săvârșite anterior acestei date.”

SECȚIUNEA a 3-a

Modificarea și completarea unor legi speciale

Art. 53. — Litera d) a articolului 21 din Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 4 februarie 1998, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) convenția matrimonială, încheiată înaintea sau în timpul căsătoriei, inclusiv modificarea acesteia, hotărârea judecătorească privind modificarea judiciară a regimului matrimonial, acțiunea sau hotărârea în constatarea ori declararea nulității căsătoriei, acțiunea sau hotărârea de constatare ori declarare a nulității convenției matrimoniale, precum și acțiunea sau hotărârea de divorț pronunțate în cursul exercitării activității economice;”.

Art. 54. — După articolul 29¹ din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 92 din 16 mai 1995, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou articol, articolul 29², cu următorul cuprins:

„Art. 29². — La nivelul Uniunii Naționale a Notarilor Publici se înființează Registrul național notarial al regimurilor matrimoniale. Organizarea și funcționarea acestui registru, precum și procedura de înscriere și consultare se stabilesc prin ordin al ministrului justiției.”

CAPITOLUL V

Dispoziții cu privire la cartea a III-a „Despre bunuri” a Codului civil și cu privire la unele legi

SECȚIUNEA 1

Dispoziții tranzitorii și de punere în aplicare a cărții a III-a „Despre bunuri” a Codului civil

Art. 55. — Dispozițiile art. 553 alin. (2) din Codul civil se aplică numai moștenirilor deschise după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 56. — (1) Dispozițiile art. 557 alin. (4), art. 565, art. 885 alin. (1) și art. 886 din Codul civil se aplică numai după finalizarea lucrărilor de cadastru pentru fiecare unitate administrativ-teritorială și deschiderea, la cerere sau din oficiu, a cărților funciare pentru imobilele respective, în conformitate cu dispozițiile Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Până la data prevăzută la alin. (1), înscrierea în cartea funciară a dreptului de proprietate și a altor drepturi reale, pe baza actelor prin care s-au transmis, constituit ori modificat în mod valabil, se face numai în scop de opozabilitate față de terți.

Art. 57. — Dispozițiile art. 576 din Codul civil se aplică situațiilor născute după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 58. — În toate cazurile în care accesiunea imobiliară artificială presupune exercitarea unui drept de opțiune de către proprietarul imobilului, efectele accesiunii sunt guvernate de legea în vigoare la data începerii lucrării.

Art. 59. — Dispozițiile art. 602—625 din Codul civil nu se aplică situațiilor juridice născute anterior intrării în vigoare a acestuia.

Art. 60. — (1) Valabilitatea și efectele juridice ale clauzei de inalienabilitate instituite prin convenție sunt guvernate de legea în vigoare la momentul încheierii convenției.

(2) Valabilitatea clauzei de inalienabilitate instituite prin testament este guvernată de legea în vigoare la data încheierii acestuia, iar efectele clauzei sunt guvernate de legea în vigoare la data deschiderii succesiunii.

Art. 61. — Dispozițiile art. 630 din Codul civil se aplică numai inconvenientelor cauzate după data intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 62. — Dispozițiile art. 641 din Codul civil se aplică numai actelor juridice încheiate după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 63. — Dispozițiile art. 643 alin. (1) și (2) din Codul civil se aplică și în cazurile în care hotărârea judecătorească nu a rămas definitivă până la data intrării în vigoare a Codului civil, iar cele ale art. 643 alin. (3) se aplică și în situațiile în care pricina nu a fost soluționată în primă instanță până la data intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 64. — Dispozițiile art. 660—666 din Codul civil se aplică situațiilor juridice născute după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 65. — Dispozițiile art. 667 și 668 din Codul civil se aplică numai actelor juridice încheiate după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 66. — (1) Dispozițiile art. 669—686 din Codul civil sunt aplicabile convențiilor de partaj încheiate după intrarea în vigoare a Codului civil.

(2) De asemenea, dispozițiile art. 669—686 din Codul civil se aplică și partajului judiciar, atunci când cererea de chemare în judecată a fost introdusă după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 67. — Dispozițiile art. 687—692 din Codul civil nu aduc atingere prevederilor cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 14/2011 pentru protecția consumatorilor la încheierea și executarea contractelor privind dobândirea dreptului de folosință pe o perioadă determinată a unui sau a mai multor spații de cazare, a contractelor pe termen lung privind dobândirea unor beneficii pentru produsele de vacanță, a contractelor de revânzare, precum și a contractelor de schimb.

Art. 68. — Dispozițiile art. 693—702 din Codul civil nu se aplică drepturilor de suprafață constituite înaintea intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 69. — Drepturile de uzufruct în ființă și după intrarea în vigoare a Codului civil se exercită potrivit dispozițiilor acestuia, dacă nu se prevede altfel prin prezenta lege.

Art. 70. — Dispozițiile art. 714 din Codul civil se aplică indiferent de data constituirii uzufructului. În cazul uzufructului constituit prin convenție încheiată anterior intrării în vigoare a Codului civil, acesta este și rămâne incesibil, mai puțin în cazul în care părțile convin altfel.

Art. 71. — Dispozițiile art. 715 alin. (2)—(4) din Codul civil se aplică numai în cazurile în care încheierea sau reînnoirea contractelor de locațiune ori de arendare are loc după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 72. — Dispozițiile art. 746 alin. (1) lit. e) din Codul civil se aplică drepturilor de uzufruct constituite ulterior intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 73. — Dispozițiile art. 747 din Codul civil sunt aplicabile și în cazul uzufructului constituit anterior intrării în vigoare a Codului civil, dacă abuzul de folosință este săvârșit ulterior acestei date.

Art. 74. — Dispozițiile art. 748 alin. (2) din Codul civil se aplică în toate cazurile în care bunul a fost distrus ulterior intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 75. — Dispozițiile art. 770 alin. (1) lit. f) din Codul civil se aplică numai drepturilor de servitute constituite ulterior intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 76. — Dispozițiile art. 876—915 din Codul civil privitoare la cazurile, condițiile, efectele și regimul înscrierilor în cartea funciară se aplică numai actelor și faptelor juridice încheiate sau, după caz, săvârșite ori produse după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 77. — Înscrierile în cartea funciară efectuate în temeiul unor acte ori fapte juridice încheiate sau, după caz, săvârșite ori produse anterior intrării în vigoare a Codului civil vor produce efectele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii acestor acte ori, după caz, la data săvârșirii sau producerii acestor fapte, chiar dacă aceste înscrieri sunt efectuate după data intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 78. — (1) Privilegiile speciale imobiliare și ipotecile legale născute până la intrarea în vigoare a Codului civil pot fi înscrise și după această dată, fie în vechile registre de publicitate imobiliară, dacă pentru imobilele grevate nu sunt deschise cărți funciare noi în condițiile art. 58¹ din Legea nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, fie în noile cărți funciare, potrivit dispozițiilor acestei din urmă legi.

(2) Privilegiile speciale imobiliare, înscrise fie în vechile registre de publicitate imobiliară, fie în noile cărți funciare până la intrarea în vigoare a Codului civil sau, după caz, în condițiile prevăzute la alin. (1), se convertesc de plin drept în ipotecile legale după expirarea unui termen de un an de la intrarea în vigoare a Codului civil sau, după caz, de la data înscrierii și se vor supune dispozițiilor Codului civil.

(3) De la data intrării în vigoare a Codului civil, privilegiile speciale imobiliare prevăzute în legi speciale devin ipotecile legale și vor fi supuse regimului prevăzut de Codul civil pentru ipotecile legale.

Art. 79. — (1) În cazul în care, pentru prima dată, s-au înscris în cartea funciară, fără cauză legitimă, drepturi reale potrivit art. 58¹ din Legea nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, terții dobânditori cu titlu oneros ai vreunui drept real imobiliar, întemeindu-se, cu bună-credință, pe cuprinsul cărții funciare, nu se pot prevala contra adevăraților proprietari, străini de cartea funciară, de dispozițiile art. 901 din Codul civil sau ale art. 31 din Legea nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, după caz, cât timp nu s-a împlinit termenul de uzucapiune tabulară prevăzut de Codul civil sau dacă în acest termen s-a înscris o acțiune prin care se contestă cuprinsul cărții funciare.

(2) Dispozițiile prezentului articol nu sunt aplicabile și înscrierilor efectuate înainte de intrarea în vigoare a Codului civil. În acest caz, sunt aplicabile dispozițiile de drept comun privitoare la uzucapiune, în vigoare la data intrării în posesia imobilului.

Art. 80. — Cererile de înscriere, precum și acțiunile în justiție, întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de data

introducerii lor, vor fi soluționate potrivit normelor materiale în vigoare la data încheierii actului sau, după caz, la data săvârșirii ori producerii faptului juridic generator al dreptului supus înscrierii, cu respectarea normelor procedurale în vigoare în momentul introducerii lor.

Art. 81. — Dispozițiile art. 920 din Codul civil se aplică numai cazurilor de intervertire apărute ulterior intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 82. — Dispozițiile art. 930—934 din Codul civil referitoare la uzucapiunea imobiliară se aplică numai în cazurile în care posesia a început după data intrării în vigoare a acestuia. Pentru cazurile în care posesia a început înainte de această dată, sunt aplicabile dispozițiile referitoare la uzucapiune în vigoare la data începerii posesiei. În cazul imobilelor pentru care, la data începerii posesiei, nu erau deschise cărți funciare, rămân aplicabile dispozițiile în materie de uzucapiune din Codul civil din 1864.

SECȚIUNEA a 2-a

Modificarea și completarea unor dispoziții ale cărții a III-a „Despre bunuri” a Codului civil

Art. 83. — Cartea a III-a „Despre bunuri” a Codului civil se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 556, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Exercițarea dreptului de proprietate poate fi limitată și prin voința proprietarului, cu excepțiile prevăzute de lege.”

2. La articolul 557, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Dreptul de proprietate se poate dobândi, în condițiile legii, prin convenție, moștenire legală sau testamentară, accesiune, uzucapiune, ca efect al posesiei de bună-credință în cazul bunurilor mobile și al fructelor, prin ocupațiune, tradițiune, precum și prin hotărâre judecătorească, atunci când ea este translativă de proprietate prin ea însăși.”

3. La articolul 563, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Hotărârea judecătorească prin care s-a admis acțiunea în revendicare este opozabilă și poate fi executată și împotriva terțului dobânditor, în condițiile Codului de procedură civilă.”

4. La articolul 566, după alineatul (8) se introduce un nou alineat, alineatul (9), cu următorul cuprins:

„(9) Dispozițiile alin. (3), (4) și (8) se aplică numai în acele situații în care cheltuielile nu se concretizează într-o lucrare nouă, caz în care sunt incidente dispozițiile corespunzătoare din materia accesiunii imobiliare artificiale.”

5. La articolul 577, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Când lucrarea este realizată de proprietarul imobilului cu materialele sale sau cu materialele altuia, dreptul de proprietate asupra lucrării se naște în favoarea proprietarului imobilului din momentul începerii lucrării, pe măsura realizării ei, dacă prin lege sau act juridic nu se prevede altfel.”

6. La articolul 591, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Autorul lucrării de bună-credință are un drept de ipotecă legală asupra imobilului pentru plata indemnizației și poate cere înscrierea dreptului de ipotecă în baza convenției încheiate în formă autentică sau a unei hotărâri judecătorești, potrivit dispozițiilor art. 589.”

7. Articolul 597 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Lucrările efectuate de un detentor precar**

Art. 597. — Lucrările făcute de un detentor precar sunt supuse, în mod corespunzător, regulilor aplicabile autorului de rea-credință.”

8. La articolul 658, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (5), cu următorul cuprins:

„(5) Imobilul, respectiv partea din imobil care rezultă din încetarea destinației folosinței comune se înscrie în mod corespunzător în cartea funciară pe baza documentației cadastrale întocmite în acest scop.”

9. La articolul 662, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În lipsa unor dispoziții legale, a regulilor de urbanism sau a obiceiului locului, înălțimea zidului comun se stabilește de părți, dar fără a depăși 2 metri, socotindu-se și coama zidului.”

10. La articolul 743, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Legatarul uzufructului universal ori cu titlu universal este obligat să achite, în proporție cu obiectul uzufructului și fără niciun drept de restituire, legatele cu titlu particular având ca obiect obligații de întreținere sau, după caz, rente viagere.”

11. Articolul 763 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Dobândirea servituții prin uzucapiune**

Art. 763. — Prin uzucapiune tabulară poate fi dobândită orice servitute, iar prin uzucapiune extratabulară pot fi dobândite numai servituțiile pozitive.”

12. Articolul 773 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Noțiunea**

Art. 773. — Fiducia este operațiunea juridică prin care unul sau mai mulți constituitori transferă drepturi reale, drepturi de creanță, garanții ori alte drepturi patrimoniale sau un ansamblu de asemenea drepturi, prezente ori viitoare, către unul sau mai mulți fiduciar care le exercită cu un scop determinat, în folosul unuia sau mai multor beneficiari. Aceste drepturi alcătuiesc o masă patrimonială autonomă, distinctă de celelalte drepturi și obligații din patrimoniile fiduciarilor.”

13. La articolul 780, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Sub sancțiunea nulității absolute, contractul de fiducie și modificările sale trebuie să fie înregistrate la cererea fiduciarului, în termen de o lună de la data încheierii acestora, la organul fiscal competent să administreze sumele datorate de fiduciar bugetului general consolidat al statului.”

14. Articolul 781 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Opozabilitatea fiduciei**

Art. 781. — (1) Fiducia este opozabilă terților de la data menționării sale în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare.

(2) Înscrierea drepturilor reale imobiliare, inclusiv a garanțiilor reale imobiliare, care fac obiectul contractului de fiducie se face și în cartea funciară, pentru fiecare drept în parte.”

15. Articolul 782 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Precizarea calității fiduciarului**

Art. 782. — (1) Când fiduciarul acționează în contul masei patrimoniale fiduciare, el poate să facă mențiune expresă în acest sens, cu excepția cazurilor în care acest lucru este interzis prin contractul de fiducie.

(2) De asemenea, când masa patrimonială fiduciară cuprinde drepturi a căror transmitere este supusă publicității, în registrul de publicitate fiduciarul poate solicita să se menționeze denumirea fiduciarului și calitatea în care acționează.

(3) În toate cazurile în care constituitorul sau beneficiarul solicită acest lucru în conformitate cu contractul de fiducie, fiduciarul va trebui să își precizeze calitatea în care acționează. În caz contrar, dacă actul este păgubitor pentru constituitor, se va considera că actul a fost încheiat de fiduciar în nume propriu.”

16. La articolul 784, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) În raporturile cu terții, se consideră că fiduciarul are puteri depline asupra masei patrimoniale fiduciare, acționând ca un veritabil și unic titular al drepturilor în cauză, cu excepția cazului în care se dovedește că terții aveau cunoștință de limitarea acestor puteri.”

17. La articolul 785, denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins:**„Insolvența fiduciarului”****18. La articolul 786, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(1) Bunurile din masa patrimonială fiduciară pot fi urmărite, în condițiile legii, de titularii de creanțe născute în legătură cu aceste bunuri sau de acei creditori ai constituitorului care au o garanție reală asupra bunurilor acestuia și a cărei opozabilitate este dobândită, potrivit legii, anterior stabilirii fiduciei. Dreptul de urmărire poate fi exercitat și de ceilalți creditori ai constituitorului, însă numai în temeiul hotărârii judecătorești definitive de admitere a acțiunii prin care a fost desființat sau a devenit inopozabil, în orice mod, cu efect retroactiv, contractul de fiducie.”

19. La articolul 788, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Dacă fiduciarul nu își îndeplinește obligațiile sau pune în pericol interesele care i-au fost încredințate, constituitorul, reprezentantul său sau beneficiarul poate cere în justiție înlocuirea fiduciarului.”

20. La articolul 788, după alineatul (1) se introduc două noi alineate, alineatele (11) și (12), cu următorul cuprins:

„(11) Până la soluționarea cererii de înlocuire, constituitorul, reprezentantul său sau, în lipsa acestora, beneficiarul va numi un administrator provizoriu al masei patrimoniale fiduciare. În cazul în care constituitorul, reprezentantul său sau beneficiarul desemnează concomitent un administrator provizoriu, va prevala desemnarea făcută de constituitor ori de reprezentantul său legal.

„(12) Mandatul administratorului provizoriu încetează în momentul înlocuirii fiduciarului sau în momentul respingerii

definitive a cererii de înlocuire. Soluționarea cererii de înlocuire a fiduciarului se realizează de urgență și cu precădere.”

21. La articolul 793, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Cu excepția cazului în care, potrivit legii, actului constitutiv sau înțelegerii ulterioare a părților ori împrejurărilor concrete, administrarea se realizează cu titlu gratuit, administratorul are dreptul la o remunerație stabilită prin actul constitutiv sau prin înțelegerea ulterioară a părților, prin lege ori, în lipsă, prin hotărâre judecătorească. În acest ultim caz, se va ține seama de uzanțe și, în lipsa unui asemenea criteriu, de valoarea serviciilor prestate de administrator.”

22. La articolul 798, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Administratorul este obligat să investească sumele de bani aflate în administrarea sa, în conformitate cu dispozițiile prezentului titlu referitoare la plasamentele considerate sigure.”

23. Articolul 869 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Stingerea dreptului de administrare**

Art. 869. — Dreptul de administrare încetează odată cu încetarea dreptului de proprietate publică sau prin actul de revocare emis, în condițiile legii, dacă interesul public o impune, de organul care l-a constituit.”

24. La articolul 878, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Mai mulți proprietari nu pot fi înscrși în aceeași carte funciară decât dacă se află în coproprietate pe cote-părți ori în devălmășie.”

25. La articolul 880, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) În caz de alipire sau dezlipire, imobilele rezultate se vor transcrie în cărți funciare noi, cu menționarea noului număr cadastral pentru fiecare imobil, iar cartea funciară sau, după caz, vechile cărți funciare se vor închide, fără a se mai putea redeschide pentru alte înscrieri.”

26. La articolul 883, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Orice persoană, fără a fi ținută să justifice vreun interes, poate cerceta orice carte funciară, precum și celelalte

documente cu care aceasta se întregește, potrivit legii. Mapa cu înscrisurile care au stat la baza efectuării înscrierilor în cartea funciară poate fi consultată de orice persoană interesată, cu respectarea dispozițiilor legale cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.”

27. La articolul 885, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Drepturile reale se vor pierde sau stinge numai prin radierea lor din cartea funciară, cu consimțământul titularului, dat prin înscris autentic notarial. Acest consimțământ nu este necesar dacă dreptul se stinge prin împlinirea termenului arătat în înscriere ori prin decesul sau, după caz, prin încetarea existenței juridice a titularului, dacă acesta era o persoană juridică.”

28. Articolul 888 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Condițiile de înscriere**

Art. 888. — Înscrierea în cartea funciară se efectuează în baza înscrisului autentic notarial, a hotărârii judecătorești rămase definitivă, a certificatului de moștenitor sau în baza unui alt act emis de autoritățile administrative, în cazurile în care legea prevede aceasta.”

29. La articolul 890, alineatele (1) și (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Dacă prin lege nu se prevede altfel, înscrierile în cartea funciară își vor produce efectele de la data înregistrării cererilor, ținându-se însă cont de data, ora și minutul înregistrării acestora în toate cazurile în care cererea a fost depusă personal, prin mandatar ori notar public sau, după caz, comunicată prin telefax, poștă electronică ori prin alte mijloace ce asigură transmiterea textului și confirmarea primirii cererii de înscriere cu toate documentele justificative.

.....
 (5) Dispozițiile alin. (3) și (4) se aplică și atunci când, în aceeași zi, o cerere de înscriere a fost depusă ori comunicată în condițiile alin. (1), iar alta primită prin poștă sau curier.”

30. La articolul 899, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Justificarea unei înscrieri provizorii se face cu consimțământul celui împotriva căruia s-a efectuat înscrierea provizorie, dat în formă autentică, sau în temeiul unei hotărâri judecătorești definitive. În acest din urmă caz, dispozițiile art. 896 și 897 se aplică, în mod corespunzător, și acțiunii în justificare tabulară.”

31. La articolul 907, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Situația juridică reală trebuie să rezulte dintr-o recunoaștere făcută de titularul înscrierii a cărei rectificarea se solicită, prin declarație dată în formă autentică notarială, ori dintr-o hotărâre judecătorească definitivă pronunțată împotriva acestuia, prin care s-a admis acțiunea de fond. Acțiunea de fond

poate fi, după caz, o acțiune în anulare, rezoluțiune, reducățiune sau orice altă acțiune întemeiată pe o cauză de ineficacitate a actului juridic.”

32. La articolul 908, punctul 1 al alineatului (1) și alineatul (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„1. Înscriserea sau încheierea nu este valabilă ori actul în temeiul căruia a fost efectuată înscrierea a fost desființat, în condițiile legii, pentru cauze ori motive anterioare sau concomitente încheierii ori, după caz, emiterii lui;

(3) Când dreptul înscris în cartea funciară urmează a fi rectificat, titularul lui este obligat să predea celui îndreptățit, odată cu consimțământul dat în formă autentică notarială pentru efectuarea rectificării, și înscrisurile necesare, iar în caz contrar, persoana interesată va putea solicita instanței să dispună înscrierea în cartea funciară. În acest din urmă caz, hotărârea instanței de judecată va suplini consimțământul la înscriere al părții care are obligația de a preda înscrisurile necesare rectificării.”

33. La articolul 920 alineatul (1), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) dacă detentorul precar săvârșește împotriva posesorului acte de rezistență neechivoce în privința intenției sale de a începe să se comporte ca un proprietar; în acest caz, intervertirea nu se va produce însă mai înainte de împlinirea termenului prevăzut pentru restituirea bunului;”.

SECȚIUNEA a 3-a

Modificarea și completarea unor legi speciale

Art. 84. — Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 139 din 2 iunie 1994, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 35 va avea următorul cuprins:

„Art. 35. — Dacă în termen de un an bunurile imobile expropriate nu au fost utilizate potrivit scopului pentru care au fost preluate de la expropriat sau, după caz, lucrările nu au fost începute, foștii proprietari pot să ceară retrocedarea lor, dacă nu s-a făcut o nouă declarație de utilitate publică. În acest scop, foștii proprietari vor fi notificați la adresa inițială comunicată expropriatorului în vederea plății despăgubirii convenite pentru imobilul expropriat.”

2. Articolul 36 va avea următorul cuprins:

„Art. 36. — Cererea de retrocedare se introduce la tribunal, în termenul general de prescripție, care curge de la data notificării prevăzute la art. 35.

În acest caz, tribunalul, verificând temeiurile cererii, va dispune retrocedarea, iar prețul imobilului se va stabili ca și în situația expropriării, fără a putea însă depăși despăgubirea actualizată.”

3. Articolul 37 va avea următorul cuprins:

„Art. 37. — În cazul în care lucrările pentru care s-a făcut exproprierea nu s-au realizat, iar expropriatorul dorește înstrăinarea imobilului, expropriatul — fost proprietar — are un drept prioritar la dobândire, la un preț ce nu poate fi mai mare decât despăgubirea actualizată.

În acest scop, expropriatorul îl va notifica pe fostul proprietar în condițiile art. 35, iar, dacă acesta nu optează pentru cumpărare în termen de două luni de la primirea notificării, imobilul poate fi înstrăinat în mod liber.

Dacă dreptul prioritar de dobândire este încălcat, fostul proprietar se poate substitui în drepturile cumpărătorului, plătind acestuia prețul, în limita prevăzută la alin. 2, precum și cheltuielile ocazionate de vânzare. Dreptul de substituție se exercită în termen de două luni de la data comunicării încheierii prin care s-a dispus înscrierea în cartea funciară în folosul cumpărătorului.

În acest caz, fostul proprietar preia locul cumpărătorului, substituindu-se acestuia din urmă în toate drepturile și obligațiile născute din contractul încheiat cu încălcarea dreptului prioritar de dobândire.

Dispozițiile privind oferta de plată urmată de consemnațiune se aplică în mod corespunzător.

Procesul-verbal încheiat de executorul judecătoresc pentru a constata primirea plății de către terțul cumpărător sau, după caz, încheierea executorului judecătoresc de constatare a consemnării plății prețului de către terțul cumpărător rămasă definitivă ține loc de titlu de proprietate. Dispozițiile în materie de carte funciară rămân aplicabile.”

Art. 85. — Legea nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 98 din 7 februarie 2011, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3 alineatul (1), litera g) va avea următorul cuprins:

„g) activități fiduciare desfășurate în condițiile Codului civil;”.

2. La articolul 6, alineatele (1), (3) și (4) vor avea următorul cuprins:

„Art. 6. — (1) Societatea profesională cu răspundere limitată este o societate cu personalitate juridică, constituită în condițiile prevăzute de prezenta lege și de Statutul profesiei de avocat, prin asocierea a cel puțin 2 avocați definitivți, aflați în exercițiul profesiei, indiferent dacă dețin sau nu ori dacă aparțin sau nu unei alte forme de exercitare a profesiei.

(3) Societatea profesională cu răspundere limitată este titulară a unui patrimoniu propriu.

(4) Obligațiile și răspunderea societății profesionale cu răspundere limitată sunt garantate cu patrimoniul propriu. Asociații răspund personal numai în limita aportului social al fiecăruia.”

Art. 86. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2006 privind organizarea activității practicienilor în insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 944 din 22 noiembrie 2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 254/2007, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 9, alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) SPRL este titulară a unui patrimoniu propriu. Obligațiile și răspunderea SPRL sunt garantate cu patrimoniul propriu. Asociații SPRL răspund personal în limita aportului social al fiecăruia.”

2. La articolul 12, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 12. — (1) Contractul de societate al societății profesionale cu răspundere limitată este încheiat în formă scrisă. Dacă printre bunurile subscrise ca aport la capitalul social se află și un imobil, contractul de societate va fi încheiat în formă autentică.”

Art. 87. — Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 201 din 3 martie 2006, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 17, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 17. — (1) Publicitatea imobiliară întemeiată pe sistemul de evidență a cadastrului general are ca obiect înscrierea în cartea funciară a actelor și faptelor juridice referitoare la imobilele din aceeași unitate administrativ-teritorială, în scopul transmiterii sau constituirii de drepturi reale imobiliare ori, după caz, al opozabilității față de terți a acestor înscrieri.”

2. La articolul 17, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (11), cu următorul cuprins:

„(11) Publicitatea imobiliară se efectuează de către birourile de cadastru și publicitate imobiliară pentru imobilele situate în raza de activitate a acestora.”

3. Articolul 20 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 20. — (1) Înscrisurile în cartea funciară sunt: intabularea, înscrierea provizorie și notarea.

(2) Cazurile, condițiile și regimul juridic al acestor înscrieri sunt stabilite de Codul civil, iar procedura de înscriere în cartea funciară, de prezenta lege.”

4. Articolele 21—41 se abrogă.

5. Articolul 42 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 42. — Proprietarii unor imobile învecinate, în vederea unei mai bune exploatare a acestora, pot să le alipească într-un imobil, în baza unei documentații cadastrale și a actului autentic, întocmite în condițiile legii.”

6. Articolele 43 și 44 se abrogă.

7. La articolul 47, alineatul (4) se abrogă.

8. La articolul 48 alineatul (1), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) cuprinde exact și complet numele sau denumirea părților și se menționează codul numeric personal, numărul de identificare fiscală, codul de înregistrare fiscală sau codul unic de înregistrare, după caz, atribuit acestora;”

9. Articolul 53 se abrogă.

10. La articolul 54, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 54. — (1) Notarul public care a întocmit un act prin care se transmite, se modifică, se constituie sau se stinge un drept real imobiliar este obligat să ceară, din oficiu, înscrierea în cartea funciară. În acest scop, va trimite cererea de înscriere a actului respectiv, în ziua întocmirii lui sau cel mai târziu a doua zi, la biroul teritorial în a cărui rază de activitate se află imobilul. Despre exercitarea acestei obligații se va face mențiune expresă în cuprinsul actului sau, după caz, al certificatului de moștenitor. Mențiunea se va face în cazul în care pentru bunurile din masa succesorală s-a deschis carte funciară sau există documentație cadastrală. La autentificarea actelor prin care se transmite, se modifică, se constituie sau se stinge un drept real imobiliar, notarul public va solicita un extras de carte funciară pentru autentificare, care este valabil timp de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii, sau, după caz, un certificat de sarcini.”

11. La articolul 54, după alineatul (1) se introduc trei noi alineate, alineatele (11)—(13), cu următorul cuprins:

„(11) Pe perioada valabilității extrasului de carte funciară pentru autentificare, registratorul nu va efectua niciun fel de înscriere în cartea funciară, cu excepția aceleia pentru care a fost eliberat extrasul.

(12) Cererile depuse în perioada de valabilitate a extraselor de carte funciară pentru autentificare cu privire la imobilul pentru care acestea au fost eliberate se soluționează, în condițiile alin. (11), după expirarea termenului de valabilitate a extrasului, în ordinea și cu procedura prevăzute de lege.

(13) Eliberarea unui nou extras de carte funciară pentru autentificare nu poate fi solicitată mai devreme de 5 zile lucrătoare de la expirarea termenului de valabilitate a extrasului eliberat anterior.”

12. La articolul 55, după alineatul (8) se introduce un nou alineat, alineatul (8¹), cu următorul cuprins:

„(8¹) Promitentul achizitor al imobilului înscris în cartea funciară va putea cere, în temeiul înscrisului original al promisiunii de a contracta încheiate cu cel înscris în cartea funciară, înscrierea ipotecii legale asupra imobilului, pentru restituirea sumei plătite în contul acesteia. În acest caz, ipoteca se înscrie în termenul și condițiile prevăzute de Codul civil pentru notarea promisiunii de a contracta și se radiază, din

oficiu, dacă imobilul este dobândit de către promitentul achizitor ori, în cadrul vânzării silite, de către un terț care nu este ținut să răspundă de obligațiile debitorului.”

13. La articolul 55, după alineatul (9) se introduc opt noi alineate, alineatele (9¹)—(9⁸), cu următorul cuprins:

„(9¹) Coproprietarul, în afară de cazurile prevăzute la alin. (8) și (9), va putea cere, în temeiul înscrisului original de partaj și al copiei legalizate a cererii de chemare în garanție, înscrierea ipotecii legale asupra imobilelor pe care ceilalți coproprietari le-au dobândit prin efectul partajului, pentru garantarea creanței rezultând din evicțiune.

(9²) Arhitecții și antreprenorii vor putea cere, în temeiul înscrisului original doveditor al contractului încheiat cu titularul înscris în cartea funciară, înscrierea unei ipotecii legale asupra imobilului care este obiectul lucrărilor ce s-au obligat să le facă, pentru garantarea prețului acestor lucrări.

(9³) În cazurile prevăzute la alin. (9¹) și (9²), registratorul de carte funciară va încuviința înscrierea provizorie a ipotecii legale pentru suma arătată în înscrisul de partaj sau în contractul prevăzut la alin. (9²), iar în lipsă, pentru o sumă maximă, arătată în cererea de înscriere. În acest din urmă caz, titularul înscris în cartea funciară va putea solicita direct, prin plângere, instanței competente potrivit art. 50 alin. (2²) reducerea sumei maxime. Justificarea înscrierii provizorii se va face potrivit art. 899 alin. (2) din Codul civil.

(9⁴) În cazul prevăzut la alin. (9²), se va putea cere radierea înscrierii provizorii, potrivit art. 899 alin. (3) din Codul civil, numai dacă au trecut 3 luni de la predarea lucrării.

(9⁵) Cesionarul unei creanțe ipotecare garantate cu o ipotecă imobiliară va putea cere în favoarea sa înscrierea transferului ipotecii în cartea funciară, pe baza înscrisului de cesiune a creanței încheiat în formă autentică. În acest caz, debitorul cedat va putea cere, în termen de o lună de la comunicarea încheierii prin care s-a încuviințat înscrierea ipotecii imobiliare, notarea excepțiilor pe care le-ar fi putut opune cedentului pentru cauze anterioare notificării sau acceptării cesiunii creanței ipotecare și pe care înțelege să le opună cesionarului. Registratorul va încuviința în întregime sau în parte radierea dreptului de ipotecă imobiliară ori notarea excepțiilor invocate de debitorul cedat, în temeiul hotărârii judecătorești definitive prin care instanța s-a pronunțat asupra temeiniciei excepțiilor invocate de debitorul cedat.

(9⁶) Dacă creanța ipotecară garantată cu o ipotecă imobiliară a fost, la rândul ei, ipotecată cu o ipotecă mobilă, dată în gaj ori dată în garanție în orice alt mod, debitorul va putea opune creditorului garantat excepțiile pe care le avea împotriva creditorului său, dacă sunt întemeiate pe cauze anterioare datei notificării sau acceptării cesiunii creanței ipotecare.

(9⁷) Dacă înscrisul de ipotecă cuprinde clauza la ordin sau la purtător, se va face mențiune despre aceasta în înscriere. În acest caz, dreptul de ipotecă imobiliară sau dreptul de ipotecă mobilă ori de gaj asupra creanței ipotecare se va dobândi și va fi opozabil fără înscrierea în cartea funciară, prin însăși constituirea ipotecii mobiliare, strămutarea, darea în gaj ori darea în garanție în orice alt mod a titlului la ordin sau la purtător.

(9⁸) În cazul în care cesiunea creanței ipotecare nu fusese anterior notificată sau acceptată în condițiile Codului civil, comunicarea încheierii de încuviințare a înscrierii cesiunii ipotecii ori a încheierii de notare a garanției asupra creanței ipotecare va reprezenta și notificarea creditorului cedat cu privire la cesiunea creanței ipotecare.”

14. La articolul 55, după alineatul (11) se introduce un nou alineat, alineatul (12), cu următorul cuprins:

„(12) Cesiunea rangului ipotecii se va realiza în condițiile Codului civil.”

15. La articolul 56, alineatul (3) se abrogă.

16. La articolul 58, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 58. — (1) Până la deschiderea noilor cărți funciare, în condițiile art. 581, în regiunile de carte funciară supuse Decretului-lege nr. 115/1938 pentru unificarea dispozițiilor privitoare la cărțile funciare sau, după caz, Legii nr. 242/1947 pentru transformarea cărților funciare provizorii din Vechiul Regat în cărți de publicitate funciară și Decretului nr. 2.142/1930 pentru funcționarea cărților funduare centrale pentru căile ferate și canale, cu excepția zonelor care fac obiectul legilor de restituire a proprietăților funciare, înscrierile privitoare la imobile, cuprinse în cărțile funciare sau, după caz, în cărțile de publicitate funciară, vor continua să fie făcute în aceste cărți, cu respectarea dispozițiilor Codului civil și ale prezentei legi. În situația în care aceste cărți nu există, sunt inutilizabile sau nu sunt în arhiva Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, sunt aplicabile dispozițiile legale în vigoare referitoare la deschiderea unei noi cărți funciare.

(2) Până la deschiderea noilor cărți funciare, în condițiile art. 581, în regiunile de transcripțiuni și înscripțiuni imobiliare, privilegiile și ipotecile legale, sechestrul, urmărirea imobilului, a fructelor și veniturilor sale, punerea în mișcare a acțiunii penale, acțiunile pentru apărarea drepturilor reale privitoare la imobilele neînscrise în cartea funciară, precum și actele și faptele juridice neînscrise în cartea funciară, precum și actele și faptele juridice în legătură cu aceste imobile vor continua să fie transcrise ori, după caz, înscrise în vechile registre de publicitate imobiliară, cu respectarea dispozițiilor Codului civil și ale prezentei legi.”

17. La articolul 69, alineatul (2) se abrogă.

18. La articolul 69, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Titularii sarcinilor înscrise în registrele de transcripțiuni-inscripțiuni care vor solicita deschiderea cărților funciare pentru imobilele în cauză, în condițiile prezentei legi, și reînnoirea sarcinilor până la data de 31 decembrie 2016 vor beneficia de scutire de la plata tarifelor.”

Art. 88. — Partea introductivă a articolului II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2010 privind modificarea și completarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 451 din 2 iulie 2010, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. II. — Până la data de 31 decembrie 2016, vor putea solicita deschiderea cărților funciare potrivit prevederilor prezentei legi, cu scutire de la plata tarifelor.”

Art. 89. — Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 448 din 24 noiembrie 1998, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Titlul va avea următorul cuprins:

„L E G E

privind bunurile proprietate publică”

2. Articolele 1, 2, 5, 7, alineatul (1) al articolului 10 și articolul 11 se abrogă.

3. La articolul 12, alineatele (1)—(4) se abrogă.

4. La articolul 12, alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) În litigiile privitoare la dreptul de administrare, statul este reprezentat de Ministerul Finanțelor Publice, iar unitățile administrativ-teritoriale de către consiliile județene, de Consiliul General al Municipiului București sau de consiliile locale, care dau mandat scris, în fiecare caz, președintelui consiliului județean ori primarului. Acesta poate desemna un alt funcționar de stat sau un avocat care să îl reprezinte în fața instanței.”

5. Alineatul (6) al articolului 12 și articolele 13 și 17 se abrogă.

Art. 90. — Literalele c) și g) ale alineatului (1) al articolului 5 din Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la

Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 654 din 20 iulie 2004, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și vor avea următorul cuprins:

„c) cumpărarea sau închirierea cu prioritate, fără licitație, din fondul de stat, a unui spațiu comercial sau de prestări de servicii corespunzător, cu o suprafață utilă de până la 100 m², inclusiv în indiviziune, sau concesionarea ori închirierea cu prioritate, fără licitație, a unei suprafețe de teren de până la 100 m² din domeniul public pentru construirea unui spațiu comercial sau de prestări de servicii;

g) atribuirea, în limita posibilităților, în proprietate a 10.000 m² de teren în extravilan și 500 m² de teren în intravilan — acesta din urmă pentru destinația de locuință, dacă nu a avut sau nu are în proprietate un alt spațiu locativ;”.

CAPITOLUL VI

**Dispoziții cu privire la cartea a IV-a
„Despre moștenire și liberalități” a Codului civil
și cu privire la unele legi**

SECȚIUNEA 1

**Dispoziții tranzitorii și de punere în aplicare a cărții a IV-a
„Despre moștenire și liberalități” a Codului civil**

Art. 91. — Moștenirile deschise înainte de intrarea în vigoare a Codului civil sunt supuse legii în vigoare la data deschiderii moștenirii.

Art. 92. — Dispozițiile art. 954 alin. (3) și (4) din Codul civil se aplică numai procedurilor successorale notariale sau judiciare începute după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 93. — Prevederile art. 958 și 959 din Codul civil se aplică numai faptelor săvârșite după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 94. — Plafonul valoric al bunurilor mobile corporale prevăzut la art. 1.011 alin. (4) din Codul civil va fi actualizat periodic, prin hotărâre a Guvernului.

Art. 95. — Înlăturarea efectelor nedemnității prin testament autentic sau printr-un act autentic notarial este supusă înscrierii în Registrul național notarial prevăzut la art. 1.046 din Codul civil.

Art. 96. — Prevederile art. 829 din Codul civil din 1864 nu se aplică în cazul în care copilul s-a născut după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 97. — Execuțiunile testamentare începute înainte de data intrării în vigoare a Codului civil nu pot dura mai mult de 2 ani calculați de la această dată, cu posibilitatea de prelungire în condițiile art. 1.079 alin. (3) din Codul civil.

Art. 98. — În cazul moștenirilor care se deschid după data intrării în vigoare a Codului civil, executorii cu sau fără sezină, instituți prin testamente anterioare acestei date, au atribuțiile prevăzute la art. 1.080 din Codul civil, cu excepția cazului în care atribuțiile au fost limitate expres de testator.

SECȚIUNEA a 2-a

**Modificarea și completarea unor dispoziții ale cărții a IV-a
„Despre moștenire și liberalități” a Codului civil**

Art. 99. — Cartea a IV-a „Despre moștenire și liberalități” a Codului civil se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 967, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Poate fi reprezentată persoana lipsită de capacitatea de a moșteni, precum și nedemnul, chiar aflat în viață la data deschiderii moștenirii.”

2. La articolul 990, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Dacă dispunătorul a decedat din cauza bolii, termenul de prescripție a dreptului la acțiunea în anulare curge de la data la care moștenitorii au luat cunoștință de existența liberalității.”

3. Articolul 993 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Noțiunea**

Art. 993. — Dispoziția prin care o persoană, denumită *instituit*, este însărcinată să administreze bunul sau bunurile care constituie obiectul liberalității și să le transmită unui terț, denumit *substituit*, desemnat de dispunător, nu produce efecte decât în cazul în care este permisă de lege.”

4. Articolul 994 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Substituția fideicomisară**

Art. 994. — (1) O liberalitate poate fi grevată de o sarcină care constă în obligația instituitului, donatar sau legatar, de a administra bunurile care constituie obiectul liberalității și de a le transmite, la decesul său, substituitului desemnat de dispunător.

(2) Instituitului i se aplică în mod corespunzător dispozițiile din prezentul cod referitoare la fiduciar.

(3) Incapacitățile de a dispune se apreciază în raport cu dispunătorul, iar cele de a primi, în raport cu instituitul și cu substituitul.”

5. La articolul 996, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Substituitul dobândește bunurile care constituie obiectul liberalității ca efect al voinței dispunătorului.

(3) Substituitul nu poate fi, la rândul său, supus obligației de administrare și de transmitere a bunurilor.”

6. La articolul 1.011, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Bunurile mobile corporale cu o valoare de până la 25.000 lei pot face obiectul unui dar manual, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Darul manual se încheie valabil prin acordul de voințe al părților, însoțit de tradițiunea bunului.”

7. Articolul 1.020 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Cauzele de revocare**

Art. 1.020. — Donația poate fi revocată pentru ingraturitate și pentru neexecutarea fără justificare a sarcinilor la care s-a obligat donatarul.”

8. Articolul 1.046 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Înregistrarea testamentului autentic**

Art. 1.046. — În scop de informare a persoanelor care justifică existența unui interes legitim, notarul care autentifică testamentul are obligația să îi înscrie, de îndată, în Registrul național notarial ținut în format electronic, potrivit legii. Informații cu privire la existența unui testament se pot da numai după decesul testatorului.”

9. Articolul 1.049 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Testamentul sumelor și valorilor depozitate**

Art. 1.049. — (1) Dispozițiile testamentare privind sumele de bani, valorile sau titlurile de valoare depuse la instituții specializate sunt valabile cu respectarea condițiilor de formă prevăzute de legile speciale aplicabile acestor instituții.

(2) Instituțiile specializate nu vor putea proceda la predarea legatului având ca obiect sume de bani, valori sau titluri de valoare decât în baza hotărârii judecătorești ori a certificatului de moștenitor care constată valabilitatea dispoziției testamentare și calitatea de legatar, prevederile referitoare la raport și reducere fiind aplicabile.

(3) Instituțiile de credit au obligația ca, la instituirea de către clienții acestora a unei dispoziții testamentare, să comunice, de îndată, mențiunea acesteia în registrul prevăzut la art. 1.046.”

10. La articolul 1.069, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Revocarea judecătorească a legatului poate fi cerută în cazul neîndeplinirii, fără justificare, a sarcinii instituite de testator. Neîndeplinirea fortuită a sarcinii poate atrage revocarea numai dacă, potrivit voinței testatorului, eficacitatea legatului este condiționată de executarea sarcinii.”

11. La articolul 1.072, denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins:

„Destinația bunurilor constituind obiectul unui legat ineficace”

12. Articolul 1.073 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Regimul legatului-sarcină**

Art. 1.073. — Cu excepția cazului prevăzut la art. 1.071 lit. f), caducitatea sau revocarea judecătorească a unui legat grevat cu un legat-sarcină în favoarea unui terț nu atrage ineficacitatea acestui din urmă legat. Moștenitorii care beneficiază de ineficacitatea legatului sunt obligați să execute legatul-sarcină.”

13. La articolul 1.076, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Termenul de prescripție a dreptului la acțiunea în anulare curge de la data la care cei dezmoșteniți au luat cunoștință de dispoziția testamentară prin care au fost înlăturați de la moștenire, dar nu mai devreme de data deschiderii moștenirii.”

14. Articolul 1.089 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Noțiunea de cotitate disponibilă Art. 1.089. — Cotitatea disponibilă este partea din bunurile moștenirii care nu este rezervată prin lege și de care defunctul putea dispune în mod neîngrădit prin liberalități.”

15. La articolul 1.090, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Liberalitățile neraportabile făcute soțului supraviețuitor, care vine la moștenire în concurs cu alți descendenți decât cei comuni lor, nu pot depăși un sfert din moștenire și nici partea descendentului care a primit cel mai puțin.”

16. La articolul 1.091, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Rezerva succesorală și cotitatea disponibilă se calculează în funcție de valoarea stabilită potrivit alin. (1). La stabilirea rezervei nu se ține seama de cei care au renunțat la moștenire, cu excepția celor obligați la raport, potrivit art. 1.147 alin. (2).”

17. La articolul 1.097, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Dacă donatarul este un succesibil obligat la raport, iar partea supusă reducăunii reprezintă mai puțin de jumătate din valoarea bunului donat, donatarul rezervatar poate păstra bunul, iar reducăunea necesară întregirii rezervei celorlalți moștenitori rezervatari se va face prin luare mai puțin sau prin echivalent bănesc.”

18. Articolul 1.112 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Prezumția de renunțare**

Art. 1.112. — (1) Este prezumat, până la proba contrară, că a renunțat la moștenire succesibilul care, deși cunoștea deschiderea moștenirii și calitatea lui de succesibil, ca urmare a citării sale în condițiile legii, nu acceptă moștenirea în termenul prevăzut la art. 1.103. Citația trebuie să cuprindă, sub sancțiunea nulității acesteia, pe lângă elementele prevăzute de Codul de procedură civilă, și precizarea că, dacă succesibilul nu își exercită dreptul de a accepta moștenirea în termenul prevăzut la art. 1.103, va fi prezumat că renunță la moștenire.

(2) Presumția de renunțare operează numai dacă citația i-a fost comunicată succesibilului cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea termenului de opțiune succesorală.”

19. La articolul 1.114 alineatul (3), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) dreptul lăsat prin legat are ca obiect o universalitate, cum ar fi o moștenire culeasă de către testator și nelichidată încă; în acest caz, legatarul răspunde pentru pasivul acelei universalități;”

20. La articolul 1.117, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alineatul (6), cu următorul cuprins:

„(6) Oricine se consideră vătămat prin inventarul întocmit sau prin măsurile de conservare și administrare luate de notarul public poate face plângere la instanța judecătorească competentă.”

21. La articolul 1.120, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Renunțarea la moștenire nu se presupune, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 1.112 și art. 1.113 alin. (2).”

22. Articolul 1.125 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Noțiunea**

Art. 1.125. — Pe lângă stăpânirea de fapt exercitată asupra patrimoniului succesoral, sezina le conferă moștenitorilor sezinari și dreptul de a administra acest patrimoniu și de a exercita drepturile și acțiunile defunctului.”

23. Articolul 1.126 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Moștenitorii sezinari**

Art. 1.126. — Sunt moștenitori sezinari soțul supraviețuitor, descendenții și ascendenții privilegiați.”

24. La articolul 1.127, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Moștenitorii legali nesezinari dobândesc sezina numai prin eliberarea certificatului de moștenitor, dar cu efect retroactiv din ziua deschiderii moștenirii.”

25. La articolul 1.133, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Certificatul de moștenitor face dovada calității de moștenitor, legal sau testamentar, precum și dovada dreptului de proprietate al moștenitorilor acceptanți asupra bunurilor din masa succesorală, în cota care se cuvine fiecăruia.”

26. Articolul 1.136 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Administrarea provizorie a bunurilor moștenirii**

Art. 1.136. — (1) Când moștenirea nu a fost acceptată sau dacă succesibilul nu este cunoscut, notarul public competent poate să numească un curator special al moștenirii, pentru apărarea drepturilor moștenitorului eventual, având drepturile și îndatoririle de administrare prevăzute la art. 1.117 alin. (3)—(5).

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1), acțiunile împotriva moștenirii se vor îndrepta împotriva unui curator special, numit de notarul public competent, la cererea reclamantului.

(3) Dacă există indicii că moștenirea urmează a fi declarată vacantă, notarul public competent încunoștințează și organul care reprezintă comuna, orașul sau, după caz, municipiul.”

27. La articolul 1.152, denumirea marginală și alineatul (1) se modifică și vor avea următorul cuprins:**„Căile de realizare a raportului**

Art. 1.152. — (1) Raportul se realizează în cadrul partajului, prin bună învoială sau pe cale judecătorească.”

28. La articolul 1.152, alineatul (3) se abrogă.*SECȚIUNEA a 3-a***Modificarea și completarea unor legi speciale**

Art. 100. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.027 din 27 decembrie 2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La articolul 113 alineatul (2), după litera f) se introduce o nouă literă, litera g), cu următorul cuprins:

„g) la solicitarea notarului, în cadrul procedurii succesorale notariale.”

2. După articolul 117 se introduce un nou articol, articolul 117¹, cu următorul cuprins:

„Art. 117¹. — În vederea aplicării prevederilor art. 1.049 din Codul civil, condițiile de formă necesare pentru valabilitatea dispozițiilor testamentare privind sumele de bani, valorile sau titlurile de valoare depuse de clienții instituțiilor de credit se vor stabili prin ordin al ministrului justiției, după consultarea Băncii Naționale a României.”

Art. 101. — Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 92 din 16 mai 1995, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 68, alineatul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Procedura succesorala notarială se deschide la cererea oricărei persoane interesate, precum și a secretarului consiliului local al localității în raza căreia se aflau bunurile defunctului la data deschiderii moștenirii.”

2. La articolul 68, alineatul 2 se abrogă.**3. Articolele 71—74 se abrogă.****4. La articolul 75, după alineatul 1 se introduce un nou alineat, alineatul 11, cu următorul cuprins:**

„Citația trebuie să cuprindă, sub sancțiunea nulității acesteia, pe lângă elementele prevăzute de Codul de procedură civilă, și precizarea că, dacă succesibilul nu își exercită dreptul de a accepta în termenul prevăzut la art. 1.103 din Codul civil, va fi prezumat că renunță la moștenire.”

5. La articolul 78 alineatul 1, litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) a trecut un an de la deschiderea moștenirii și, deși au fost legal citați, succesibilii nu s-au prezentat ori au abandonat procedura succesorala, fără a cere eliberarea certificatului de moștenitor, și există dovada că cel puțin unul dintre ei a acceptat moștenirea.”

CAPITOLUL VII

Dispoziții cu privire la cartea a V-a „Despre obligații” a Codului civil și cu privire la unele legi*SECȚIUNEA 1***Dispoziții tranzitorii și de punere în aplicare a cărții a V-a „Despre obligații” a Codului civil**

Art. 102. — (1) Contractul este supus dispozițiilor legii în vigoare la data când a fost încheiat în tot ceea ce privește încheierea, interpretarea, efectele, executarea și încetarea sa.

(2) Modificarea contractului se face cu respectarea tuturor condițiilor prevăzute de legea în vigoare la data modificării. În privința elementelor ce nu fac obiectul modificării, sunt aplicabile dispozițiile alin. (1).

Art. 103. — Obligațiile născute din faptele juridice extracontractuale sunt supuse dispozițiilor legii în vigoare la data producerii ori, după caz, a săvârșirii lor.

Art. 104. — (1) Constituirea, conținutul și opozabilitatea drepturilor reale de garanție sunt supuse dispozițiilor legii în vigoare la data când s-au născut.

(2) Formalitățile de publicitate pentru opozabilitate față de terți a drepturilor reale de garanție sunt supuse dispozițiilor legii în vigoare la data efectuării acestora.

(3) Drepturile reale de garanție își păstrează rangul de prioritate dobândit conform legii în vigoare la momentul realizării formalităților de publicitate.

Art. 105. — Dispozițiile art. 1.182 alin. (2) și (3) din Codul civil nu sunt aplicabile contractelor a căror negociere a început înainte de intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 106. — Dispozițiile art. 1.186 alin. (1) și ale art. 1.193 alin. (2) din Codul civil nu sunt aplicabile contractelor în cazul în care oferta de a contracta a fost expediată înainte de intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 107. — Dispozițiile art. 1.271 din Codul civil privitoare la impreviziune se aplică numai contractelor încheiate după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 108. — Dispozițiile art. 1.274 din Codul civil privitoare la transferul riscurilor în contractele translativ de proprietate se aplică numai contractelor încheiate după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 109. — Dispozițiile art. 1.289—1.294 din Codul civil se aplică numai în cazul în care contractul secret este încheiat după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 110. — Dispozițiile art. 1.330—1.340 din Codul civil nu sunt aplicabile gestiunii de afaceri începute înainte de data intrării în vigoare a acestuia.

Art. 111. — Dispozițiile art. 1.420 din Codul civil sunt aplicabile și în cazul contractelor încheiate înainte de data intrării în vigoare a Codului civil, dacă ziua în care evenimentul ar fi trebuit să se realizeze este ulterioară acelei date.

Art. 112. — Dispozițiile art. 1.492 alin. (2) și ale art. 1.493 din Codul civil se aplică și în cazul în care obligația s-a născut înainte de data intrării în vigoare a acestuia, dacă darea în plată are loc ulterior acestei date.

Art. 113. — Imputația plății este supusă dispozițiilor art. 1.506—1.509 din Codul civil dacă plata se face după data intrării în vigoare a acestuia, indiferent de data nașterii obligațiilor.

Art. 114. — Dispozițiile art. 1.521—1.526 din Codul civil sunt aplicabile în cazul obligațiilor devenite scadente după data intrării sale în vigoare, indiferent de data nașterii obligației.

Art. 115. — Clauza penală convenită după intrarea în vigoare a Codului civil produce efectele prevăzute de acesta, indiferent de data nașterii obligației principale.

Art. 116. — Dispozițiile art. 1.558—1.565 din Codul civil se aplică și creditorilor ale căror creanțe s-au născut înainte de data intrării sale în vigoare, dacă scadența se situează după această dată.

Art. 117. — (1) Creanța transmisă prin cesiune sau subrogație, intervenită după data intrării în vigoare a Codului civil, își păstrează regimul stabilit de normele în vigoare la data nașterii creanței.

(2) Obligația transmisă prin preluare de datorie își păstrează regulul stabilit de normele în vigoare la data nașterii obligației.

Art. 118. — Obligațiile extracontractuale născute înainte de intrarea în vigoare a Codului civil sunt supuse modurilor de stingere prevăzute de acesta.

Art. 119. — Formalitățile de publicitate necesare pentru opozabilitatea rezervei proprietății potrivit art. 1.684 din Codul civil se aplică și contractelor de vânzare cu rezerva proprietății încheiate înainte de intrarea în vigoare a Codului civil, dacă rezerva proprietății nu devenise opozabilă potrivit legii anterioare.

Art. 120. — Dispozițiile art. 1.690 alin. (2) și (3) și art. 1.691 din Codul civil se aplică și contractelor încheiate înainte de data intrării sale în vigoare, dacă preluarea bunului are loc după această dată.

Art. 121. — Dispozițiile art. 1.710, 1.711, art. 1.712 alin. (2) și art. 1.713 din Codul civil se aplică și în cazurile în care viciile ascunse au fost descoperite după data intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 122. — Dispozițiile art. 1.717 din Codul civil se aplică și contractelor încheiate înainte de data intrării în vigoare a Codului civil, în cazul în care comportamentul cumpărătorului care pricinuieste defecțiunea intervine după această dată.

Art. 123. — (1) De la data intrării în vigoare a Codului civil, prevederile referitoare la dreptul de preempțiune cuprinse în legile speciale aflate în vigoare la această dată se completează cu dispozițiile art. 1.730—1.740 din Codul civil.

(2) Pentru dreptul de preempțiune creat prin convenție, dispozițiile art. 1.730—1.740 din Codul civil se aplică numai în situația în care convenția a fost încheiată după intrarea în vigoare a Codului civil.

(3) Dreptul de preempțiune prevăzut la alin. (1) și (2) este supus dispozițiilor art. 1.730—1.740 din Codul civil numai cu privire la contractele de vânzare încheiate după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 124. — Pentru cesiunile de drepturi litigioase încheiate înainte de intrarea în vigoare a Codului civil își păstrează aplicabilitatea dispozițiile art. 1.402—1.404 din Codul civil din 1864.

Art. 125. — Dacă legea nu prevede altfel, dispozițiile art. 1.734 din Codul civil se aplică și drepturilor de preempțiune izvorâte din contracte încheiate înainte de intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 126. — Contractul de report este supus legii în vigoare la data încheierii sale prin remiterea titlurilor către reportat.

Art. 127. — Formalitățile pentru transferul titlurilor sau al valorilor mobiliare se îndeplinesc conform legii în vigoare la data transferului, indiferent de legea care guvernează contractul de report.

Art. 128. — Dispozițiile art. 1.807 din Codul civil sunt aplicabile contractelor de sublocățiune încheiate după data intrării în vigoare a Codului civil, chiar și în cazurile în care contractul de locațiune s-a încheiat anterior acestei date.

Art. 129. — Dispozițiile art. 1.810 din Codul civil sunt aplicabile în cazul tuturor contractelor de locațiune al căror termen se împlineste după data intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 130. — Dacă formalitățile de opozabilitate nu au fost îndeplinite cu privire la un contract de locațiune în curs de executare la data intrării în vigoare a Codului civil și bunul dat în locațiune este înstrăinat după această dată, contractul de locațiune este opozabil dobânditorului numai dacă sunt îndeplinite formalitățile prevăzute la art. 1.811 din Codul civil.

Art. 131. — Dispozițiile art. 1.823 din Codul civil se aplică și contractelor de locațiune în curs la data intrării în vigoare a

Codului civil, dacă lucrările adăugate sau autonome au fost efectuate după această dată.

Art. 132. — Dreptul de preferință al chiriașului prevăzut la art. 1.828 din Codul civil se aplică pentru orice contract de închiriere încheiat în legătură cu aceeași locuință sau cu o parte din aceasta:

a) după cel mult 3 luni de la încetarea contractului de închiriere, dacă durata acestuia a fost mai mare de un an;

b) după cel mult o lună de la încetarea contractului de închiriere, dacă durata acestuia a fost mai mare sau egală cu o lună;

c) după cel mult 3 zile de la încetarea contractului de închiriere, dacă durata acestuia a fost mai mică de o lună.

Art. 133. — Chiriașul și persoanele care locuiesc împreună cu acesta nu se pot prevala de dispozițiile art. 1.831 și 1.832 din Codul civil pentru a se opune evacuării silită întemeiate pe prevederile art. 1.809 alin. (2) sau alin. (3) ori pe cele ale art. 1.816 alin. (3) din Codul civil.

Art. 134. — Dispozițiile art. 1.834 din Codul civil se aplică și contractelor aflate în curs de executare la data intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 135. — (1) În cazurile prevăzute la art. 1.841—1.843 din Codul civil, dacă încheierea contractului de asigurare pentru riscul pierii fortuite a recoltei era obligatorie potrivit legii sau contractului de arendare, indemnizația de asigurare se împarte între arendator și arendaș, proporțional cu suportarea de către aceștia a riscului pierii fortuite a recoltei.

(2) În cazul necontractării asigurării potrivit legii sau contractului de arendare, partea obligată să contracteze asigurarea răspunde față de cealaltă parte pentru prejudiciul astfel cauzat.

Art. 136. — În aplicarea art. 1.845 din Codul civil, în cazul în care contractul nu prevede termenele și modalitățile de plată a chiriei, executarea silită a obligației se face în termenele și modalitățile prevăzute de legislația aplicabilă.

Art. 137. — În aplicarea art. 1.885 alin. (1) din Codul civil, stipularea constituirii societății „pe durată nelimitată” semnifică „pe durată nedeterminată”, indiferent de data constituirii.

Art. 138. — Societățile reglementate de legi speciale continuă să fie supuse acestora.

Art. 139. — (1) Societățile civile constituite în temeiul Codului civil din 1864 se pot transforma în oricare dintre formele de societate reglementate de Codul civil sau de alte legi, cu respectarea condițiilor prevăzute de acestea. Actele săvârșite de acestea anterior intrării în vigoare a Codului civil rămân supuse legii în vigoare la data încheierii lor.

(2) Răspunderea asociaților, atât între ei, cât și față de terți, pentru actele și faptele săvârșite anterior transformării rămâne supusă legii în vigoare la data încheierii sau săvârșirii acestora.

Art. 140. — Dispozițiile actelor internaționale ratificate de România în domeniul transporturilor prevalează asupra dispozițiilor Codului civil.

Art. 141. — Răspunderea transportatorului și a expeditorului este guvernată de legea în vigoare la data producerii evenimentului care a cauzat prejudiciul, chiar dacă acesta a fost cunoscut de pasager, expeditor sau destinatar, după caz, ulterior intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 142. — Contractele de mandat încheiate înainte de intrarea în vigoare a Codului civil, pentru care părțile nu au prevăzut un termen, rămân supuse legii în vigoare la data încheierii lor.

Art. 143. — Dispozițiile art. 2.094 din Codul civil se aplică numai contractelor de agenție încheiate sau al căror termen a fost prelungit după data intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 144. — Efectele contractului de cont bancar curent încheiat înainte de data intrării în vigoare a Codului civil și care s-a încheiat pe termen nedeterminat sunt guvernate de legea în vigoare la data producerii lor.

Art. 145. — Efectele contractului de facilitare de credit încheiat înainte de data intrării în vigoare a Codului civil și care s-a încheiat pe termen nedeterminat sunt guvernate de legea în vigoare la data producerii lor.

Art. 146. — Contractul de asigurare este supus legii în vigoare la data încheierii poliței de asigurare, a certificatului de asigurare ori a notei de acoperire, după caz.

Art. 147. — Dispozițiile art. 2.250 din Codul civil se aplică și contractelor de rentă viageră încheiate înainte de data intrării în vigoare a Codului civil, în cazul neîndeplinirii obligației de plată a ratelor de rentă scadente după această dată.

Art. 148. — Dispozițiile art. 2.252 alin. (2) din Codul civil nu împiedică aplicarea în cazul contractului de rentă viageră a art. 1.271 din Codul civil în privința împrejurărilor survenite pe parcursul executării contractului, care nu sunt determinate de durata vieții persoanei până la decesul căreia a fost constituită renta.

Art. 149. — (1) Îndeplinirea unei obligații patrimoniale poate fi garantată de către debitor sau de către un terț prin constituirea unei garanții personale ori a unei garanții reale.

(2) De asemenea, obligațiile pot fi garantate prin anumite privilegii, prevăzute de lege.

Art. 150. — (1) Scrisorile de garanție emise înainte de data intrării în vigoare a Codului civil sunt supuse, în ceea ce privește condițiile de valabilitate și efectele, regulilor aplicabile la data emiterii lor.

(2) Regresul va fi supus legii aplicabile obligației principale.

Art. 151. — (1) Dispozițiile art. 2.324 alin. (4) din Codul civil se vor aplica în cazurile în care profesionistul își operează diviziunea patrimoniului după intrarea în vigoare a Codului civil.

(2) Creditorii prevăzuți la art. 2.324 alin. (4) din Codul civil includ și statul și organele fiscale.

Art. 152. — (1) Dispozițiile art. 2.326 alin. (1) din Codul civil se aplică în cazurile în care creditorii trec la executarea silită a creanțelor lor prin valorificarea bunurilor sesizabile ale debitorului.

(2) Dispozițiile art. 2.326 alin. (2) din Codul civil se aplică în cazul în care mai mulți creditori deținând ipotecă sau privilegii cu privire la același bun al debitorului trec la executarea silită a creanțelor lor prin valorificarea respectivului bun.

Art. 153. — Preferința acordată statului și unităților administrativ-teritoriale pentru creanțele lor nu va fi opozabilă terților înainte de momentul la care a fost făcută publică prin înregistrarea în registrele de publicitate. O asemenea preferință va dobândi rang de prioritate de la momentul la care preferința a fost făcută publică.

Art. 154. — (1) Obligația consemnării sumelor prevăzute la art. 2.331 din Codul civil revine persoanei obligate să le plătească.

(2) În momentul efectuării plății sumelor menționate la alin. (1), plătitorul va preciza instituției financiare la care a deschis contul faptul că sumele plătite sunt afectate de o sarcină și că titularul contului nu poate dispune de ele fără acordul creditorilor.

(3) În cazul omisiunii respectării procedurii de deschidere a contului și de oferire a instrucțiunilor necesare instituției financiare la care se deschide contul, plătitorul va răspunde pentru prejudiciul pricinuit creditorilor.

Art. 155. — (1) Constituirea, conținutul și opozabilitatea privilegiului sunt supuse dispozițiilor legii în vigoare la data când s-au născut.

(2) Formalitățile de publicitate pentru opozabilitate față de terți a privilegiilor sunt guvernate de dispozițiile legii în vigoare la data efectuării acestora.

(3) Privilegiile pentru care formalitățile de publicitate au fost efectuate înainte de intrarea în vigoare a Codului civil își păstrează rangul de prioritate dobândit conform legii în vigoare la momentul realizării acestora.

Art. 156. — Dispozițiile art. 2.335 din Codul civil nu se aplică și creditorilor ipotecari a căror ipotecă a fost perfectată anterior înregistrării privilegiului.

Art. 157. — Dispozițiile art. 2.342 din Codul civil se aplică numai privilegiilor speciale.

Art. 158. — În cazul cesiunii de creanță încheiate în scop de garanție, dispozițiile privind executarea din titlul XI al cărții a V-a a Codului civil vizează numai executarea drepturilor cesionarului cu privire la transferul creanței cedate, iar nu drepturile cesionarului asupra debitorului cedat.

Art. 159. — În cazul în care mai multe bunuri care se unesc prin accesione fac obiectul mai multor ipotecă, titularul oricăreia dintre ipotecă poate pretinde separarea bunurilor în condițiile art. 600 din Codul civil.

Art. 160. — (1) În cazul ipotecii asupra unei universalități de bunuri, în momentul în care un bun părăsește universalitatea, acesta nu mai este grevat de ipotecă.

(2) Dispozițiile art. 1.562—1.565 din Codul civil rămân aplicabile.

Art. 161. — În exercitarea dreptului său de urmărire, creditorul ipotecar va trebui să țină seama de ipotecile mobiliare privilegiate reglementate de art. 2.425 și 2.426 din Codul civil, chiar dacă acestea au fost constituite sau înscrise după înscrierea ipotecii sale.

Art. 162. — Răspunderea celui ce dobândește un bun ipotecat în condițiile art. 2.361 din Codul civil privește numai datorile ipotecare care grevează bunul în cauză.

Art. 163. — În cazul în care ipoteca este constituită de un terț, acesta va avea drepturile și obligațiile unui debitor ipotecar, fără a fi supus regimului juridic al garanțiilor personale.

Art. 164. — (1) Ipoteca mobilă poate fi constituită în favoarea creditorului obligației ipotecare sau a unui terț desemnat de către acesta.

(2) Atunci când beneficiarul ipotecii mobiliare este un terț, el va exercita drepturile creditorului ipotecar și va fi ținut de obligațiile acestuia.

(3) Ipoteca mobilă convențională poate fi constituită în favoarea unui singur beneficiar sau a mai multor beneficiari simultan.

(4) Atunci când sunt mai mulți beneficiari ai aceleiași ipotecii mobiliare, ei vor primi același rang, fie prin înregistrarea simultană a ipotecii mobiliare în registrele de publicitate, fie prin desemnarea unui agent.

(5) Agentul va putea să exercite toate drepturile creditorilor ipotecari care l-au desemnat. El va putea singur să asigure perfectarea ipotecii mobiliare și menținerea sau modificarea înregistrării acesteia.

(6) Agentul va răspunde față de beneficiarii ipotecii mobiliare pentru actele întreprinse.

Art. 165. — (1) În cazul în care debitorul ipotecar contractează o nouă datorie către creditorul ipotecar, ipoteca constituită pentru vechea datorie poate fi menținută de către creditorul ipotecar pentru garantarea noii datorii.

(2) Ipoteca menținută va dobândi rangul dat de momentul înscrierii mențiunii de menținere.

(3) Dispozițiile art. 2.372 din Codul civil nu sunt aplicabile în cazul menținerii ipotecii.

Art. 166. — (1) În cazul în care bunul ipotecat a fost distrus, deteriorat ori valoarea sa a fost diminuată în așa mod încât a devenit inferioară valorii obligației ipotecare, creditorul ipotecar nu poate cere debitorului să constituie o nouă ipotecă pentru garantarea aceleiași obligații.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul în care, din culpa debitorului, bunul ipotecat a fost distrus, deteriorat ori valoarea sa a fost diminuată în așa mod încât a devenit inferioară valorii creanței ipotecare, creditorul ipotecar poate cere debitorului să constituie o nouă ipotecă pentru garantarea aceleiași obligații, dacă bunul nu era asigurat.

Art. 167. — Actele de dispoziție ce au ca efect imposibilitatea de executare a ipotecii pentru creditor sunt anulabile la cererea creditorului ipotecar, cu excepția cazului în care creditorul ipotecar a aprobat aceste acte.

Art. 168. — Ipotecile imobiliare constituite înainte de data intrării în vigoare a Codului civil sunt supuse, în ceea ce privește condițiile de valabilitate, dispozițiilor legale existente la data constituirii lor.

Art. 169. — Prin „ipoteci imobiliare” în sensul titlului XI al cărții a V-a a Codului civil se desemnează toate garanțiile reale imobiliare, indiferent de momentul și de temeiul juridic al constituirii lor.

Art. 170. — Ipotecile mobiliare constituite înainte de data intrării în vigoare a Codului civil vor fi supuse, în ceea ce privește condițiile de valabilitate, dispozițiilor legale existente la data constituirii lor.

Art. 171. — Prin „ipoteci mobiliare” în sensul titlului XI al cărții a V-a a Codului civil se desemnează toate garanțiile reale mobiliare care nu necesită deposedarea debitorului de bunul afectat garanției, indiferent de momentul și de temeiul juridic al constituirii lor.

Art. 172. — În cazul înstrăinării bunului ipotecat, în condițiile art. 2.393 din Codul civil, în lipsă de dispoziție contrară în contractul de ipotecă, debitorul ipotecar va depune prețul într-un cont bancar distinct și îl va informa pe creditorul ipotecar cu privire la acesta. Creditorul ipotecar are dreptul să solicite informații de la banca deponentă cu privire la operațiunile realizate de debitorul ipotecar asupra sumelor depuse în acest cont.

Art. 173. — În aplicarea prevederilor art. 2.396 alin. (3) din Codul civil, dacă prin constituirea noii garanții este afectat rangul ipotecii existente, creditorul ipotecar trebuie să își exprime acordul cu privire la constituirea noii garanții.

Art. 174. — Portofoliul de creanțe reprezintă o universalitate de creanțe în sensul prevederilor art. 2.398 din Codul civil.

Art. 175. — Pentru opozabilitate, ipoteca unei creanțe garantate cu ipotecă imobiliară se înscrie în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare și se notează în cartea funciară, potrivit prevederilor art. 902 alin. (2) pct. 15 din Codul civil.

Art. 176. — Dispozițiile art. 2.410 alin. (2) lit. c) din Codul civil se aplică și în cazurile în care creditorul ipotecar devine cotitular al contului.

Art. 177. — (1) Avizele de garanție înscrise în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare anterior intrării în vigoare a Codului civil continuă să își producă efectele.

(2) După intrarea în vigoare a Codului civil și până la adoptarea reglementărilor de organizare și funcționare a Arhivei Electronice de Garanții Reale Mobiliare, înscrierea ipotecilor

mobiliare și a operațiunilor asimilate acestora se realizează prin folosirea formularelor existente, în mod corespunzător.

Art. 178. — Dispozițiile art. 2.426 din Codul civil nu se aplică ipotecilor constituite înainte de data intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 179. — În sensul prevederilor art. 2.440 alin. (2) din Codul civil, simpla invocare a posibilității de executare silită și a efectelor neîndeplinirii obligației nu constituie constrângere.

Art. 180. — Dovada dreptului de a prelua bunul în sensul art. 2.441 alin. (1) din Codul civil se face cu prezentarea unei copii a contractului de ipotecă mobilă perfectat în condițiile legii și a unei copii a avizului de ipotecă eliberat de arhivă în condițiile legii.

Art. 181. — În orice moment după neîndeplinirea de către debitor a obligației ipotecare și fără a fi necesar să se încerce înainte intrarea în posesie prin mijloace proprii, creditorul poate apela la procedura preluării silită a bunului reglementată de art. 2.442 din Codul civil.

Art. 182. — În sensul art. 2.451 lit. c) din Codul civil, notificarea vânzării va preciza capitalul creanței ipotecare și va menționa, în mod generic, că la acesta se adaugă accesoriile.

Art. 183. — În cadrul cheltuielilor rezonabile făcute de creditor cu preluarea bunului ipotecat se includ și despăgubirile pe care acesta le datorează conform art. 2.437 alin. (2) și art. 2.443 alin. (3) din Codul civil.

Art. 184. — În cazul în care creditorul a preluat bunul ipotecat în contul creanței, creanța ipotecară se stinge, iar creditorul nu mai poate exercita nicio acțiune personală și nici nu îl mai poate urmări pe debitor, chiar dacă valoarea bunului preluat nu acoperă integral creanța ipotecară.

Art. 185. — Dispozițiile art. 2.465 din Codul civil se aplică numai în situațiile în care creditorul ipotecar nu și-a exercitat drepturile conferite de art. 2.400—2.405 din Codul civil.

Art. 186. — Prin „gaj” în sensul titlului XI al cărții a V-a a Codului civil se desemnează toate garanțiile reale mobiliare care necesită deposedarea debitorului de bunul afectat garanției, indiferent de momentul și de temeiul juridic al constituirii lor.

Art. 187. — (1) Gajul constituit înainte de data intrării în vigoare a Codului civil este supus, în ceea ce privește condițiile de valabilitate, dispozițiilor legale existente la data constituirii sale.

(2) Gajul pentru care formalitățile de deposedare sau de înregistrare au fost îndeplinite înainte de data intrării în vigoare a Codului civil și pentru care condiția deposedării nu s-a pierdut până la data intrării în vigoare a Codului civil este supus, în ceea ce privește ordinea de preferință, opozabilitatea și efectele față de terți, dispozițiilor legale existente la data deposedării debitorului sau la data înregistrării gajului.

(3) Executarea silită a gajului începută înainte de data intrării în vigoare a Codului civil va fi continuată în conformitate cu dispozițiile legale existente la data începerii executării.

Art. 188. — În sensul prevederilor art. 2.482 alin. (2) din Codul civil, deținerea se poate realiza și prin intermediul controlului unic sau comun al unei case de valori în care se află depozitate sumele de bani.

Art. 189. — (1) Drepturile de retenție exercitate înainte de data intrării în vigoare a Codului civil vor fi supuse, în ceea ce privește condițiile de valabilitate, dispozițiilor legale existente la data exercitării lor.

(2) Drepturile de retenție înregistrate înainte de data intrării în vigoare a Codului civil vor fi supuse, în ceea ce privește ordinea de preferință, opozabilitatea și efectele față de terți, dispozițiilor legale existente la data înregistrării lor.

SECȚIUNEA a 2-a

Modificarea și completarea unor dispoziții ale cărții a V-a „Despre obligații” a Codului civil

Art. 190. — Cartea a V-a „Despre obligații” a Codului civil se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 1.166 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Noțiunea**

Art. 1.166. — Contractul este acordul de voințe dintre două sau mai multe persoane cu intenția de a constitui, modifica sau stinge un raport juridic.”

2. La articolul 1.174, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Contractul este real atunci când, pentru validitatea sa, este necesară remiterea bunului.”

3. Articolul 1.178 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Libertatea formei**

Art. 1.178. — Contractul se încheie prin simplul acord de voințe al părților, dacă legea nu impune o anumită formalitate pentru încheierea sa valabilă.”

4. La articolul 1.179 alineatul (1), punctele 2—4 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„2. consimțământul părților;

3. un obiect determinat și licit;

4. o cauză licită și morală.”

5. La articolul 1.193, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Revocarea ofertei nu împiedică încheierea contractului decât dacă ajunge la destinatar înainte ca ofertantul să primească acceptarea sau, după caz, înaintea săvârșirii actului ori faptului care, potrivit prevederilor art. 1.186 alin. (2), determină încheierea contractului.”

6. Articolul 1.202 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Clauze standard**

Art. 1.202. — (1) Sub rezerva prevederilor art. 1.203, dispozițiile prezentei secțiuni se aplică în mod corespunzător și atunci când la încheierea contractului sunt utilizate clauze standard.

(2) Sunt clauze standard stipulațiile stabilite în prealabil de una dintre părți pentru a fi utilizate în mod general și repetat și care sunt incluse în contract fără să fi fost negociate cu cealaltă parte.

(3) Clauzele negociate prevalează asupra clauzelor standard.

(4) Atunci când ambele părți folosesc clauze standard și nu ajung la o înțelegere cu privire la acestea, contractul se încheie totuși pe baza clauzelor convenite și a oricăror clauze standard comune în substanța lor, cu excepția cazului în care una dintre părți notifică celeilalte părți, fie anterior momentului încheierii contractului, fie ulterior și de îndată, că nu intenționează să fie ținută de un astfel de contract.”

7. Articolul 1.213 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Adaptarea contractului**

Art. 1.213. — (1) Dacă o parte este îndreptățită să invoce anulabilitatea contractului pentru eroare, dar cealaltă parte declară că dorește să execute ori execută contractul așa cum acesta fusese înțeles de partea îndreptățită să invoce anulabilitatea, contractul se consideră că a fost încheiat așa cum l-a înțeles această din urmă parte.

(2) În acest caz, după ce a fost informată asupra felului în care partea îndreptățită să invoce anulabilitatea a înțeles contractul și înainte ca aceasta să fi obținut anularea, cealaltă parte trebuie, în termen de cel mult 3 luni de la data când a fost notificată ori de la data când i s-a comunicat cererea de chemare în judecată, să declare că este de acord cu executarea sau să execute fără întârziere contractul, astfel cum a fost înțeles de partea aflată în eroare.

(3) Dacă declarația a fost făcută și comunicată părții aflate în eroare în termenul prevăzut la alin. (2) sau contractul a fost executat, dreptul de a obține anularea este stins și notificarea prevăzută la alin. (2) este considerată lipsită de efecte.”

8. La articolul 1.214, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Contractul este anulabil și atunci când dolul provine de la reprezentantul, prepusul ori gerantul afacerilor celeilalte părți.”

9. Articolul 1.217 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Amenințarea cu exercițiul unui drept**

Art. 1.217. — Constituie violență și temerea insuflată prin amenințarea cu exercițiul unui drept făcută cu scopul de a obține avantaje injuste.”

10. La articolul 1.222, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) În toate cazurile, instanța poate să mențină contractul dacă cealaltă parte oferă, în mod echitabil, o reducere a propriei creanțe sau, după caz, o majorare a propriei obligații. Dispozițiile art. 1.213 privitoare la adaptarea contractului se aplică în mod corespunzător.”

11. Articolul 1.223 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Termenul de prescripție**

Art. 1.223. — (1) Dreptul la acțiunea în anulare sau în reducerea obligațiilor pentru leziune se prescrie în termen de un an de la data încheierii contractului.

(2) Anulabilitatea contractului nu poate să fie opusă pe cale de excepție când dreptul la acțiune este prescris.”

12. La articolul 1.238, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Lipsa cauzei atrage anulabilitatea contractului, cu excepția cazului în care contractul a fost greșit calificat și poate produce alte efecte juridice.”

13. Articolul 1.246 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Nulitatea**

Art. 1.246. — (1) Orice contract încheiat cu încălcarea condițiilor cerute de lege pentru încheierea sa valabilă este supus nulității, dacă prin lege nu se prevede o altă sancțiune.

(2) Nulitatea poate fi absolută sau relativă.

(3) Dacă prin lege nu se prevede altfel, nulitatea contractului poate fi constatată sau declarată prin acordul părților.

(4) Prin acordul părților nu pot fi instituite și nici suprimate cauze de nulitate. Orice convenție sau clauză contrară este considerată nescrisă.”

14. Articolul 1.254 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Desființarea contractului și a actelor subsecvente**

Art. 1.254. — (1) Contractul lovit de nulitate absolută sau anulat este considerat a nu fi fost niciodată încheiat.

(2) Desființarea contractului atrage, în condițiile legii, și desființarea actelor subsecvente încheiate în baza lui.

(3) În cazul în care contractul este desființat, fiecare parte trebuie să restituie celeilalte, în natură sau prin echivalent, prestațiile primite, potrivit prevederilor art. 1.639—1.647, chiar dacă acestea au fost executate succesiv sau au avut un caracter continuu.”

15. La articolul 1.263, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Dispozițiile alin. (3) se aplică în mod corespunzător și în cazul actelor încheiate fără autorizarea instanței de tutelă.”

16. Articolul 1.264 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Cuprinsul actului confirmativ**

Art. 1.264. — Pentru a fi valabil, actul confirmativ trebuie să cuprindă obiectul, cauza și natura obligației și să facă mențiune despre motivul acțiunii în anulare, precum și despre intenția de a repara viciul pe care se întemeiază acea acțiune.”

17. La articolul 1.270, alineatul (3) se abrogă.**18. Articolul 1.271 se modifică și va avea următorul cuprins:****„Impreviziunea**

Art. 1.271. — (1) Părțile sunt ținute să își execute obligațiile, chiar dacă executarea lor a devenit mai oneroasă, fie datorită creșterii costurilor executării propriei obligații, fie datorită scăderii valorii contraprestației.

(2) Cu toate acestea, dacă executarea contractului a devenit excesiv de oneroasă datorită unei schimbări excepționale a împrejurărilor care ar face vădit injustă obligarea debitorului la executarea obligației, instanța poate să dispună:

a) adaptarea contractului, pentru a distribui în mod echitabil între părți pierderile și beneficiile ce rezultă din schimbarea împrejurărilor;

b) încetarea contractului, la momentul și în condițiile pe care le stabilește.

(3) Dispozițiile alin. (2) sunt aplicabile numai dacă:

a) schimbarea împrejurărilor a intervenit după încheierea contractului;

b) schimbarea împrejurărilor, precum și întinderea acesteia nu au fost și nici nu puteau fi avute în vedere de către debitor, în mod rezonabil, în momentul încheierii contractului;

c) debitorul nu și-a asumat riscul schimbării împrejurărilor și nici nu putea fi în mod rezonabil considerat că și-ar fi asumat acest risc;

d) debitorul a încercat, într-un termen rezonabil și cu bună-credință, negocierea adaptării rezonabile și echitabile a contractului.”

19. La articolul 1.272, denumirea marginală și alineatul (1) se modifică și vor avea următorul cuprins:**„Conținutul contractului**

Art. 1.272. — (1) Contractul valabil încheiat obligă nu numai la ceea ce este expres stipulat, dar și la toate urmările pe care practicile statornice între părți, uzanțele, legea sau echitatea le dau contractului, după natura lui.”

20. La articolul 1.275, alineatele (1) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Dacă cineva a transmis succesiv către mai multe persoane proprietatea unui bun mobil corporal, cel care a dobândit cu bună-credință posesia efectivă a bunului este titular al dreptului, chiar dacă titlul său are dată ulterioară.

(3) Dacă niciunul dintre dobânditori nu a obținut posesia efectivă a bunului mobil corporal și creanța fiecăruia de predare a bunului este exigibilă, va fi preferat cel care a sesizat cel dintâi instanța de judecată.”

21. La articolul 1.282, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Drepturile, precum și, în cazurile prevăzute de lege, obligațiile contractuale în strânsă legătură cu un bun se transmit, odată cu acesta, succesorilor cu titlu particular ai părților.”

22. Articolul 1.290 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Efecte față de terți**

Art. 1.290. — (1) Contractul secret nu poate fi invocat de părți, de către succesorii lor universali, cu titlu universal sau cu titlu particular și nici de către creditorii înstrăinătorului aparent împotriva terților care, întemeindu-se cu bună-credință pe contractul public, au dobândit drepturi de la achizitorul aparent.

(2) Terții pot invoca împotriva părților existența contractului secret, atunci când acesta le vatămă drepturile.”

23. Articolul 1.291 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Raporturile cu creditorii**

Art. 1.291. — (1) Existența contractului secret nu poate fi opusă de părți creditorilor dobânditorului aparent care, cu bună-credință, au notat începerea urmăririi silite în cartea funciară sau au obținut sechestrul asupra bunurilor care au făcut obiectul simulației.

(2) Dacă există un conflict între creditorii înstrăinătorului aparent și creditorii dobânditorului aparent, sunt preferați cei dintâi, în cazul în care creanța lor este anterioară contractului secret.”

24. La articolul 1.304, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Contractul încheiat de reprezentant cu sine însuși, în nume propriu, este anulabil numai la cererea reprezentatului, cu excepția cazului în care reprezentantul a fost împuternicit în mod expres în acest sens sau cuprinsul contractului a fost determinat în asemenea mod încât să excludă posibilitatea unui conflict de interese.”

25. La articolul 1.308, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Reprezentantul nu poate reține acest înscris drept garanție a creanțelor sale asupra reprezentatului, dar poate să ceară o copie a înscrisului, certificată de reprezentat, cu mențiunea că puterea de reprezentare a încetat.”

26. Articolul 1.310 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Răspunderea reprezentantului**

Art. 1.310. — Cel care încheie un contract în calitate de reprezentant, neavând împuternicire ori depășind limitele puterilor care i-au fost încredințate, răspunde pentru prejudiciile cauzate terțului contractant care s-a încrezut, cu bună-credință, în încheierea valabilă a contractului.”

27. La articolul 1.318, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul în care a declarat că nu îl liberează pe cedent, contractantul cedat se poate îndrepta împotriva acestuia atunci când cesionarul nu își execută obligațiile. În acest caz, contractantul cedat trebuie, sub sancțiunea pierderii dreptului de regres împotriva cedentului, să îi notifice neexecutarea obligațiilor de către cesionar, în termen de 15 zile de la data neexecutării sau, după caz, de la data la care a cunoscut faptul neexecutării.”

28. Articolul 1.319 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Excepțiile contractantului cedat**

Art. 1.319. — Contractantul cedat poate opune cesionarului toate excepțiile ce rezultă din contract. Contractantul cedat nu poate invoca însă față de cesionar vicii de consimțământ, precum și orice apărări sau excepții născute din raporturile sale cu cedentul decât dacă și-a rezervat acest drept atunci când a consimțit la substituție.”

29. La articolul 1.338, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Cel care ignoră împotrivirea titularului este răspunzător pentru prejudiciile cauzate chiar și din cea mai ușoară culpă.”

30. La articolul 1.342, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Restituirea nu poate fi dispusă atunci când, în urma plății, cel care a primit-o cu bună-credință a lăsat să se împlinescă termenul de prescripție ori s-a lipsit, în orice mod, de titlul său de creanță sau a renunțat la garanțiile creanței.”

31. Articolul 1.345 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Condiții**

Art. 1.345. — Cel care, în mod neimputabil, s-a îmbogățit fără justă cauză în detrimentul altuia este obligat la restituire, în măsura pierderii patrimoniale suferite de cealaltă persoană, dar fără a fi ținut dincolo de limita propriei sale îmbogățiri.”

32. Articolul 1.347 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Condițiile și întinderea restituirii**

Art. 1.347. — (1) Restituirea nu este datorată decât dacă îmbogățirea subzistă la data sesizării instanței.

(2) Cel care s-a îmbogățit este obligat la restituire, în condițiile prevăzute la art. 1.639—1.647.”

33. Articolul 1.352 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Fapta victimei sau a terțului**

Art. 1.352. — Fapta victimei înseși și fapta terțului înlătură răspunderea chiar dacă nu au caracteristicile forței majore, ci doar pe cele ale cazului fortuit, însă numai în cazurile în care, potrivit legii sau convenției părților, cazul fortuit este exonerator de răspundere.”

34. Articolul 1.353 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Exercițiul drepturilor**

Art. 1.353. — Cel care cauzează un prejudiciu prin chiar exercițiul drepturilor sale nu este obligat să îl repare, cu excepția cazului în care dreptul este exercitat abuziv.”

35. La articolul 1.357, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Cel care cauzează altuia un prejudiciu printr-o faptă ilicită, săvârșită cu vinovăție, este obligat să îl repare.”

36. Articolul 1.358 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Criterii particulare de apreciere a vinovăției**

Art. 1.358. — Pentru aprecierea vinovăției se va ține seama de împrejurările în care s-a produs prejudiciul, străine de persoana autorului faptei, precum și, dacă este cazul, de faptul că prejudiciul a fost cauzat de un profesionist în exploatarea unei întreprinderi.”

37. La articolul 1.371, denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins:

„Vinovăția comună. Pluralitatea de cauze”

38. La articolul 1.372, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Cel obligat la supraveghere este exonerat de răspundere numai dacă dovedește că nu a putut împiedica fapta prejudiciabilă. În cazul părinților sau, după caz, al tutorilor, dovada se consideră a fi făcută numai dacă ei probează că fapta copilului constituie urmarea unei alte cauze decât modul în care și-au îndeplinit îndatoririle decurgând din exercițiul autorității părintești.”

39. Articolul 1.377 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Noțiunea de pază**

Art. 1.377. — În înțelesul dispozițiilor art. 1.375 și 1.376, are paza animalului sau a lucrului proprietarul ori cel care, în temeiul unei dispoziții legale sau al unui contract ori chiar numai în fapt, exercită în mod independent controlul și supravegherea asupra animalului sau a lucrului și se servește de acesta în interes propriu.”

40. Articolul 1.378 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Răspunderea pentru ruina edificiului**

Art. 1.378. — Proprietarul unui edificiu sau al unei construcții de orice fel este obligat să repare prejudiciul cauzat prin ruina lor ori prin desprinderea unor părți din ele, dacă aceasta este urmarea lipsei de întreținere sau a unui viciu de construcție.”

41. Articolul 1.380 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Cauze de exonerare**

Art. 1.380. — În cazurile prevăzute la art. 1.375, 1.376, 1.378 și 1.379 nu există obligație de reparare a prejudiciului, atunci când acesta este cauzat exclusiv de fapta victimei înseși ori a unui terț sau este urmarea unui caz de forță majoră.”

42. La articolul 1.385, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Dacă fapta ilicită a determinat și pierderea șansei de a obține un avantaj sau de a evita o pagubă, reparația va fi proporțională cu probabilitatea obținerii avantajului ori, după caz, a evitării pagubei, ținând cont de împrejurări și de situația concretă a victimei.”

43. La articolul 1.408, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Obligația afectată de condiție se poate prelua, dispozițiile art. 1.599—1.608 aplicându-se în mod corespunzător.”

44. La articolul 1.417, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În sensul prevederilor alin. (1), starea de insolvabilitate rezultă din inferioritatea activului patrimonial ce poate fi supus, potrivit legii, executării silite, față de valoarea totală a datoriilor exigibile. Dacă prin lege nu se prevede altfel, această stare se constată de instanță, care, în acest scop, poate ține seama de anumite împrejurări, precum dispariția intempestivă a debitorului, neplata unor datorii devenite scadente, declanșarea împotriva sa a unei proceduri de executare silită și altele asemenea.”

45. Articolul 1.421 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Categorii**

Art. 1.421. — Obligațiile pot fi divizibile sau indivizibile.”

46. Articolul 1.422 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Obligația divizibilă**

Art. 1.422. — (1) Obligația este divizibilă între mai mulți debitori atunci când aceștia sunt obligați față de creditor la aceeași prestație, dar fiecare dintre ei nu poate fi constrâns la executarea obligației decât separat și în limita părții sale din datorie.

(2) Obligația este divizibilă între mai mulți creditori atunci când fiecare dintre aceștia nu poate să ceară de la debitorul comun decât executarea părții sale din creanță.”

47. Articolul 1.423 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Prezumția de egalitate**

Art. 1.423. — Dacă prin lege ori prin contract nu se dispune altfel, debitorii unei obligații divizibile sunt ținuti față de creditor în părți egale. Această regulă se aplică, în mod similar, și în privința creditorilor.”

48. Articolul 1.424 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Prezumția de divizibilitate.
Excepții**

Art. 1.424. — Obligația este divizibilă de plin drept, cu excepția cazului în care indivizibilitatea a fost stipulată în mod expres ori obiectul obligației nu este, prin natura sa, susceptibil de divizare materială sau intelectuală.”

49. La articolul 1.425, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Fiecare dintre debitori sau dintre moștenitorii acestora poate fi constrâns separat la executarea întregii obligații și, respectiv, fiecare dintre creditori sau dintre moștenitorii acestora poate cere executarea integrală.”

50. La articolul 1.431, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Novația, remiterea de datorie, compensația ori confuziunea consimțită sau care operează față de un creditor nu stinge obligația decât pentru partea din creanță ce revine acestuia. Față de ceilalți creditori, debitorul rămâne obligat pentru tot.”

51. La articolul 1.432, alineatele (1) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Novația, remiterea de datorie, compensația ori confuziunea consimțită sau care operează în privința unui debitor stinge obligația indivizibilă și îi liberează pe ceilalți debitori, aceștia rămânând însă ținuti să plătească celui dintâi echivalentul părților lor.

.....
 (4) Punerea în întârziere a unuia dintre debitori, de drept sau la cererea creditorului, nu produce efecte împotriva celorlalți debitori.”

52. La articolul 1.448, alineatul (3) se abrogă.**53. La articolul 1.464, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(2) Dacă, în același caz, ambele prestații devin imposibil de executat, iar imposibilitatea cu privire la una dintre prestații este cauzată de culpa debitorului, acesta este ținut să plătească valoarea prestației care a devenit ultima imposibil de executat.”

54. La articolul 1.468, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Debitorul este liberat dacă, fără culpa sa, prestația principală devine imposibil de executat.”

55. La articolul 1.482, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Debitorul unui bun individual determinat este liberat prin predarea acestuia în starea în care se afla la momentul nașterii obligației.”

56. La articolul 1.483, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Obligația de a strămuta proprietatea implică și obligațiile de a preda lucrul și de a-l conserva până la predare.”

57. Articolul 1.493 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Cesiunea de creanță în locul executării**

Art. 1.493. — (1) Atunci când, în locul prestației inițiale, este cedată o creanță, obligația se stinge în momentul satisfacerii creanței cedate. Dispozițiile art. 1.568—1.584 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2) Dacă, potrivit înțelegerii părților, obligația în locul căreia debitorul își cedează propria creanță se stinge încă de la data cesiunii, dispozițiile art. 1.586 sunt aplicabile în mod corespunzător, cu excepția cazului în care creditorul preferă să ceară prestația inițială.”

58. La articolul 1.494, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Partea care, după încheierea contractului, își schimbă domiciliul sau, după caz, sediul determinat, potrivit prevederilor alin. (1), ca loc al plății suportă cheltuielile suplimentare pe care această schimbare le cauzează.”

59. Articolul 1.515 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Retragerea bunului consemnat**

Art. 1.515. — Debitorul are dreptul să retragă bunul consemnat cât timp creditorul nu a declarat că acceptă consemnarea sau aceasta nu a fost validată de instanță. Creanța renaște cu toate garanțiile și toate celelalte accesorii ale sale din momentul retragerii bunului.”

60. La articolul 1.522, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Până la expirarea termenului prevăzut la alin. (3), creditorul poate suspenda executarea propriei obligații, poate cere daune-interese, însă nu poate exercita celelalte drepturi prevăzute la art. 1.516, dacă prin lege nu se prevede altfel. Creditorul poate exercita aceste drepturi dacă debitorul îl informează că nu va executa obligațiile în termenul stabilit sau dacă, la expirarea termenului, obligația nu a fost executată.”

61. La articolul 1.523, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) În cazurile prevăzute la alin. (1) și (2), dacă obligația devine scadentă după decesul debitorului, moștenitorii acestuia nu sunt în întârziere decât după trecerea a 15 zile de la data la care creditorul i-a notificat sau, după caz, de la data notificării curatorului desemnat în condițiile art. 1.136.”

62. Articolul 1.524 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Oferta de executare**

Art. 1.524. — Debitorul nu este în întârziere dacă a oferit, când se cuvenea, prestația datorată, chiar fără a respecta formalitățile prevăzute la art. 1.510—1.515, însă creditorul a refuzat, fără temei legitim, să o primească.”

63. Articolul 1.530 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Dreptul la daune-interese**

Art. 1.530. — Creditorul are dreptul la daune-interese pentru repararea prejudiciului pe care debitorul i l-a cauzat și care este consecința directă și necesară a neexecutării fără justificare sau, după caz, culpabile a obligației.”

64. La articolul 1.531, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Prejudiciul cuprinde pierderea efectiv suferită de creditor și beneficiul de care acesta este lipsit. La stabilirea întinderii prejudiciului se ține seama și de cheltuielile pe care creditorul le-a făcut, într-o limită rezonabilă, pentru evitarea sau limitarea prejudiciului.”

65. La articolul 1.532, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Prejudiciul ce ar fi cauzat prin pierderea unei șanse de a obține un avantaj poate fi reparat proporțional cu probabilitatea obținerii avantajului, ținând cont de împrejurări și de situația concretă a creditorului.”

66. La articolul 1.534, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Debitorul nu datorează despăgubiri pentru prejudiciile pe care creditorul le-ar fi putut evita cu o minimă diligență.”

69. Articolul 1.547 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Vinovăția debitorului**

Art. 1.547. — Debitorul este ținut să repare prejudiciul cauzat cu intenție sau din culpă.”

70. La articolul 1.549, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Rezoluțiunea poate avea loc pentru o parte a contractului, numai atunci când executarea sa este divizibilă. De asemenea, în cazul contractului plurilateral, neîndeplinirea de către una dintre părți a obligației nu atrage rezoluțiunea contractului față de celelalte părți, cu excepția cazului în care prestația neexecutată trebuia, după circumstanțe, să fie considerată esențială.”

71. Articolul 1.550 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Modul de operare**

Art. 1.550. — (1) Rezoluțiunea poate fi dispusă de instanță, la cerere, sau, după caz, poate fi declarată unilateral de către partea îndreptățită.

(2) De asemenea, în cazurile anume prevăzute de lege sau dacă părțile au convenit astfel, rezoluțiunea poate opera de plin drept.”

72. La articolul 1.552, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) În toate cazurile, declarația de rezoluțiune sau de reziliere se înscrie în cartea funciară ori, după caz, în alte registre publice, pentru a fi opozabilă terților.”

73. La articolul 1.552, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:

„(4) Declarația de rezoluțiune este irevocabilă de la data comunicării ei către debitor sau, după caz, de la data expirării termenului prevăzut la alin. (1).”

74. Articolul 1.557 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Imposibilitatea de executare**

Art. 1.557. — (1) Atunci când imposibilitatea de executare este totală și definitivă și privește o obligație contractuală importantă, contractul este desființat de plin drept și fără vreo notificare, chiar din momentul producerii evenimentului fortuit. Dispozițiile art. 1.274 alin. (2) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2) Dacă imposibilitatea de executare a obligației este temporară, creditorul poate suspenda executarea propriilor obligații ori poate obține desființarea contractului. În acest din urmă caz, regulile din materia rezoluțiunii sunt aplicabile în mod corespunzător.”

75. La articolul 1.566 alineatul (2), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) transferului titlurilor de valoare și altor instrumente financiare, cu excepția dispozițiilor secțiunii a 2-a din prezentul capitol.”

76. La articolul 1.578 alineatul (1), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) primește o comunicare scrisă a cesiunii, pe suport hârtie sau în format electronic, în care se arată identitatea cesionarului, se identifică în mod rezonabil creanța cedată și se solicită debitorului să plătească cesionarului. În cazul unei cesiuni parțiale, trebuie indicată și întinderea cesiunii.”

77. La articolul 1.603, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Noul debitor nu poate opune creditorului mijloacele de apărare întemeiate pe raportul juridic dintre noul debitor și debitorul inițial, chiar dacă acest raport a fost motivul determinant al preluării.”

78. La articolul 1.611, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul novației prin schimbarea debitorului, ipotecile legate de creanța inițială nu subzistă asupra bunurilor debitorului inițial fără consimțământul acestuia din urmă și nici nu se strămută asupra bunurilor noului debitor fără acordul său.”

79. Articolul 1.612 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Mijloacele de apărare**

Art. 1.612. — Atunci când novația are loc prin schimbarea debitorului, noul debitor nu poate opune creditorului mijloacele de apărare pe care le avea împotriva debitorului inițial și nici cele pe care acesta din urmă le avea împotriva creditorului, cu excepția situației în care, în acest ultim caz, debitorul poate invoca nulitatea absolută a actului din care s-a născut obligația inițială.”

80. Articolul 1.633 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Fideiusiunea**

Art. 1.633. — (1) Remiterea de datorie făcută debitorului principal liberează pe fideiutor, ca și pe oricare alte persoane ținute pentru el.

(2) Remiterea de datorie consimțită în favoarea fideiutorului nu liberează pe debitorul principal.

(3) Dacă remiterea de datorie este convenită cu unul dintre fideiutori, ceilalți rămân obligați să garanteze pentru tot, cu includerea părții garantate de acesta, numai dacă au consimțit expres la exonerarea lui.

(4) Prestația pe care a primit-o creditorul de la un fideiutor pentru a-l exonera de obligația de garanție se impută asupra datoriei, profitând, în proporția valorii acelei prestații, atât debitorului principal, cât și celorlalți fideiutori.”

81. La articolul 1.635, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Obligația de restituire beneficiază de garanțiile constituite pentru plata obligației inițiale.”

82. La articolul 1.640, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Dacă restituirea nu poate avea loc în natură din cauza imposibilității sau a unui impediment serios ori dacă restituirea privește prestarea unor servicii deja efectuate, restituirea se face prin echivalent.”

83. Articolul 1.641 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Pieirea sau înstrăinarea bunului**

Art. 1.641. — În cazul pieirii totale sau înstrăinării bunului supus restituirii, debitorul obligației de restituire este ținut să plătească valoarea bunului, considerată fie la momentul primirii sale, fie la acela al pierderii ori al înstrăinării, în funcție de cea mai mică dintre aceste valori. Dacă debitorul este de rea-credință ori obligația de restituire provine din culpa sa, atunci restituirea se face în funcție de valoarea cea mai mare.”

84. Articolul 1.642 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Pieirea fortuită a bunului**

Art. 1.642. — Dacă bunul supus restituirii a pierit fortuit, debitorul obligației de restituire este liberat de această obligație, însă el trebuie să cedeze creditorului, după caz, fie indemnizația încasată pentru această pieire, fie, atunci când nu a încasat-o încă, dreptul de a primi această indemnizație. Dacă debitorul este de rea-credință ori obligația de restituire provine din culpa sa, el nu este liberat de restituire decât dacă dovedește că bunul ar fi pierit și în cazul în care, la data pieirii, ar fi fost deja predat creditorului.”

85. La articolul 1.643, denumirea marginală și alineatul (1) se modifică și vor avea următorul cuprins:**„Pierderea parțială**

Art. 1.643. — (1) Dacă bunul ce face obiectul restituirii a suferit o pierdere parțială, cum este o deteriorare sau o altă scădere de valoare, cel obligat la restituire este ținut să îl indemnizeze pe creditor, cu excepția cazului în care pierderea rezultă din folosința normală a bunului sau dintr-o împrejurare neimputabilă debitorului.”

86. Articolul 1.645 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Restituirea fructelor****și a contravalorii folosinței bunului**

Art. 1.645. — (1) Dacă a fost de bună-credință, cel obligat la restituire dobândește fructele produse de bunul supus restituirii și suportă cheltuielile angajate cu producerea lor. El nu datorează nicio indemnizație pentru folosința bunului, cu excepția cazului în care această folosință a fost obiectul principal al prestației și a cazului în care bunul era, prin natura lui, supus unei depreciere rapide.

(2) Atunci când cel obligat la restituire a fost de rea-credință ori când cauza restituirii îi este imputabilă, el este ținut, după compensarea cheltuielilor angajate cu producerea lor, să restituie fructele pe care le-a dobândit sau putea să le dobândească și să-l indemnizeze pe creditor pentru folosința pe care bunul i-a putut-o procura.”

87. La articolul 1.647, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Persoana care nu are capacitate de exercițiu deplină nu este ținută la restituirea prestațiilor decât în limita folosului realizat, apreciat la data cererii de restituire. Sarcina probei acestei îmbogățiri incumbă celui care solicită restituirea.”

88. Articolul 1.649 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Situția altor acte juridice**

Art. 1.649. — În afara actelor de dispoziție prevăzute la art. 1.648, toate celelalte acte juridice făcute în favoarea unui terț de bună-credință sunt opozabile adevăratului proprietar sau celui care are dreptul la restituire. Contractele cu executare succesivă, sub condiția respectării formalităților de publicitate prevăzute de lege, vor continua să producă efecte pe durata stipulată de părți, dar nu mai mult de un an de la data desființării titlului constituitorului.”

89. La articolul 1.654 alineatul (1), partea introductivă și litera a) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Sunt incapabili de a cumpăra, direct sau prin persoane interpuse, chiar și prin licitație publică:

a) mandatarii, pentru bunurile pe care sunt însărcinați să le vândă; excepția prevăzută la art. 1.304 alin. (1) rămâne aplicabilă;”

90. La articolul 1.669, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Când una dintre părțile care au încheiat o promisiune bilaterală de vânzare refuză, nejustificat, să încheie contractul promis, cealaltă parte poate cere pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de contract, dacă toate celelalte condiții de validitate sunt îndeplinite.”

91. Articolul 1.678 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Vânzarea bunurilor de gen**

Art. 1.678. — Atunci când vânzarea are ca obiect bunuri de gen, inclusiv bunuri dintr-un gen limitat, proprietatea se transferă cumpărătorului la data individualizării acestora prin predare, numărare, cântărire, măsurare ori prin orice alt mod convenit sau impus de natura bunului.”

92. La articolul 1.690, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Dacă în urma verificării se constată existența unor vicii aparente, cumpărătorul trebuie să îl informeze pe vânzător despre acestea fără întârziere. În lipsa informării, se consideră că vânzătorul și-a executat obligația prevăzută la alin. (1).”

93. La articolul 1.707, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Este ascuns acel viciu care, la data predării, nu putea fi descoperit, fără asistență de specialitate, de către un cumpărător prudent și diligent.”

94. La articolul 1.709, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Cumpărătorul care a descoperit viciile ascunse ale lucrului este obligat să le aducă la cunoștința vânzătorului într-un termen rezonabil, stabilit potrivit cu împrejurările, sub sancțiunea decăderii din dreptul de a cere măsura prevăzută la art. 1.710 alin. (1) lit. d).”

95. La articolul 1.709, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (11), cu următorul cuprins:

„(11) În cazul în care cumpărătorul este profesionist, iar bunul vândut este mobil corporal, termenul prevăzut la alin. (1) este de două zile lucrătoare.”

96. La articolul 1.718, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Sub sancțiunea decăderii din dreptul de garanție, cumpărătorul trebuie să comunice defecțiunea înainte de împlinirea termenului de garanție. Dacă această comunicare nu a putut fi făcută în termenul de garanție, din motive obiective, cumpărătorul are obligația să comunice defecțiunea într-un termen rezonabil de la data expirării termenului de garanție.”

102. Articolul 1.754 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Alte forme de înstrăinare a moștenirii**

Art. 1.754. — Dispozițiile prezentei secțiuni se aplică și altor forme de înstrăinare, fie cu titlu oneros, fie cu titlu gratuit, a unei moșteniri. În privința înstrăinărilor cu titlu gratuit se aplică în mod corespunzător și dispozițiile privitoare la donații.”

103. La articolul 1.762, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) În cazul în care diferența dintre prețul răscumpărării și prețul plătit pentru vânzare depășește nivelul maxim stabilit de lege pentru dobânzi, prețul răscumpărării va fi redus la prețul plătit pentru vânzare.”

104. Articolul 1.772 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Noțiunea**

Art. 1.772. — (1) Contractul de report este acela prin care reportatorul cumpără de la reportat cu plata imediată titluri de credit și valori mobiliare circulând în comerț și se obligă, în același timp, să revândă reportatului titluri sau valori mobiliare de aceeași specie, la o anumită scadență, în schimbul unei sume determinate.

(2) Contractul de report se încheie prin remiterea titlurilor sau valorilor mobiliare, iar dacă acestea sunt nominative, prin îndeplinirea formalităților necesare pentru transmiterea lor.”

97. La articolul 1.725, denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins:

„Punerea de drept în întârziere”

98. La articolul 1.726, denumirea marginală și alineatul (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Executarea directă

(3) Dacă vânzarea are ca obiect bunuri fungibile supuse unui preț curent în sensul alin. (2), iar contractul nu a fost executat din culpa vânzătorului, cumpărătorul are dreptul de a cumpăra bunuri de același gen pe cheltuiala vânzătorului, prin intermediul unei persoane autorizate.”

99. La articolul 1.727, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul prevăzut la alin. (1), dacă acțiunea în restituire nu a fost introdusă în condițiile stabilite de acesta, vânzătorul nu mai poate opune celorlalți creditori ai cumpărătorului efectele rezoluției ulterioare a contractului pentru neplata prețului. Dispozițiile art. 1.648 sau ale art. 1.649, după caz, rămân aplicabile.”

100. La articolul 1.728, denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins:

„Punerea de drept în întârziere”

101. La articolul 1.730, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Titularul dreptului de preempțiune care a respins o ofertă de vânzare nu își mai poate exercita acest drept cu privire la contractul ce i-a fost propus. Oferta se consideră respinsă dacă nu a fost acceptată în termen de cel mult 10 zile, în cazul vânzării de bunuri mobile, sau de cel mult 30 de zile, în cazul vânzării de bunuri imobile. În ambele cazuri, termenul curge de la comunicarea ofertei către preempțor.”

105. La articolul 1.778, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Locațiunea spațiilor destinate exercitării activității unui profesionist este supusă prevederilor prezentei secțiuni, precum și dispozițiilor art. 1.824 și 1.828—1.831.”

106. Articolul 1.783 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Durata maximă a locațiunii**

Art. 1.783. — Locațiunile nu se pot încheia pentru o perioadă mai mare de 49 de ani. Dacă părțile stipulează un termen mai lung, acesta se reduce de drept la 49 de ani.”

107. La articolul 1.784, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) De asemenea, sunt aplicabile, prin analogie, și dispozițiile art. 1.653, inclusiv atunci când există litigiu cu privire la dreptul de proprietate asupra bunului ce urmează a face obiectul locațiunii.”

108. La articolul 1.785, litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) pentru un an, în cazul locuințelor nemobilate sau spațiilor pentru exercitarea activității unui profesionist;”.

109. La articolul 1.788, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Dacă, după încheierea contractului, se ivește nevoia unor reparații care sunt în sarcina locatarului, iar acesta din urmă, deși încunoștințat, nu începe să ia de îndată măsurile necesare, reparațiile pot fi făcute de locatar. În acest caz, locatarul este dator să plătească, în afara sumelor avansate de locatar, dobânzi socotite de la data efectuării cheltuielilor.”

110. La articolul 1.790, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Locatarul nu răspunde pentru viciile care erau aparente la data încheierii contractului și pe care locatarul nu le-a reclamat în condițiile art. 1.690 alin. (3). Locatarul poate fi obligat la despăgubiri pentru prejudiciile pe care viciile aparente le cauzează vieții, sănătății sau integrității corporale a locatarului.”

111. La articolul 1.795, denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins:

„*Introducerea în proces a locatarului*”

112. Articolul 1.798 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Caracterul executoriu**

Art. 1.798. — Contractele de locațiune încheiate prin înscris sub semnătură privată care au fost înregistrate la organele fiscale, precum și cele încheiate în formă autentică constituie titluri executorii pentru plata chiriei la termenele și în modalitățile stabilite în contract sau, în lipsa acestora, prin lege.”

113. La articolul 1.812, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Dacă părțile convin astfel, locațiunea încetează în cazul înstrăinării bunului dat în locațiune.”

114. La articolul 1.813, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Locatarul inițial rămâne răspunzător pentru prejudiciile cauzate locatarului anterior înstrăinării.”

115. Articolul 1.815 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Cesiunea și plata anticipată a chiriei**

Art. 1.815. — Plata anticipată a chiriei sau cesiunea creanței privind chiria nu poate fi opusă dobânditorului decât dacă în privința acestora au fost îndeplinite, înainte ca înstrăinarea să devină opozabilă locatarului, formalitățile de publicitate prin înscrierea la arhivă sau, după caz, în cartea funciară, în funcție de obiectul locațiunii, ori dacă plata anticipată sau cesiunea a fost cunoscută de dobânditor pe altă cale.”

116. Articolul 1.817 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Rezilierea locațiunii**

Art. 1.817. — Atunci când, fără justificare, una dintre părțile contractului de locațiune nu își execută obligațiile născute din acest contract, cealaltă parte are dreptul de a rezilia locațiunea, cu daune-interese, dacă este cazul, potrivit legii.”

117. La articolul 1.823, alineatul (4) se abrogă.**118. La articolul 1.830, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(1) În cazul în care, fără justificare, una dintre părțile contractului de închiriere nu își execută obligațiile născute din acest contract, cealaltă parte are dreptul la rezilierea contractului.”

119. Articolul 1.834 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Decesul chiriașului**

Art. 1.834. — (1) Contractul de închiriere a locuinței încetează în termen de 30 de zile de la data înregistrării decesului chiriașului.

(2) Descendenții și ascendenții chiriașului au dreptul, în termenul prevăzut la alin. (1), să opteze pentru continuarea contractului de închiriere până la expirarea duratei acestuia, dacă sunt menționați în contract și dacă au locuit împreună cu chiriașul. Dispozițiile art. 323 alin. (3) sunt aplicabile în privința soțului supraviețuitor.

(3) Persoanele prevăzute la alin. (2), care au cerut continuarea contractului, desemnează de comun acord persoana sau persoanele care semnează contractul de închiriere în locul chiriașului decedat. În cazul în care aceștia nu ajung la un acord în termen de 30 de zile de la data înregistrării decesului chiriașului, desemnarea se face de către locator.

(4) Subînchirierea consimțită de chiriaș încetează la expirarea termenului prevăzut la alin. (1), dacă locațiunea nu continuă în condițiile alin. (2). În acest ultim caz, persoana desemnată potrivit alin. (3) semnează contractul de subînchiriere în locul chiriașului decedat.”

120. Articolul 1.872 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Rezoluțiunea sau rezilierea contractului imputabilă antreprenorului**

Art. 1.872. — Beneficiarul are dreptul să obțină rezilierea sau, după caz, rezoluțiunea contractului în cazurile în care, fără justificare:

- a) respectarea termenului convenit pentru recepția lucrării a devenit vădit imposibilă;
- b) lucrarea sau serviciul nu se execută în modul convenit și într-un termen stabilit de beneficiar potrivit cu împrejurările, antreprenorul nu remediază lipsurile constatate și nu schimbă pentru viitor modul de executare a lucrării sau serviciului;
- c) nu se execută alte obligații ce revin antreprenorului potrivit legii sau în temeiul contractului.”

121. Articolul 1.873 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Rezoluțiunea sau rezilierea contractului imputabilă beneficiarului**

Art. 1.873. — Dacă antreprenorul nu poate începe sau continua executarea contractului din cauza neîndeplinirii fără justificare de către beneficiar a propriilor obligații, antreprenorul este îndreptățit să obțină rezoluțiunea ori rezilierea contractului, cu daune-interese, dacă este cazul.”

122. Articolul 1.875 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Obligații accesorii ale beneficiarului**

Art. 1.875. — (1) Beneficiarul este obligat să permită antreprenorului, în măsura în care este necesară pentru executarea lucrării, folosirea căilor de acces, a instalațiilor proprii de alimentare cu apă și a altor utilități ce deservește imobilul.

(2) Beneficiarul este obligat să obțină toate autorizațiile cerute de lege pentru executarea lucrării. În vederea executării acestei obligații, antreprenorul trebuie să coopereze cu beneficiarul, furnizându-i informațiile necesare pe care le deține sau pe care ar trebui să le dețină în considerarea specializării sale.”

123. La articolul 1.879, alineatele (1)—(3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Termenele de garanție contra viciilor lucrării sunt cele stabilite de legea specială.

(2) Arhitectul sau inginerul este exonerat de răspunderea pentru viciile lucrării numai dacă dovedește că acestea nu rezultă din deficiențe ale expertizelor sau planurilor pe care le-a furnizat și, dacă este cazul, din vreo lipsă de diligență în coordonarea sau supravegherea lucrărilor.

(3) Antreprenorul este exonerat de răspundere numai dacă dovedește că viciile rezultă din deficiențe ale expertizelor sau planurilor arhitectului ori ale inginerului ales de către beneficiar. Subantreprenorul nu este exonerat decât dacă dovedește că viciile rezultă din deciziile antreprenorului sau din expertizele ori planurile arhitectului sau ale inginerului.”

124. La articolul 1.920, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Creditorul personal al unui asociat, în măsura în care nu s-a putut îndestula din bunurile proprii ale acestuia, va putea cere, după caz, să se înapoieze sau să se despartă și să se atribuie debitorului său partea ce se cuvine acestuia din bunurile comune ale asociaților, cu aplicarea, în mod corespunzător, a dispozițiilor art. 1.929.”

125. La articolul 1.921, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Societatea nu va răspunde față de terțul astfel indus în eroare decât dacă i-a dat motive suficiente pentru a-l considera pe pretinsul asociat drept asociat sau în cazul în care, cunoscând manoperele pretinsului asociat, nu ia măsurile rezonabile pentru a împiedica inducerea terțului în eroare.”

126. Articolul 1.922 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Răspunderea asociaților oculți**

Art. 1.922. — Asociații oculți răspund față de terții de bună-credință ca și ceilalți asociați.”

127. Articolul 1.925 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Cazuri generale**

Art. 1.925. — Pierderea calității de asociat are loc prin cesiunea părților în societate, executarea silită a acestora, moartea, încetarea personalității juridice, falimentul, punerea sub interdicție judecătorească, retragerea și excluderea din societate.”

128. Articolul 1.933 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Regimul nulității**

Art. 1.933. — (1) Nulitatea se acoperă și nu va fi constatată sau declarată în cazul în care cauza nulității a fost înlăturată înainte de a se pune concluzii în fond în fața instanței de judecată.

(2) Instanța, sesizată cu o cerere în constatarea sau declararea nulității, este obligată să pună în discuția părților posibilitatea de remediere a cauzelor de nulitate care afectează contractul de societate și să fixeze un termen util pentru acoperirea nulității, chiar dacă părțile se împotrivesc.

(3) Dreptul la acțiune, cu excepția nulității pentru obiectul ilicit al societății, se prescrie în termen de 3 ani de la data încheierii contractului.”

129. La articolul 1.934, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) În cazul anulabilității societății pentru vicierea consimțământului sau incapacitatea unui asociat și atunci când regularizarea este posibilă, orice persoană interesată poate să pună în întârziere pe acela care este îndreptățit să invoce nulitatea, fie pentru a se face regularizarea, fie pentru a exercita acțiunea în anulare în termen de 6 luni de când a fost pus în întârziere, sub sancțiunea decăderii. Despre punerea în întârziere va fi înștiințată și societatea.”

130. La articolul 1.946, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) După plata datoriilor sociale, activul rămas este destinat rambursării aporțurilor subscrise și vărsate de asociați, iar eventualul excedent constituie profit net, care va fi repartizat între asociați proporțional cu partea fiecăruia la beneficii, dacă nu s-a prevăzut altfel prin contractul de societate sau prin hotărâre a asociaților, și cu aplicarea, dacă este cazul, a prevederilor art. 1.912 alin. (1).”

131. La articolul 1.954, denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins:

„Forma și condițiile asocierii”

132. La articolul 1.958, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Dispozițiile prezentului capitol se aplică tuturor modurilor de transport, în măsura în care nu se dispune altfel prin legi speciale sau nu sunt aplicabile practici statornicite între părți ori uzanțe.”

133. Articolul 1.967 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Predarea bunurilor transportatorului**

Art. 1.967. — Expeditorul trebuie să predea bunurile la locul și în condițiile convenite prin clauzele contractului sau, în lipsa acestora, potrivit practicilor statornicite între părți ori uzanțelor, să completeze și să predea documentul de transport, fiind răspunzător pentru prejudiciile cauzate prin întârziere.”

134. Articolul 1.969 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Termenul de transport**

Art. 1.969. — Transportul trebuie efectuat în termenul stabilit de părți. Dacă termenul în care trebuie făcut transportul nu a fost determinat de părți, se ține seama de practicile statornicite între părți, de uzanțele aplicate la locul de plecare, iar în lipsa acestora, se stabilește potrivit împrejurărilor.”

135. La articolul 1.976, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Transportatorul este obligat să pună bunurile transportate la dispoziția destinatarului sau posesorului documentului de transport la ordin ori la purtător, în locul și termenele indicate în contract sau, în lipsă, potrivit practicilor statornicite între părți ori uzanțelor. Posesorul documentului de transport la ordin sau la purtător este obligat să îl remită transportatorului la preluarea bunurilor transportate.

(2) Predarea bunurilor transportate se face la domiciliul sau sediul destinatarului, dacă din contract, din practicile statornicite între părți ori conform uzanțelor nu rezultă contrariul.”

136. La articolul 1.981, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) În cazurile prevăzute la alin. (1), dacă există urgență sau bunurile sunt perisabile, transportatorul va retransmite expeditorului bunurile, pe cheltuiala acestuia, sau le va vinde, potrivit art. 1.726, fără să mai solicite instrucțiuni expeditorului.

(3) La sfârșitul perioadei de depozitare sau la expirarea termenului pentru primirea instrucțiunilor expeditorului, obligațiile transportatorului sunt cele de la depozitul gratuit, cu obligația pentru expeditor de a-i rambursa integral cheltuielile de conservare și depozitare a bunurilor.”

137. Articolul 2.033 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Publicitatea revocării procurii autentice notariale**

Art. 2.033. — (1) Dacă procura a fost dată în formă autentică notarială, în vederea informării terților, notarul public căruia i se solicită să autentifice revocarea unei asemenea procuri este obligat să transmită, de îndată, revocarea către Registrul național notarial, ținut în format electronic, potrivit legii.

(2) Notarul public care autentifică actul pentru încheierea căruia a fost dată procura are obligația să verifice la Registrul național notarial dacă acea procură a fost revocată.

(3) Dispozițiile alin. (1) și (2) sunt aplicabile și în cazul autentificărilor realizate de misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României.”

138. La articolul 2.057, alineatele (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(3) În cazul prevăzut la alin. (2), consignantul va da consignatarului un termen rezonabil de preaviz pentru pregătirea predării bunurilor.

(4) În cazul deschiderii procedurii insolvenței în privința consignantului, bunurile intră în averea acestuia, iar în cazul deschiderii procedurii insolvenței în privința consignatarului, bunurile nu intră în averea acestuia și vor fi restituite imediat consignantului.”

139. La articolul 2.058, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Contractul de conșignație este prezumat cu titlu oneros, iar remunerația la care are dreptul consignatarul se stabilește

prin contract sau, în lipsă, ca diferența dintre prețul de vânzare stabilit de consignant și prețul efectiv al vânzării.”

140. La articolul 2.097, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În lipsa convenției părților sau a unor prevederi legale speciale, intermediarul are dreptul la o remunerație în conformitate cu practicile anterioare statornicite între părți sau cu uzanțele existente între profesioniști pentru astfel de contracte.”

141. La articolul 2.115, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) În cazul în care nu s-a convenit un termen, depozitarul poate restitui oricând bunul, dar poate fi obligat la plata de despăgubiri, dacă restituirea este intempestivă sau are loc inoportun.”

142. La articolul 2.116, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Dacă nu s-a convenit altfel, restituirea bunului primit trebuie să se facă la locul unde acesta trebuia păstrat, iar cheltuielile ocazionate de restituire sunt în sarcina deponentului. Totuși, atunci când depozitarul, fără să se fi aflat în ipoteza avută în vedere la art. 2.111, a schimbat unilateral locul păstrării bunului, deponentul poate cere depozitarului fie să aducă bunul în acel loc în vederea restituirii, fie să suporte diferența dintre cheltuielile prilejuite de restituire și acelea care s-ar fi făcut în lipsa acestei schimbări.”

143. La articolul 2.119, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Când există mai mulți deponenți, iar obligația este indivizibilă sau solidară între aceștia, depozitarul este liberat prin restituirea bunului oricăruia dintre ei, dacă nu s-a stabilit altfel prin contractul de depozit.”

146. Articolul 2.137 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Localuri asimilate hotelurilor

Art. 2.137. — Dispozițiile prezentei secțiuni se aplică în mod corespunzător și bunurilor aduse în sanatorii, spitale, pensiuni, vagoane de dormit și altele asemănătoare.”

147. La articolul 2.155, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Dacă termenul nu este convenit și fie contractul nu prevede întrebuițarea pentru care s-a împrumutat bunul, fie întrebuițarea are un caracter permanent, comodatarul este obligat să înapoieze bunul la cererea comodantului.”

148. La articolul 2.156, denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins:

„Restituirea anticipată”

149. La articolul 2.157, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Dacă nu s-a stipulat un termen pentru restituire, contractul de comodat constituie titlu executoriu numai în cazul în care nu se prevede întrebuițarea pentru care s-a împrumutat bunul ori întrebuițarea prevăzută are un caracter permanent.”

150. Articolul 2.158 se modifică și va avea următorul cuprins:

**„Noțiunea.
Capacitatea**

Art. 2.158. — (1) Împrumutul de consumație este contractul prin care împrumutătorul remite împrumutatului o sumă de bani sau alte asemenea bunuri fungibile și consumptibile prin natura lor, iar împrumutatul se obligă să restituie, după o anumită perioadă de timp, aceeași sumă de bani sau cantitate de bunuri de aceeași natură și calitate.

(2) Atunci când o persoană acordă un împrumut fără a o face cu titlu profesional, nu îi sunt aplicabile dispozițiile legale privind instituțiile de credit și instituțiile financiare nebancale.”

151. La articolul 2.180, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Extrasul sau raportul de cont trimis de un curentist celuiilalt se prezumă aprobat, dacă nu este contestat de acesta din urmă în termenul prevăzut în contract sau, în lipsa unui termen, într-un termen rezonabil după practicile dintre părți sau potrivit uzanțelor locului. În lipsa unor astfel de practici sau uzanțe, se va ține seama de natura operațiunilor și situația părților.”

152. Articolul 2.181 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Executarea și poprirea

Art. 2.181. — (1) Numai soldul creditor rezultat la încheierea contului curent poate fi supus executării sau poprii pornite contra unuia dintre curentiști.

(2) Creditorii oricăruia dintre curentiști pot solicita instanței să dispună, pe cale de ordonanță președințială, încheierea înainte de termen a contului curent, pentru executarea sau poprirea soldului rezultat în favoarea curentistului debitor.”

153. La articolul 2.183, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul contractului încheiat pe durată nedeterminată, fiecare parte poate declara încetarea acestuia la încheierea contului, înștiințând-o pe cealaltă parte cu 15 zile înainte. Dacă părțile nu au convenit altfel, contractul de cont curent pe durată nedeterminată se consideră că are ca termen intermediar de încheiere a contului ultima zi a fiecărei luni.”

154. Articolul 2.246 se modifică și va avea următorul cuprins:

**„Constituirea pe durata vieții unui
terț deja decedat**

Art. 2.246. — Este lovit de nulitate absolută contractul care stipulează o rentă constituită pe durata vieții unui terț care era decedat în ziua încheierii contractului.”

144. La articolul 2.120, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Dacă depozitarul descoperă că bunul depozitat fusese furat ori pierdut, precum și pe adevăratul proprietar al bunului, el trebuie să îl informeze pe acesta din urmă despre depozitul ce i s-a făcut și să îl someze să își exercite drepturile într-un termen determinat și îndestulător, fără încălcarea dispozițiilor penale aplicabile. Numai după expirarea aceluia termen depozitarul se poate libera prin restituirea lucrului către deponent. În această perioadă, depozitarul este îndreptățit să primească aceeași remunerație ca și în cursul depozitului. Chiar și atunci când contractul de depozit fusese încheiat cu titlu gratuit, deponentul datorează, pentru această perioadă, remunerație, al cărei quantum se stabilește potrivit art. 2.106 alin. (2).”

145. La articolul 2.126 se introduce un nou alineat, alineatul (2), cu următorul cuprins:

„(2) Depozitarul răspunde, în caz de pierdere a lucrului, conform regulilor aplicabile depozitului neremunerat.”

155. **La articolul 2.247, denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Constituirea pe durata vieții unei persoane afectate de o boală letală**”

156. **La articolul 2.251, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(2) Credentierul are dreptul la rezoluțiune pentru neexecutarea fără justificare a obligației de plată a rentei de către debientier.”

157. **La articolul 2.256, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(1) Dispozițiile art. 2.243—2.247, 2.249, art. 2.251 alin. (1) și art. 2.252 se aplică în mod corespunzător și contractului de întreținere.”

160. **Articolul 2.165 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Titlul executoriu**

Art. 2.165. — Dispozițiile art. 2.157 alin. (1) se aplică în mod corespunzător și împrumutului de consumație.”

161. **Articolul 2.193 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Noțiunea**

Art. 2.193. — Facilitatea de credit este contractul prin care o instituție de credit, o instituție financiară nebanară sau orice altă entitate autorizată prin lege specială, denumită *finanțator*, se obligă să țină la dispoziția clientului o sumă de bani pentru o perioadă de timp determinată sau nedeterminată.”

162. **La articolul 2.195, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„(1) În lipsa unei clauze contrare, finanțatorul nu poate să denunțe contractul înainte de împlinirea termenului decât pentru motive temeinice, dacă acestea privesc beneficiarul facilității de credit.

(2) Denunțarea unilaterală stinge de îndată dreptul clientului de a utiliza creditul, iar finanțatorul trebuie să acorde un termen de cel puțin 15 zile pentru restituirea sumelor utilizate și a accesoriilor acestora.”

163. **Articolul 2.196 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Obligația prestatorului**

Art. 2.196. — În executarea contractului de închiriere a casetei de valori, instituția de credit sau o altă entitate care prestează în condițiile legii astfel de servicii, denumită *prestator*, răspunde față de client pentru asigurarea unei încăperi adecvate și sigure, precum și pentru integritatea casetei.”

164. **La articolul 2.197, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(2) În caz de deces al clientului sau al unuia dintre clienții care foloseau aceeași casetă, prestatorul, odată ce a fost înștiințat, nu poate să consimtă la deschiderea casetei decât cu acordul tuturor celor îndreptățiți sau, în lipsă, în condițiile stabilite de instanța de judecată.”

165. **La articolul 2.198, alineatele (1) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„(1) La împlinirea termenului prevăzut în contract, după expirarea unei perioade de 3 luni de la notificarea adresată

158. **La articolul 2.263, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(3) În cazul prevăzut la alin. (2), precum și atunci când se întemeiază pe neexecutarea fără justificare a obligației de întreținere, rezoluțiunea nu poate fi pronunțată decât de instanță, dispozițiile art. 1.552 nefiind aplicabile. Orice clauză contrară este considerată nescrisă.”

159. **La articolul 2.164, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:**

„(3) Dacă nu este posibil să se restituie bunuri de aceeași natură, calitate și în aceeași cantitate, împrumutatul este obligat să plătească valoarea lor la data și locul unde restituirea trebuia să fie făcută.”

clientului, prestatorul poate cere instanței de judecată, pe cale de ordonanță președințială, autorizarea de a deschide caseta de valori. Notificarea clientului se poate face prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire la ultimul domiciliu sau sediu adus la cunoștința instituției de credit.

.....
(3) Instanța de judecată poate, de asemenea, să dispună măsuri de conservare a obiectelor descoperite, precum și vânzarea acestora în măsura necesară acoperirii chiriei și cheltuielilor efectuate de prestator, precum și, dacă este cazul, a prejudiciului cauzat acestuia.”

166. **Articolul 2.212 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Cesiunea asigurării**

Art. 2.212. — (1) Asigurătorul poate cesiona contractul de asigurare numai cu acordul scris al asiguratului.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu sunt aplicabile cesiunilor de portofolii între asigurători, în condițiile reglementărilor speciale.”

167. **La articolul 2.273, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(1) Tranzacția poate fi afectată de aceleași cauze de nulitate ca orice alt contract.”

168. **Articolul 2.274 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Tranzacția asupra unui act nul**

Art. 2.274. — (1) Este nulă tranzacția încheiată pentru executarea unui act juridic lovit de nulitate absolută, în afară de cazul în care părțile au tranzacționat expres asupra nulității.

(2) În cazul în care tranzacția s-a încheiat pentru executarea unui act anulabil, anularea tranzacției poate fi cerută doar de partea care la data încheierii tranzacției nu cunoștea cauza de anulabilitate.”

169. **La articolul 2.281, denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Fideiusiunea obligatorie”

170. **La articolul 2.290, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(2) Fideiutorul datorează cheltuielile de judecată și de executare silită avansate de creditor în cadrul procedurilor îndreptate împotriva debitorului principal numai în cazul în care creditorul l-a înștiințat din timp.”

171. **Articolul 2.292 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Fideiusiunea asimilată

Art. 2.292. — În cazul în care o parte se angajează față de o altă parte să acorde un împrumut unui terț, creditorul acestui angajament este considerat fideiutor al obligației de restituire a împrumutului.”

172. **La articolul 2.321, alineatele (1), (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„(1) Scrisoarea de garanție este angajamentul irevocabil și necondiționat prin care o persoană, denumită *emitent*, se obligă, la solicitarea unei persoane denumite *ordonator*, în considerarea unui raport obligațional preexistent, dar independent de acesta, să plătească o sumă de bani unei terțe persoane, denumită *beneficiar*, în conformitate cu termenii angajamentului asumat.

.....
(3) Emitentul nu poate opune beneficiarului excepțiile întemeiate pe raportul obligațional preexistent angajamentului asumat prin scrisoarea de garanție și nu poate fi ținut să plătească în caz de abuz sau de fraudă vădită.

(4) Emitentul care a efectuat plata are drept de regres împotriva ordonatorului scrisorii de garanție.”

173. **La articolul 2.322, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(1) Scrisoarea de confort este acel angajament irevocabil și autonom prin care emitentul își asumă o obligație de a face sau

de a nu face, în scopul susținerii unei alte persoane, denumită *debitor*, în vederea executării obligațiilor acesteia față de un creditor al său. Emitentul nu va putea opune creditorului nicio apărare sau excepție derivând din raportul obligațional dintre creditor și debitor.”

174. **La articolul 2.339, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(1) Creanțele privilegiate asupra anumitor bunuri mobile sunt următoarele:

a) creanța vânzătorului neplătit pentru prețul bunului mobil vândut unei persoane fizice este privilegiată cu privire la bunul vândut, cu excepția cazului în care cumpărătorul dobândește bunul pentru serviciul sau exploatarea unei întreprinderi;

b) creanța celui care exercită un drept de retenție este privilegiată cu privire la bunul asupra căruia se exercită dreptul de retenție, atât timp cât acest drept subzistă.”

175. **Articolul 2.341 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Strămutarea privilegiului vânzătorului

Art. 2.341. — Atunci când cumpărătorul vinde la rândul său bunul, privilegiul menționat la art. 2.339 alin. (1) lit. a) se exercită asupra bunului revândut, chiar dacă prețul celei de-a doua vânzări este încă neplătit de cel de-al doilea cumpărător, cu preferință față de privilegiul de care s-ar bucura primul cumpărător.”

176. **La articolul 2.342 alineatul (1), punctul 3 se abrogă.**

177. **Articolul 2.351 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Bunurile inalienabile sau insesizabile

Art. 2.351. — (1) Bunurile inalienabile sau insesizabile nu pot fi ipotecate.

(2) Ipotecarea bunurilor inalienabile sau insesizabile va fi valabilă ca ipotecă asupra unui bun viitor, în situațiile în care bunul în cauză este afectat de o inalienabilitate sau insesizabilitate convențională.”

178. **La articolul 2.360, denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Dreptul de urmărire al creditorului ipotecar”

179. **La articolul 2.378, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(1) Contractul de ipotecă se încheie în formă autentică de către notarul public, sub sancțiunea nulității absolute.”

180. **Articolul 2.383 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Extinderea ipotecii asupra fructelor imobilului

Art. 2.383. — (1) Ipoteca se extinde asupra fructelor naturale și industriale ale imobilului ipotecat produse după notarea începerii urmăririi silite sau, după caz, după notarea deschiderii procedurii insolvenței.

(2) Dreptul de ipotecă se extinde de la aceeași dată și asupra chiriilor și arenzilor imobilului dat în locațiune. Acest drept este opozabil locatarilor numai din momentul comunicării notării începerii urmăririi silite, respectiv al comunicării notării deschiderii procedurii insolvenței, în afară de cazul în care acestea au fost cunoscute pe altă cale.

(3) Actele încheiate de proprietar cu privire la veniturile neajunse la scadență sau urmărirea acestora de alți creditori nu sunt opozabile creditorului ipotecar după notarea începerii urmăririi silite, cu excepția cazului în care aceste acte au fost notate în cartea funciară înainte de notarea începerii urmăririi silite.”

181. **La articolul 2.384, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(1) Actele de dispoziție asupra imobilului ipotecat sunt valabile chiar dacă cel care a dobândit bunul cunoaște stipulația din contractul de ipotecă ce interzice asemenea acte sau declară că încheierea lor este echivalentă cu neîndeplinirea obligației.”

182. **La articolul 2.385, denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Antihreza**”

184. **Articolul 2.387 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Constituirea și eficacitatea ipotecii**

Art. 2.387. — Ipoteca mobilă se constituie prin încheierea contractului de ipotecă, însă ea produce efecte de la data la care obligația garantată ia naștere, iar constituitorul dobândește drepturi asupra bunurilor mobile ipotecate.”

185. **La articolul 2.391, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(3) Descrierea se poate face prin întocmirea unei liste a bunurilor mobile ipotecate, prin determinarea categoriei din care acestea fac parte, prin indicarea cantității, prin stabilirea unei formule de determinare și prin orice altă modalitate care permite în mod rezonabil identificarea bunului mobil ipotecat.”

186. **Articolul 2.392 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Extinderea ipotecii asupra produselor**

Art. 2.392. — (1) Ipoteca se extinde asupra fructelor și produselor bunului mobil ipotecat, precum și asupra tuturor bunurilor primite de constituitor în urma unui act de administrare ori de dispoziție încheiat cu privire la bunul mobil ipotecat.

(2) Se consideră, de asemenea, a fi un produs al bunului mobil ipotecat orice bun care îl înlocuiește sau în care trece valoarea acestuia.”

187. **Articolul 2.398 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Obiectul ipotecii**

Art. 2.398. — Ipoteca poate să aibă ca obiect fie una sau mai multe creanțe, fie o universalitate de creanțe.”

188. **La articolul 2.400, denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Notificarea debitorului creanței ipotecate**”

189. **Articolul 2.404 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Drepturile creditorului ipotecar**

Art. 2.404. — Creditorul ipotecar poate percepe, la scadența creanței ipotecate, capitalul, dobânzile și celelalte sume pe care aceasta le produce și eliberează debitorului creanței afectate de ipotecă chitanță pentru sumele primite. O copie de pe această chitanță va fi trimisă constituitorului ipotecii.”

190. **Articolul 2.407 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Urmărirea sumelor neplătite**

Art. 2.407. — Creditorul ipotecar nu este ținut el însuși să recupereze în justiție sumele neplătite de debitorul creanței ipotecate. El este însă dator să îl informeze de îndată pe cel care a constituit ipoteca cu privire la orice nereguli la plata sumelor datorate de către debitorul creanței ipotecate.”

191. **La articolul 2.409, alineatul (4) se abrogă.**

192. **La articolul 2.410, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(1) Publicitatea ipotecii asupra conturilor deschise la o instituție de credit se realizează prin înscrierea ipotecii la arhivă sau poate fi satisfăcută prin controlul asupra contului.”

183. **La articolul 2.386, punctele 1 și 4 se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„1. vânzătorul, asupra bunului imobil vândut, pentru prețul datorat; această dispoziție se aplică și în cazul schimbului cu sultă sau al dării în plată cu sultă în folosul celui care înstrăinează, pentru plata sultei datorate;

.....
4. cel care a înstrăinat un imobil în schimbul întreținerii, asupra imobilului înstrăinat, pentru plata rentei în bani corespunzătoare întreținerii neexecutate; dreptul de proprietate al debitorului întreținerii nu se va înscrie în cartea funciară decât odată cu această ipotecă, dispozițiile art. 2.249 aplicându-se în mod corespunzător;”.

193. **La articolul 2.413, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(1) Înregistrarea operațiunilor privind ipotecile mobiliare, a operațiunilor asimilate acestora, precum și a altor drepturi prevăzute de lege se efectuează numai în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare, dacă prin lege nu se prevede altfel.”

194. Articolul 2.420 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Concursul ipotecilor mobiliare Art. 2.420. — (1) Rangul ipotecilor perfecte se determină potrivit ordinii înscrierii sau perfectării ipotecilor, cu excepțiile prevăzute de lege.
(2) Ipoteca perfectă este întotdeauna preferată ipotecilor care nu au fost perfectate.”

195. Articolul 2.422 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Concursul ipotecilor mobiliare cu ipotecile imobiliare Art. 2.422. — Atunci când același bun este grevat atât de ipoteci mobiliare, cât și de ipoteci imobiliare, sunt preferați creditorii a căror ipotecă a fost anterior făcută publică în registrele de publicitate aferente. Cu toate acestea, ipoteca imobiliară înscrisă în aceeași zi cu o ipotecă mobilă va fi preferată acesteia din urmă.”

196. Articolul 2.423 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Concursul dintre ipotecile înscrise și gaj Art. 2.423. — Creditorul a cărei ipotecă este înscrisă în arhivă este preferat creditorului gajist, chiar dacă acesta a obținut detentația bunului ipotecat anterior înscrierii ipotecii.”

197. La articolul 2.427, denumirea marginală și alineatele (1) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Cesiunea ipotecii. Schimbarea rangului Art. 2.427. — (1) Creditorul ipotecar poate ceda unui creditor chirografar ipoteca creanței sale ipotecare. De asemenea, creditorii ipotecari pot conveni schimbarea rangului ipotecilor lor, sub condiția notării în registrul de publicitate respectiv.

.....
(3) În toate cazurile, cesiunea rangului se face în limita creanței ipotecare al cărei rang a fost cedat, iar schimbul rangului se face în limita creanței ipotecare care are rangul preferat.”

198. Articolul 2.431 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Titlurile executorii Art. 2.431. — Contractele de ipotecă valabil încheiate sunt, în condițiile legii, titluri executorii.”

199. La articolul 2.440, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Atunci când contractul de ipotecă mobilă o permite în mod expres, creditorul poate prelua bunul mobil, precum și titlurile și înscrisurile care constată dreptul de proprietate al constituitorului asupra bunului, prin mijloace proprii, după o prealabilă notificare prin intermediul executorului judecătoresc.”

200. La articolul 2.442, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) La solicitarea executorului judecătoresc, agenții forței publice sunt obligați să acorde tot sprijinul pentru preluarea bunului.”

201. La articolul 2.443, denumirea marginală și alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Obligațiile executorului judecătoresc Art. 2.443. — (1) În termen de 48 de ore de la primirea cererii, executorul judecătoresc se deplasează la locul unde se află bunul ipotecat, îl ridică și îl predă de îndată creditorului.

(2) Executorul judecătoresc întocmește un proces-verbal, în două exemplare, dintre care unul se păstrează la dosarul de executare, iar celălalt se comunică debitorului în condițiile Codului de procedură civilă.”

202. La articolul 2.443, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:

„(4) În cazul în care este necesar să se recurgă la constrângere, executorul judecătoresc este obligat să revină în cursul aceleiași zile, însoțit de agenți ai forței publice, pentru a prelua bunul afectat garanției. Nu este necesară prezentarea unei hotărâri judecătorești sau a altui act provenind de la autoritățile administrative.”

203. La articolul 2.445, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Creditorul ipotecar poate cere instanței de executare încuviințarea executării ipotecii mobiliare prin vânzarea bunului mobil ipotecat. La cererea de încuviințare se vor depune documente care atestă existența creanței ipotecare și a ipotecii

mobiliare, împreună cu dovada perfectării ipotecii. Instanța va analiza existența creanței și a ipotecii legal perfectate și va încuviința vânzarea, cu citarea părților interesate.”

204. La articolul 2.445, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (11), cu următorul cuprins:

„(11) Creditorul ipotecar poate vinde bunurile mobile ipotecate în starea în care se găsesc sau după luarea unor măsuri comercial rezonabile pentru valorificarea acestora.”

205. La articolul 2.445, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Creditorul poate vinde bunurile mobile ipotecate prin licitație publică ori prin negociere directă, prin unul sau mai multe contracte, în bloc ori separat, în orice moment sau loc, în condiții comerciale rezonabile.”

206. **La articolul 2.446 alineatul (1), după litera c) se introduce o nouă literă, litera d), cu următorul cuprins:**

„d) în conformitate cu regulile stabilite prin contractul de ipotecă, atunci când nu există o piață organizată pentru bunul ipotecat sau dacă nu există practici comerciale standardizate.”

207. **La articolul 2.451, litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„e) data, ora și locul la care va avea loc licitația publică, precum și prețul de pornire a licitației ori, după caz, data și ora cu începere de la care creditorul va dispune de bun.”

208. **La articolul 2.452, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(2) Opoziția suspendă de drept procedura de vânzare până la soluționarea definitivă a cauzei. Creditorul ipotecar care nu a

preluat încă bunul va putea să o facă și pe perioada judecării opoziției.”

209. **La titlul XI capitolul IV secțiunea a 2-a, denumirea punctului III se modifică și va avea următorul cuprins:**

„III. *Preluarea bunului ipotecat în contul creanței*”

210. **La articolul 2.460, denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins:**

„*Preluarea bunului ipotecat în contul creanței*”

211. **La articolul 2.460, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(2) Consimțământul constitutorului la preluarea bunului de către creditor în contul creanței trebuie să fie exprimat în scris și să fie ulterior neexecutării.”

212. **Articolul 2.461 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Notificarea ofertei de preluare în contul creanței**

Art. 2.461. — Creditorul care dorește să preia bunul ipotecat pentru stingerea creanței sale va înscrie în arhivă un aviz de preluare în contul creanței și va notifica această ofertă persoanelor prevăzute la art. 2.450.”

213. **La articolul 2.462, denumirea marginală și alineatul (1) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„**Opunerea la preluarea în contul creanței**

Art. 2.462. — (1) Opușarea la preluarea bunului în contul creanței făcută de persoanele prevăzute la art. 2.450 produce efecte numai dacă este comunicată creditorului în termen de 15 zile de la notificare.”

214. **Articolul 2.463 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Efectele preluării în contul creanței**

Art. 2.463. — (1) Preluarea bunului de către creditor în contul creanței:

- a) stinge creanța ipotecară;
- b) transferă creditorului toate drepturile pe care constitutorul le are asupra bunului;
- c) stinge toate ipotecile și privilegiile de rang inferior.

(2) Contractul de ipotecă împreună cu notificarea de preluare în contul creanței țin loc de titlu de proprietate.”

215. **La articolul 2.474, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(2) El este, de asemenea, obligat să restituie bunurile și să plătească persoanei împotriva căreia a pornit urmărirea o treime din valoarea acestor bunuri.”

216. **La articolul 2.475, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(2) Creditorul este, de asemenea, dator să plătească persoanei împotriva căreia a pornit urmărirea o treime din valoarea bunurilor supuse urmării la momentul vânzării.”

217. **La articolul 2.476, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(1) Pentru a stabili valoarea bunului în cazul prevăzut la art. 2.475 alin. (3), creditorul și constitutorul vor desemna câte un expert evaluator.”

218. **La articolul 2.477, denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Încălcarea regulilor privitoare la distribuirea prețului**”

219. **Articolul 2.480 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Obiectul gajului**

Art. 2.480. — Gajul poate avea ca obiect bunuri mobile corporale sau titluri negociabile emise în formă materializată.”

220. **La articolul 2.485, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(1) Gajul există numai atât timp cât creditorul deține bunul gajat sau, după caz, cât timp este valabilă andosarea titlului la ordin.”

221. **Articolul 2.495 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Noțiunea**

Art. 2.495. — (1) Cel care este dator să remită sau să restituie un bun poate să îl rețină cât timp creditorul nu își execută obligația sa izvorâtă din același raport de drept sau, după caz, atât timp cât creditorul nu îl despăgubește pentru cheltuielile necesare și utile pe care le-a făcut pentru acel bun ori pentru prejudiciile pe care bunul i le-a cauzat.

(2) Prin lege se pot stabili și alte situații în care o persoană poate exercita un drept de retenție.”

SECȚIUNEA a 3-a

Modificarea și completarea unor legi speciale

Art. 191. — Legea notarilor publici și activității notariale nr. 36/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 92 din 16 mai 1995, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 58, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Părțile pot fi reprezentate la autentificare printr-un mandatar cu procură specială autentică. În această situație, notarul este obligat să verifice în Registrul național notarial dacă acea procură a fost revocată, iar în cazul revocării va respinge cererea de autentificare.”

2. La articolul 58, după alineatul 2 se introduce un nou alineat, alineatul 3, cu următorul cuprins:

„În vederea aplicării alin. 2, regulamentul va prevedea organizarea și modalitățile de întocmire și de consultare a Registrului național electronic al revocărilor procurilor autentice.”

Art. 192. — Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 303 din 30 decembrie 1995, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolele 9—47 se abrogă.

2. Articolul 69¹ va avea următorul cuprins:

„Art. 69¹. — În România, asigurările și reasigurările sunt supuse dispozițiilor Codului civil și ale prezentei legi.”

3. Articolul 69² va avea următorul cuprins:

„Art. 69². — Comisia de Supraveghere a Asigurărilor adoptă norme obligatorii în aplicarea dispozițiilor Codului civil și ale prezentei legi.”

Art. 193. — Alineatul (3) al articolului 20 din Ordonanța Guvernului nr. 19/1997 privind transporturile, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 552 din 11 noiembrie 1999, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Contractul de transport în interes public se încheie între transportator și beneficiar în condițiile Codului civil și se probează, pentru transportul de persoane, printr-un titlu de transport înmănat pasagerului, iar pentru transportul de mărfuri, printr-un document specific de transport.”

Art. 194. — Alineatul (7) al articolului 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/1998 privind transportul pe căile ferate române și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 834 din 9 septembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„(7) Contractul de transport se încheie și se execută în conformitate cu prevederile Codului civil, ale Regulamentului privind transportul pe căile ferate din România, aprobat prin Ordonanța Guvernului nr. 7/2005, republicată, ale acordurilor și convențiilor internaționale la care România este parte și ale actelor normative date în aplicarea acestora.”

Art. 195. — Alineatul (1) al articolului 35 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 148 din 8 aprilie 1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea

nr. 241/2001, cu modificările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 35. — (1) Pentru contractele de închiriere cu durată mai mare de un an, prevăzute la art. 26, proprietarul poate cere majorarea chiriei, dacă nu a renunțat la acest drept prin contractul de închiriere.”

Art. 196. — Legea nr. 190/1999 privind creditul ipotecar pentru investiții imobiliare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 611 din 14 decembrie 1999, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 3. — (1) Ipoteca imobiliară constituită pentru garantarea creditului ipotecar pentru investiții imobiliare durează până la rambursarea integrală a tuturor sumelor datorate în temeiul respectivului contract de credit ipotecar.”

2. La articolul 3¹, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 3¹. — (1) Prevederile art. 2.380 din Codul civil nu se aplică ipotecilor imobiliare constituite pentru garantarea creditelor ipotecare pentru investiții imobiliare acordate în condițiile prezentei legi.”

3. Articolul 4 se abrogă.

4. Articolul 34 va avea următorul cuprins:

„Art. 34. — Prevederile prezentei legi se completează cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordonanței Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori, republicată, cu modificările ulterioare, ale Legii nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, cu modificările ulterioare, ale Codului penal, precum și ale Codului civil, în măsura în care prezenta lege nu conține dispoziții contrare.”

Art. 197. — Ordonanța Guvernului nr. 9/2000 privind nivelul dobânzii legale pentru obligații bănești, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 26 din 25 ianuarie 2000, aprobată cu modificări prin Legea nr. 356/2002, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 1. — Părțile sunt libere să stabilească, în convenții, rata dobânzii atât pentru restituirea unui împrumut al unei sume de bani, cât și pentru întârzierea la plata unei obligații bănești.

Dobânda datorată de debitorul obligației de a da o sumă de bani la un anumit termen, calculată pentru perioada anterioară împlinirii termenului scadenței obligației, este denumită *dobândă remuneratorie*.

Dobânda datorată de debitorul obligației bănești pentru neîndeplinirea obligației respective la scadență este denumită *dobândă penalizatoare*.

Dacă nu se precizează altfel, termenul de «dobândă» din prezenta ordonanță privește atât dobânda remuneratorie, cât și dobânda penalizatoare.

Prin *dobândă* se înțelege nu numai sumele socotite în bani cu acest titlu, ci și alte prestații, sub orice titlu sau denumire, la care debitorul se obligă drept echivalent al folosinței capitalului.”

2. La articolul 3, alineatul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Dobânda legală se stabilește la nivelul dobânzii de referință a Băncii Naționale a României.”

3. La articolul 3, alineatul 2 se abrogă.

4. La articolul 3, alineatul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„În raporturile care nu decurg din exploatarea unei întreprinderi cu scop lucrativ în sensul prevăzut la art. 3 alin. (3) din Codul civil, dobânda legală se stabilește la nivelul dobânzii de referință a Băncii Naționale a României, diminuat cu 20%.”

5. Articolul 4 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 4. — În raporturile juridice cu element de extraneitate, atunci când legea română este aplicabilă și când s-a stipulat plata în monedă străină, dobânda legală este de 6% pe an.”

6. Articolul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 5. — În raporturile juridice care nu decurg din exploatarea unei întreprinderi, în sensul art. 3 alin. (3) din Codul civil, dobânda nu poate depăși dobânda legală cu mai mult de 50% pe an.

Orice clauză prin care se încalcă dispozițiile alin. 1 este nulă de drept. În acest caz, creditorul este decăzut din dreptul de a pretinde dobânda legală.

Valabilitatea nivelului dobânzii convenționale se determină prin raportare la dobânda legală în vigoare la data stipulării.”

7. Articolul 6 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 6. — Dobânda trebuie să fie stabilită prin act scris. În lipsa acestuia, se datorează numai dobânda legală.”

8. Articolul 7 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 7. — Plata anticipată a dobânzii remuneratorii se poate efectua pe cel mult 6 luni. Dobânda astfel încasată nu este supusă restituirii, indiferent de variațiile ulterioare.”

9. Articolul 8 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 8. — Dobânda se va calcula numai asupra cuantumului sumei împrumutate.

Cu toate acestea, dobânzile remuneratorii se pot capitaliza și pot produce dobânzi.

Dispozițiile alin. 1 și 2 nu se aplică contractului de cont curent și atunci când prin lege s-ar dispune altfel.”

10. Articolul 9 se abrogă.

11. Articolul 10 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 10. — Dobânzile percepute sau plătite de Banca Națională a României, de instituțiile de credit, de instituțiile financiare nebankare și de Ministerul Finanțelor Publice, precum și modul de calcul al acestora se stabilesc prin reglementări specifice.”

12. După articolul 10 se introduce un nou articol, articolul 10¹, cu următorul cuprins:

„Art. 10¹. — Dispozițiile art. 1.535 și 1.538—1.543 din Codul civil sunt aplicabile dobânzii penalizatoare.”

Art. 198. — Litera c) a alineatului (2) al articolului 48 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) câștigurile din transferul activelor din patrimoniul afacerii, utilizate într-o activitate independentă, exclusiv contravaloarea bunurilor rămase după încetarea definitivă a activității;”

Art. 199. — Articolul 53³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2005 privind transporturile rutiere, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 655 din 22 iulie 2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 102/2006, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 53³. — Executarea transportului rutier public și a activităților conexe acestuia se realizează pe bază de contract de transport.”

Art. 200. — Alineatul (2) al articolului 5 din Ordonanța Guvernului nr. 9/2004 privind unele contracte de garanție financiară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 78 din 30 ianuarie 2004, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 222/2004, se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Contractelor de garanție financiară și garanțiilor financiare prevăzute de prezenta ordonanță nu le sunt aplicabile dispozițiile referitoare la ipotecile mobiliare cuprinse în Codul civil.”

CAPITOLUL VIII

Dispoziții cu privire la cartea a VI-a „Despre prescripția extinctivă, decăderea și calculul termenelor” a Codului civil

SECȚIUNEA 1

Dispoziții tranzitorii și de punere în aplicare a cărții a VI-a „Despre prescripția extinctivă, decăderea și calculul termenelor” a Codului civil

Art. 201. — Prescripțiile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a Codului civil sunt și rămân supuse dispozițiilor legale care le-au instituit.

Art. 202. — Dispozițiile art. 2.515 din Codul civil nu validează convențiile având ca obiect modificarea regimului legal al prescripției încheiate anterior intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 203. — Dispozițiile art. 2.532 pct. 6 și 7 din Codul civil privitoare la suspendarea cursului prescripției se aplică și în cazul prescripțiilor începute înainte de intrarea în vigoare a Codului civil, dacă împrejurările care atrag suspendarea s-au produs după această din urmă dată.

Art. 204. — Dispozițiile art. 2.539 alin. (2) teza a II-a din Codul civil se aplică și în cazul cererii de chemare în judecată sau de arbitrare introduse după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 205. — Dispozițiile art. 2.548 alin. (1) și (2) din Codul civil se aplică numai termenelor de decădere care au început să curgă după intrarea în vigoare a Codului civil.

SECȚIUNEA a 2-a

Dispoziții de modificare și completare a cărții a VI-a „Despre prescripția extinctivă, decăderea și calculul termenelor” a Codului civil

Art. 206. — Cartea a VI-a „Despre prescripția extinctivă, decăderea și calculul termenelor” a Codului civil se modifică și se completează după cum urmează:

1. Denumirea cărții a VI-a se modifică și va avea următorul cuprins:

„CARTEA a VI-a
Despre prescripția extinctivă,
decădere și calculul termenelor”

2. Articolul 2.506 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Efectele prescripției împlinite**

Art. 2.506. — (1) Prescripția nu operează de plin drept.

(2) După împlinirea termenului de prescripție, cel obligat poate să refuze executarea prestației.

(3) Cel care a executat de bunăvoie obligația după ce termenul de prescripție s-a împlinit nu are dreptul să ceară restituirea prestației, chiar dacă la data executării nu știa că termenul prescripției era împlinit.

(4) Recunoașterea dreptului, făcută printr-un act scris, precum și constituirea de garanții în folosul titularului dreptului a cărui acțiune este prescriptibilă sunt valabile, chiar dacă cel care le-a făcut nu știa că termenul de prescripție era împlinit. În aceste cazuri sunt aplicabile regulile de la renunțarea la prescripție.”

3. Articolul 2.513 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Momentul până la care se poate invoca prescripția**

Art. 2.513. — Prescripția poate fi opusă numai în primă instanță, prin întâmpinare, sau, în lipsa invocării, cel mai târziu la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate.”

4. La articolul 2.515, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Termenele de prescripție pot fi reduse sau mărite, prin acordul expres al părților, fără însă ca noua durată a acestora să fie mai mică de un an și nici mai mare de 10 ani, cu excepția termenelor de prescripție de 10 ani ori mai lungi, care pot fi prelungite până la 20 de ani.”

5. La articolul 2.519, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (2), cu următorul cuprins:

„(2) De asemenea, se prescrie în termen de 2 ani dreptul la acțiune privitor la plata remunerației convenite intermediarilor pentru serviciile prestate în baza contractului de intermediere.”

6. La articolul 2.520, punctele 1 și 6 ale alineatului (1) și alineatul (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„1. profesioniștilor din alimentația publică sau hotelierilor, pentru serviciile pe care le prestează;

.....
6. avocaților, împotriva clienților, pentru plata onorariilor și cheltuielilor. Termenul de prescripție se va calcula din ziua rămânerii definitive a hotărârii sau din aceea a împăcării părților ori a revocării mandatului. În cazul afacerilor neterminate, termenul de prescripție este de 3 ani de la data ultimei prestații efectuate;

.....
(2) În toate cazurile, continuarea lecțiilor, serviciilor, furniturilor, actelor sau lucrărilor nu întrerupe prescripția pentru sumele scadente.”

7. Articolul 2.525 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Dreptul la acțiunea în restituirea prestațiilor**

Art. 2.525. — Prescripția dreptului la acțiune în restituirea prestațiilor făcute în temeiul unui act anulabil ori desființat pentru rezoluțiune sau altă cauză de ineficacitate începe să curgă de la data rămânerii definitivă a hotărârii prin care s-a desființat actul ori, după caz, de la data la care declarația de rezoluțiune sau reziliere a devenit irevocabilă.”

8. Articolul 2.526 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Dreptul la acțiunea în executarea prestațiilor succesive**

Art. 2.526. — Când este vorba de prestații succesive, prescripția dreptului la acțiune începe să curgă de la data la care fiecare prestație devine exigibilă, iar dacă prestațiile alcătuiesc un tot unitar, de la data la care ultima prestație devine exigibilă.”

9. La articolul 2.532, punctul 7 se modifică și va avea următorul cuprins:

„7. în cazul în care cel îndreptățit la acțiune trebuie sau poate, potrivit legii ori contractului, să folosească o anumită procedură prealabilă, cum sunt reclamația administrativă, încercarea de împăcare sau altele asemenea, cât timp nu a cunoscut și nici nu trebuia să cunoască rezultatul acelei proceduri, însă nu mai mult de 3 luni de la declanșarea procedurii, dacă prin lege sau contract nu s-a stabilit un alt termen;”

10. La articolul 2.537, punctele 2 și 3 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„2. prin introducerea unei cereri de chemare în judecată sau de arbitrare, prin înscrierea creanței la masa credală în cadrul procedurii insolvenței, prin depunerea cererii de intervenție în cadrul urmăririi silite pornite de alți creditori ori prin invocarea, pe cale de excepție, a dreptului a cărui acțiune se prescrie;

3. prin constituirea ca parte civilă pe parcursul urmăririi penale sau în fața instanței de judecată până la începerea cercetării judecătorești; în cazul în care despăgubirile se acordă, potrivit legii, din oficiu, începerea urmăririi penale întrerupe cursul prescripției, chiar dacă nu a avut loc constituirea ca parte civilă;”

11. La articolul 2.539, denumirea marginală și alineatul (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:**„Cererea de chemare în judecată sau de arbitrare**

.....
(3) Prescripția nu este întreruptă nici dacă hotărârea judecătorească sau arbitrală și-a pierdut puterea executorie prin împlinirea termenului de prescripție a dreptului de a obține executarea silită. În acest caz însă, dacă dreptul de a obține obligarea părâtului este imprescriptibil sau nu s-a prescis încă, se va putea face o nouă cerere de chemare în judecată ori de arbitrare, fără a se putea opune excepția autorității de lucru judecat.”

12. La articolul 2.539, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:

„(4) Dispozițiile prezentului articol se aplică, în mod corespunzător, și atunci când prescripția a fost întreruptă prin invocarea, pe cale de excepție, a dreptului a cărui acțiune se prescrie.”

13. La articolul 2.541, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) În cazul în care prescripția a fost întreruptă potrivit art. 2.537 pct. 3, întreruperea operează până la comunicarea

ordonanței de clasare, a ordonanței de suspendare a urmăririi penale ori a hotărârii de suspendare a judecării sau până la pronunțarea hotărârii definitive a instanței penale. Dacă repararea pagubei se acordă, potrivit legii, din oficiu, întreruperea operează până la data când cel împotriva căruia a început să curgă prescripția a cunoscut sau trebuia să cunoască hotărârea definitivă a instanței penale prin care ar fi trebuit să se stabilească despăgubirea.”

14. Articolul 2.547 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Aplicarea regulilor de la prescripție

Art. 2.547. — Dacă din lege sau din convenția părților nu rezultă în mod neîndoielnic că un anumit termen este de decădere, sunt aplicabile regulile de la prescripție.”

CAPITOLUL IX

Dispoziții cu privire la cartea a VII-a „Dispoziții de drept internațional privat” a Codului civil și cu privire la unele legi

SECȚIUNEA 1

Dispoziții tranzitorii și de punere în aplicare a cărții a VII-a „Dispoziții de drept internațional privat” a Codului civil

Art. 207. — (1) Dispozițiile cărții a VII-a „Dispoziții de drept internațional privat” a Codului civil se aplică numai în cauzele deduse instanței judecătorești sau autorității competente după data intrării în vigoare a Codului civil, având ca obiect raporturi juridice cu elemente de extraneitate, indiferent de data și locul încheierii actelor ori producerii sau săvârșirii faptelor generatoare ale respectivelor raporturi juridice.

(2) În cazul raporturilor de drept internațional privat stabilite anterior intrării în vigoare a Codului civil, competența legii determinate potrivit alin. (1) poate fi înlăturată dacă aplicarea sa conduce la consecințe vădit injuste.

(3) În cauzele privind raporturi cu elemente de extraneitate aflate pe rolul instanțelor judecătorești sau al autorităților competente, legea aplicabilă se determină conform normelor de drept internațional privat aplicabile până la data intrării în vigoare a Codului civil.

(4) Dispozițiile alin. (1) și (2) se aplică în mod corespunzător ori de câte ori ar interveni o modificare a regulilor de drept internațional privat stabilite în cartea a VII-a a Codului civil.

Art. 208. — (1) Când dreptul substanțial aplicabil unor raporturi cu elemente de extraneitate, desemnat de părți sau, după caz, de autorul actului unilateral, conform dispozițiilor cărții a VII-a a Codului civil, a cunoscut modificări până la data aplicării sale, se aplică normele pertinente ale acestuia în

vigoare la data desemnării, în lipsă de prevederi contrare în cartea a VII-a a Codului civil.

(2) Dacă în dreptul străin stabilit conform regulilor cărții a VII-a a Codului civil ca fiind dreptul aplicabil în cauză a avut loc o tranziție legislativă, normele de drept substanțial aplicabile în cauză se determină potrivit regulilor de drept tranzitoriu prevăzute în acest sistem de drept.

(3) În cazurile de acceptare a retrimiterii, în condițiile prevăzute la art. 2.559 din Codul civil, regula de drept internațional privat străină este luată în considerare în forma și conținutul existente la momentul identificării dreptului străin aplicabil.

Art. 209. — Dispozițiile art. 34 și 35 din Legea nr. 105/1992 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat, cu completările ulterioare, sunt aplicabile până la data începerii aplicării Regulamentului (CE) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 7 din 10 ianuarie 2009, respectiv a începerii aplicării în Uniunea Europeană a Protocolului de la Haga din 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor alimentare.

SECȚIUNEA a 2-a

Dispoziții de modificare a cărții a VII-a „Dispoziții de drept internațional privat” a Codului civil

Art. 210. — Cartea a VII-a „Dispoziții de drept internațional privat” a Codului civil se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2.559, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Legea străină cuprinde dispozițiile de drept material, inclusiv normele conflictuale, cu excepția unor dispoziții contrare.”

2. Articolul 2.570 va avea următorul cuprins:

„Determinarea și proba reședinței obișnuite

Art. 2.570. — (1) În sensul prezentei cărți, reședința obișnuită a persoanei fizice este în statul în care persoana își are locuința principală, chiar dacă nu a îndeplinit formalitățile legale de înregistrare. Reședința obișnuită a unei persoane fizice acționând în exercițiul activității sale profesionale este locul unde această persoană are stabilimentul său principal.

(2) Pentru determinarea locuinței principale vor fi avute în vedere acele circumstanțe personale și profesionale care indică legături durabile cu statul respectiv sau intenția de a stabili asemenea legături.

(3) Reședința obișnuită a persoanei juridice este în statul în care aceasta își are stabilimentul principal.

(4) Stabilimentul principal al unei persoane juridice este locul unde aceasta și-a stabilit administrația centrală.

(5) Dovada reședinței obișnuite se poate face cu orice mijloace de probă.”

3. Articolul 2.575 va avea următorul cuprins:**„Dobândirea majoratului**

Art. 2.575. — Schimbarea legii naționale a persoanei nu aduce atingere majoratului dobândit potrivit legii aplicabile la momentul dobândirii.”

4. La articolul 2.578, alineatele (1) și (3) vor avea următorul cuprins:

„(1) Măsurile de ocrotire a persoanei cu capacitate deplină de exercițiu sunt supuse legii statului unde aceasta își are reședința obișnuită la data instituirii tutelei sau la data luării unei alte măsuri de ocrotire.

.....

(3) Legea prevăzută la alin. (1) guvernează și existența, întinderea, modificarea și stingerea puterii de reprezentare încredințate de persoana cu capacitate deplină de exercițiu, pentru situația în care nu se va putea îngriji de interesele sale. Aceasta poate însă alege una dintre următoarele legi:

- a) legea națională;
- b) legea unei reședințe obișnuite anterioare;
- c) legea statului unde sunt situate bunurile, în ceea ce privește măsurile de ocrotire cu privire la bunuri.”

5. La articolul 2.579, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Persoana care, potrivit legii naționale, este lipsită de capacitate sau are capacitate de exercițiu restrânsă nu poate să opună această cauză de nevaliditate celui care, de bună-credință la momentul încheierii actului și conform legii locului unde actul a fost încheiat, a considerat-o ca fiind deplin capabilă. Această regulă nu se aplică actelor juridice referitoare la familie, moștenire și la drepturi reale asupra imobilelor situate în alt stat decât cel al locului încheierii actului.”

10. Articolul 2.592 va avea următorul cuprins:**„Determinarea obiectivă a legii aplicabile regimului matrimonial**

Art. 2.592. — Dacă soții nu au ales legea aplicabilă regimului lor matrimonial, acesta este supus legii aplicabile efectelor generale ale căsătoriei.”

11. La articolul 2.600 alineatul (1), literele c) și d) vor avea următorul cuprins:

„c) în lipsa reședinței obișnuite a unuia din soți pe teritoriul statului unde aceștia au avut ultima reședință obișnuită comună, legea cetățeniei comune a soților la data introducerii cererii de divorț;

d) în lipsa cetățeniei comune a soților, legea ultimei cetățenii comune a soților, dacă cel puțin unul dintre ei a păstrat această cetățenie la data introducerii cererii de divorț;”.

14. Articolul 2.608 va avea următorul cuprins:**„Legea aplicabilă efectelor adopției**

Art. 2.608. — Efectele adopției, precum și relațiile dintre adoptator și adoptat sunt guvernate de legea națională a adoptatorului, iar în cazul în care ambii soți sunt adoptatori, se aplică legea care guvernează efectele generale ale căsătoriei. Aceeași lege cârmuiește și desfacerea adopției.”

6. La articolul 2.585, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Efectele promisiunii de căsătorie, precum și consecințele încălcării ei sunt guvernate de una dintre următoarele legi, în ordine:

- a) legea reședinței obișnuite comune a viitorilor soți la data promisiunii de căsătorie;
- b) legea națională comună a viitorilor soți, când aceștia nu au reședința obișnuită în același stat;
- c) legea română, în lipsa legii naționale comune.”

7. La articolul 2.587, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Căsătoria care se încheie în fața agentului diplomatic sau a funcționarului consular al României în statul în care acesta este acreditat este supusă formalităților prevăzute de legea română.”

8. La articolul 2.589, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Legea determinată potrivit alin. (1) se aplică atât efectelor personale, cât și efectelor patrimoniale ale căsătoriei pe care această lege le reglementează și de la care soții nu pot deroga, indiferent de regimul matrimonial ales de aceștia.”

9. La articolul 2.591, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Condițiile de formă ale convenției de alegere a legii aplicabile sunt cele prevăzute fie de legea aleasă pentru a governa regimul matrimonial, fie de legea locului încheierii convenției de alegere. În toate cazurile, alegerea legii aplicabile trebuie să fie expresă și constatată printr-un înscris semnat și datat de soți sau să rezulte în mod neîndoielnic din clauzele unei convenții matrimoniale. Când legea română este aplicabilă, trebuie respectate exigențele de formă stabilite de aceasta pentru validitatea convenției matrimoniale.”

12. La articolul 2.601, partea introductivă va avea următorul cuprins:

„Actul întocmit în străinătate prin care se constată voința unilaterală a bărbatului de a desface căsătoria, fără ca legea străină aplicabilă să recunoască femeii un drept egal, nu poate fi recunoscut în România, cu excepția situației când sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:”.

13. La articolul 2.605, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Filiația copilului din afara căsătoriei se stabilește potrivit legii naționale a copilului de la data nașterii. Dacă copilul are mai multe cetățenii, altele decât cea română, se aplică legea cetățeniei care îi este cea mai favorabilă.”

15. Articolul 2.627 va avea următorul cuprins:**„Aplicarea legii locului unde se află bunul**

Art. 2.627. — Condițiile de validitate, publicitatea și efectele ipotecii mobiliare sunt supuse legii locului unde se află bunul la data încheierii contractului de ipotecă mobilă.”

16. La articolul 2.634, alineatele (2) și (3) vor avea următorul cuprins:

„(2) Existența și validitatea consimțământului exprimat prin declarația de alegere a legii aplicabile sunt supuse legii alese pentru a cârmui moștenirea.

(3) Declarația de alegere a legii aplicabile trebuie să îndeplinească, în ceea ce privește forma, condițiile unei dispoziții pentru cauză de moarte. Tot astfel, modificarea sau revocarea de către testator a unei asemenea desemnări a legii aplicabile trebuie să îndeplinească, în ceea ce privește forma, condițiile de modificare sau de revocare a unei dispoziții pentru cauză de moarte.”

17. Articolul 2.636 va avea următorul cuprins:**„Domeniul de aplicare a legii moștenirii. Succesiunea vacantă**

Art. 2.636. — (1) Legea aplicabilă moștenirii stabilește îndeosebi:

a) momentul și locul deschiderii moștenirii;

b) persoanele cu vocație de a moșteni;

c) calitățile cerute pentru a moșteni;

d) exercitarea posesiei asupra bunurilor rămase de la defunct;

e) condițiile și efectele opțiunii succesoriale;

f) întinderea obligației moștenitorilor de a suporta pasivul;

g) condițiile de fond ale testamentului, modificarea și revocarea unei dispoziții testamentare, precum și incapacitățile speciale de a dispune sau de a primi prin testament;

h) partajul succesoral.

(2) În cazul în care, conform legii aplicabile moștenirii, succesiunea este vacantă, bunurile situate sau, după caz, aflate pe teritoriul României sunt preluate de statul român în temeiul dispozițiilor legii române privitoare la atribuirea bunurilor unei succesiuni vacante.”

18. La articolul 2.642, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Dreptul la replică împotriva atingerilor aduse personalității este supus legii statului în care a apărut publicația sau de unde s-a difuzat emisiunea.”

19. La articolul 2.645, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Dreptul unei instituții publice de a exercita regresul este stabilit de legea aplicabilă statutului său organic. Admisibilitatea și exercițiul regresului sunt guvernate de dispozițiile alin. (2) și (3).”

**CAPITOLUL X
Dispoziții finale**Art. 211. — În sensul Codului civil, precum și al legislației civile în vigoare, prin expresiile *alienație mintală* sau *debilitate mintală* se înțelege o boală psihică ori un handicap psihic ce determină incompetența psihică a persoanei de a acționa critic și predictiv privind consecințele social-juridice care pot decurge din exercitarea drepturilor și obligațiilor civile.

Art. 212. — (1) Cu excepția art. 535 din Codul civil, în cuprinsul Codului civil termenul „necorporal” se înlocuiește cu termenul „incorporal”.

(2) În cuprinsul art. 44, art. 144 alin. (3), art. 146 alin. (4), art. 172, art. 211 alin. (2), art. 316 alin. (2), art. 386 alin. (1), art. 689 alin. (3), art. 990 alin. (1) și art. 991 din Codul civil, expresia „lovite de nulitate relativă” se înlocuiește cu termenul „anulabile”.

(3) În cuprinsul art. 215 alin. (1), art. 299, art. 347 alin. (1), art. 1.064 alin. (2), art. 1.248 alin. (4), art. 1.251 și 1.252 din Codul civil, expresia „lovit/lovită de nulitate relativă” se înlocuiește cu termenul „anulabil/anulabilă”, după caz.

(4) În cuprinsul Codului civil, precum și în cuprinsul celorlalte acte normative în vigoare, sintagmele „persoane juridice fără/cu scop patrimonial”, „fără scop patrimonial” și „cu scop patrimonial” se înlocuiesc cu sintagmele „persoane juridice fără/cu scop lucrativ”, „fără scop lucrativ” și, respectiv, „cu scop lucrativ”.

(5) În cuprinsul Codului civil, termenul „comunitar”/„comunitare” se înlocuiește cu termenul „Uniunii Europene”.

(6) În cuprinsul Codului civil, termenul „bancă” și expresiile „instituție bancară” și „societate bancară” se înlocuiesc cu expresia „instituție de credit”.

(7) În cuprinsul art. 1.186 alin. (2), art. 1.191 alin. (1), art. 1.196 alin. (2), art. 1.200 alin. (2), art. 1.240 alin. (2), art. 1.266 alin. (2), art. 1.494 alin. (1), art. 1.495 alin. (1) și art. 2.014 alin. (2) din Codul civil, expresia „practicile stabilite între părți” se înlocuiește cu expresia „practicile statornicite între părți”.

(8) În tot cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 86/2006 privind organizarea activității practicienilor în insolvență, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 254/2007, cu modificările și completările ulterioare, expresia „societate civilă profesională” se înlocuiește cu expresia „societate profesională”.

Art. 213. — La data intrării în vigoare a Codului civil, termenii și expresiile din legislația civilă și comercială în vigoare se înlocuiesc cu termenii și expresiile corespondente din Codul civil.

Art. 214. — (1) În termen de 60 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Guvernul va îndeplini procedurile constituționale necesare adoptării următoarelor proiecte de acte normative:

a) proiectul privind reproducerea umană asistată medical cu terț donator;

b) proiectul pentru modificarea și completarea Legii nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă, republicată, cu modificările ulterioare;

c) proiectul pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, în vederea reglementării tratamentului fiscal al fiduciei;

d) proiectul privind organizarea și funcționarea Arhivei Electronice de Garanții Reale Mobiliare;

e) proiectele oricăror alte acte normative a căror adoptare este necesară în vederea intrării în vigoare sau a aplicării Codului civil.

(2) În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a actelor normative prevăzute la alin. (1) lit. c) și d), Guvernul va adopta, prin hotărâre, norme referitoare la înregistrarea contractului de fiducie și a modificărilor sale la organele competente prevăzute la art. 780 alin. (1) și (2) din Codul civil, precum și norme referitoare la avizul de fiducie și la înscrierea acesteia în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare.

(3) În termenul prevăzut la alin. (1) se aprobă, prin ordin al ministrului justiției, normele metodologice privind organizarea și funcționarea Registrului național notarial al regimurilor matrimoniale, precum și procedura de înscriere și consultare a acestuia.

Art. 215. — Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 13 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 19, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Înalta Curte de Casație și Justiție este organizată în 4 secții — Secția I civilă, Secția a II-a civilă, Secția penală și Secția de contencios administrativ și fiscal, 4 complete de 5 judecători și Secțiile Unite, cu competență proprie.”

2. La articolul 19, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) La începutul fiecărui an, Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, la propunerea președintelui sau a vicepreședintelui acesteia, poate aproba înființarea de complete specializate în cadrul secțiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție, în funcție de numărul și natura cauzelor, de volumul de activitate al fiecărei secții, precum și de specializarea judecătorilor și necesitatea valorificării experienței profesionale a acestora.”

3. Articolul 21 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 21. — Secția I civilă, Secția a II-a civilă, Secția penală și Secția de contencios administrativ și fiscal ale Înaltei Curți de Casație și Justiție judecă recursurile împotriva hotărârilor pronunțate de curțile de apel și a altor hotărâri, în cazurile prevăzute de lege.”

4. La articolul 35, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În cadrul curților de apel funcționează secții sau, după caz, complete specializate pentru cauze civile, cauze penale, cauze cu minori și de familie, cauze de contencios administrativ și fiscal, cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, societăți comerciale, registrul comerțului, insolvență, concurență neloială sau pentru alte materii, precum și, în raport cu natura și numărul cauzelor, secții maritime și fluviale.”

5. La articolul 36, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) În cadrul tribunalelor funcționează secții sau, după caz, complete specializate pentru cauze civile, cauze penale, cauze cu minori și de familie, cauze de contencios administrativ și fiscal, cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, societăți comerciale, registrul comerțului, insolvență, concurență neloială sau pentru alte materii, precum și, în raport cu natura și numărul cauzelor, secții maritime și fluviale.”

Art. 216. — În termen de 4 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Banca Națională a României și Comisia Națională a Valorilor Mobiliare vor emite norme comune referitoare la plasamentele prezumate a fi sigure, conform art. 831 din Codul civil.

Art. 217. — În vederea aplicării dispozițiilor art. 2.323—2.479 din Codul civil, în termen de 4 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Comisia Națională a Valorilor Mobiliare va modifica dispozițiile titlului VI cap. 3 secțiunea a 3-a din Codul S.C. Depozitarul Central S.A., aprobat prin Decizia nr. 1.407 din 20 iunie 2006, cu modificările și completările ulterioare, în sensul de a permite transferul instrumentelor financiare ipotecate și constituirea unor ipoteci de rang subsecvent fără acordul constituitorului ipoteci de rang preferat. Decizia Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, având ca anexă Codul S.C. Depozitarul Central S.A., se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 218. — În termen de 4 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, legile, inclusiv Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, precum și ordonanțele de urgență ale Guvernului și ordonanțele Guvernului modificate și/sau completate prin prezenta lege vor fi republicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Art. 219. — Codul de procedură civilă, republicat în Monitorul Oficial nr. 45 din 24 februarie 1948, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2 punctul 1, litera a) se abrogă.

2. La articolul 10, punctul 4 se abrogă.

3. La articolul 248, alineatul 3 se abrogă.

4. La articolul 2821, alineatul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Nu sunt supuse apelului hotărârile judecătorești date în primă instanță în cererile introduse pe cale principală privind pensii de întreținere, în litigiile al căror obiect are o valoare de până la 100.000 lei inclusiv, indiferent de calitatea părților, profesioniști sau neprofesioniști, asupra acțiunilor posesorii, acțiunilor în evacuare, a celor referitoare la înregistrările în registrele de stare civilă și luarea măsurilor asigurătorii, asupra cererilor pentru repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare săvârșite în procesele penale și în alte cazuri prevăzute de lege.”

5. La articolul 360, alineatul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Tribunalul arbitral soluționează litigiul în temeiul contractului principal și al normelor de drept aplicabile, ținând seama, când este cazul, și de uzanțe sau reguli profesionale.”

6. Articolul 586 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 586. — Când creditorul refuză să primească plata de la debitor, acesta din urmă este în drept să facă o ofertă reală și să consemneze ceea ce datorează.”

7. Articolul 587 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 587. — În scopul prevăzut la art. 586, debitorul va face creditorului, prin mijlocirea unui executor judecătoresc din circumscripția tribunalului în care se află domiciliul creditorului sau domiciliul ales al acestuia, o somație, prin care este invitat să primească prestația datorată.

În acea somație se vor arăta locul, data și ora când suma sau obiectul oferit urmează să îi fie predat creditorului.”

8. Articolul 588 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 588. — În cazul în care creditorul primește suma sau bunul oferit, debitorul este liberat de obligația sa.

Executorul judecătoresc va întocmi un proces-verbal prin care va constata acceptarea ofertei reale.”

9. Articolul 589 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 589. — Dacă creditorul nu se prezintă sau refuză să primească suma ori obiectul oferit, executorul judecătoresc va încheia un proces-verbal în care va consemna aceste împrejurări.

În acest caz, debitorul, spre a se libera de datorie, va putea să consemneze suma sau bunul oferit la CEC Bank — S.A. sau la orice altă instituție de credit ori, după caz, la o unitate specializată, iar recipisa de consemnare se va depune la executorul judecătoresc care a trimis somația. Procedura de consemnare a sumelor de bani este obligatorie pentru unitatea la care urmează a se face consemnarea și nu poate fi condiționată de existența acordului creditorului. Consemnarea bunurilor se face în condițiile prevăzute de lege.

Consemnarea va fi precedată de o nouă somație adresată creditorului în care se vor arăta ziua și ora când și locul unde suma sau, după caz, bunul oferit se va depune.”

10. Articolul 590 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 590. — După consemnare, executorul judecătoresc va constata, printr-un proces-verbal, efectuarea plății și liberarea debitorului.

Procesul-verbal se comunică creditorului în termen de 5 zile de la întocmirea acestuia.

În termen de 15 zile de la comunicarea procesului-verbal prevăzut la alin. 1, creditorul va putea cere anularea acestuia pentru nerespectarea condițiilor de validitate, de fond și de formă, ale ofertei de plată și consemnațiunii, la judecătoria în circumscripția căreia s-a făcut consemnarea. Hotărârea este supusă numai recursului, în termen de 10 zile de la comunicare.

Debitorul este considerat liberat la data consemnării plății, în afară de cazul în care se anulează oferta de plată și consemnațiunea.”

11. După articolul 590 se introduc trei noi articole, articolele 590¹—590³, cu următorul cuprins:

„Art. 590¹. — Oferta de plată poate fi făcută și în timpul procesului, în fața oricărei instanțe, în orice stadiu al judecării. În acest caz, prin încheiere, creditorul este pus în întârziere să primească suma sau, după caz, bunul. Dacă creditorul este prezent și primește prestația datorată, liberarea debitorului se va constata prin încheiere.

În cazul în care creditorul lipsește sau refuză primirea prestației, debitorul va proceda la consemnare conform dispozițiilor art. 589 alin. 2, iar recipisa de consemnare va fi pusă la dispoziția instanței, care, prin încheiere, va constata liberarea debitorului.

Încheierile prevăzute la alin. 1 și 2 se atacă numai odată cu fondul, cu excepția celor date în recurs, care sunt irevocabile.

Art. 590². — În baza procesului-verbal întocmit în condițiile art. 588 sau art. 590 ori a încheierii emise în condițiile art. 590¹, cel interesat va putea cere radierea din cartea funciară ori din alte registre publice a drepturilor de ipotecă constituite în vederea garantării creanței stinse în condițiile prezentului capitol.

Art. 590³. — Dispozițiile prezentului capitol se completează cu prevederile Codului civil referitoare la ofertele de plată și consemnațiuni.”

12. După articolul 613¹ se introduc două noi articole, articolele 613^{1a} și 613^{1b}, cu următorul cuprins:

„Art. 613^{1a}. — Când cererea de divorț este întemeiată pe culpa soțului pârât, iar acesta recunoaște faptele care au dus la destrămarea vieții conjugale, instanța, dacă reclamantul este de acord, va pronunța divorțul fără a cerceta temeinicia motivelor de divorț și fără a face mențiuni despre culpa pentru desfacerea căsătoriei.

Dispozițiile art. 613¹ alin. 4 și 5 și art. 619 alin. 4 se aplică în mod corespunzător.

Dacă reclamantul nu este de acord cu pronunțarea divorțului în condițiile alin. 1, cererea va fi soluționată potrivit dispozițiilor art. 617.

Art. 613^{1b}. — Când divorțul este cerut pentru că starea sănătății unuia dintre soți face imposibilă continuarea căsătoriei, instanța va administra probe privind existența bolii și starea sănătății soțului bolnav și va pronunța divorțul, potrivit Codului civil, fără a face mențiuni despre culpa pentru desfacerea căsătoriei.”

13. După articolul 616¹ se introduce un nou articol, articolul 616², cu următorul cuprins:

„Art. 616². — Dacă în timpul procesului de divorț unul dintre soți decedează, instanța va lua act de încetarea căsătoriei și va dispune, prin hotărâre irevocabilă, închiderea dosarului.

Cu toate acestea, când cererea de divorț se întemeiază pe culpa pârâtului și reclamantul decedează în cursul procesului, lăsând moștenitori, aceștia vor putea continua acțiunea, pe care instanța o va admite numai dacă va constata culpa exclusivă a soțului pârât. În caz contrar, dispozițiile alin. 1 sunt aplicabile.

Pentru introducerea în cauză a moștenitorilor soțului reclamant, instanța va suspenda procesul potrivit dispozițiilor art. 243 alin. 1 pct. 1.”

14. Articolul 617 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 617. — Instanța va pronunța divorțul din culpa soțului pârât atunci când, din cauza unor motive temeinice, imputabile acestuia, raporturile dintre soți sunt grav vătămate și continuarea căsătoriei nu mai este posibilă.

Instanța poate să pronunțe divorțul din culpa ambilor soți, chiar atunci când numai unul dintre ei a făcut cerere, dacă din dovezile administrate reiese că amândoi sunt vinovați de destrămarea căsătoriei.

Dacă pârâtul nu a formulat cerere reconvențională, iar din dovezile administrate rezultă că numai reclamantul este culpabil de destrămarea căsătoriei, cererea acestuia va fi respinsă ca neîntemeiată. Dispozițiile art. 617¹ sunt aplicabile în mod corespunzător.

Hotărârea prin care se pronunță divorțul nu se va motiva, dacă ambele părți solicită instanței aceasta.

În cazul divorțului prin acordul soților, instanța va pronunța divorțul fără a face mențiuni cu privire la culpa soților.”

15. După articolul 617 se introduce un nou articol, articolul 617¹, cu următorul cuprins:

„Art. 617¹. — Când soții sunt separați în fapt de cel puțin 2 ani, oricare dintre ei va putea cere divorțul, asumându-și responsabilitatea pentru eșecul căsătoriei.

În acest caz, instanța va verifica existența și durata despărțirii în fapt și va pronunța divorțul din culpa exclusivă a reclamantului.

Dacă soțul pârât se declară de acord cu divorțul, dispozițiile art. 613¹ alin. 3—5 și art. 619 alin. 4 se vor aplica în mod corespunzător.”

16. La articolul 619, după alineatul 5 se introduce un nou alineat, alineatul 6, cu următorul cuprins:

„Instanța la care hotărârea de divorț a rămas irevocabilă o va trimite, din oficiu, serviciului de stare civilă unde a fost încheiată căsătoria, Registrului național notarial al regimurilor matrimoniale, prevăzut de Codul civil, și, după caz, oficiului național al registrului comerțului.”

17. Articolul 674 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 674. — Cererile posesorii sunt admisibile numai în cazurile și condițiile prevăzute de Codul civil.”

18. Articolul 675 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 675. — Cererile posesorii se judecă de urgență și cu precădere.

Sunt inadmisibile cererea reconvențională și orice alte cereri prin care se solicită protecția unui drept în legătură cu bunul în litigiu.

„Întâmpinarea nu este obligatorie.”

19. Articolul 676 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 676. — Hotărârea judecătorească prin care s-a soluționat o cerere posesorie are autoritate de lucru judecat într-o cerere posesorie ulterioară purtată între aceleași părți și întemeiată pe aceleași fapte. Ea nu are însă o astfel de autoritate într-o cerere ulterioară privitoare la fondul dreptului.

Hotărârea judecătorească prin care s-a soluționat o acțiune privitoare la fondul dreptului are autoritate de lucru judecat într-o cerere posesorie ulterioară în legătură cu același bun.”

20. La cartea a VI-a „Proceduri speciale”, denumirea capitolului XIV se modifică și va avea următorul cuprins:

„CAPITOLUL XIV

Dispoziții privind soluționarea litigiilor dintre profesioniști”

21. La articolul 720¹, alineatele 1 și 1¹ se modifică și vor avea următorul cuprins:

„În procesele și cererile dintre profesioniști evaluabile în bani și derivate din raporturi contractuale, înainte de introducerea cererii de chemare în judecată, reclamantul va încerca soluționarea litigiului fie prin mediere, fie prin conciliere directă cu cealaltă parte.

Termenul de prescripție a dreptului la acțiune pentru dreptul litigios supus medierii sau concilierii se suspendă pe durata acestei proceduri, dar nu mai mult de 3 luni de la începerea ei.”

22. Articolul 720² se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 720². — Părțile sau reprezentanții lor pot fi asistați de experți ori de alți specialiști.”

23. La articolul 720⁴, alineatul 4 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Încheierea privind luarea măsurilor prevăzute la art. 114¹ alin. 6 poate fi atacată cu recurs în termen de 5 zile de la pronunțare, dacă a fost dată cu citarea părților, și de la comunicare, dacă a fost dată fără citarea lor.”

24. La articolul 720⁶, alineatul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Procesele și cererile dintre profesioniști se judecă cu precădere. Instanța este datoare să asigure, potrivit legii, realizarea drepturilor și obligațiilor procesuale ale părților, precum și desfășurarea cu celeritate a procesului.”

25. Articolul 720⁸ se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 720⁸. — Hotărârile date în primă instanță potrivit prevederilor prezentului capitol sunt executorii. Exercițarea apelului nu suspendă de drept executarea.”

26. Articolul 720⁹ se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 720⁹. — Hotărârea judecătorească dată potrivit prevederilor prezentului capitol, care se aduce la îndeplinire prin executare silită și purtând mențiunea că este irevocabilă, constituie titlu executoriu, fără efectuarea altor formalități.”

27. Articolul 721 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 721. — Dispozițiile codului de față constituie procedura de drept comun în materie civilă; ele se aplică și în materiile prevăzute de alte legi, în măsura în care acestea nu cuprind dispoziții contrare.”

Art. 220. — (1) Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 24 iulie 2009, intră în vigoare la data de 1 octombrie 2011.

(2) Actele normative prevăzute la art. 214 și 216—218 intră în vigoare la data intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 221. — Prezenta lege intră în vigoare la data prevăzută la art. 220 alin. (1), cu excepția art. 214, 216—218, 224, art. 225 alin. (1) și (2), art. 226 și 228, care intră în vigoare la 3 zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 222. — Până la intrarea în vigoare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, referirea din cuprinsul Codului civil la hotărârea definitivă se va înțelege ca fiind făcută la hotărârea irevocabilă.

Art. 223. — Dacă prin prezenta lege nu se prevede altfel, procesele și cererile în materie civilă sau comercială în curs de soluționare la data intrării în vigoare a Codului civil se soluționează de către instanțele legal învestite, în conformitate cu dispozițiile legale, materiale și procedurale în vigoare la data când acestea au fost pornite.

Art. 224. — (1) Până la intrarea în vigoare a Codului civil, Secția civilă și de proprietate intelectuală și Secția comercială ale Înaltei Curți de Casație și Justiție se reorganizează ca Secția I civilă și Secția a II-a civilă.

(2) Dispozițiile art. 19 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt aplicabile în mod corespunzător.

Art. 225. — (1) Secțiile comerciale existente la data intrării în vigoare a Codului civil în cadrul tribunalelor și curților de apel se vor reorganiza ca secții civile ori, după caz, vor fi unificate cu secțiile civile existente, prin hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii, la propunerea colegiului de conducere al instanței.

(2) Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii prevăzută la alin. (1) își va produce efectele de la data intrării în vigoare a Codului civil.

(3) Cauzele civile și comerciale aflate în curs de judecată la data intrării în vigoare a Codului civil vor continua să fie soluționate de aceleași complete de judecată, cu respectarea principiului continuității. În caz de trimitere spre rejudecare, cauza va fi repartizată conform normelor de organizare judiciară în vigoare la data înregistrării cauzei la instanța de trimitere.

Art. 226. — (1) Prin hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii, la propunerea colegiului de conducere al instanței, în raport cu numărul cauzelor, se pot înființa, în cadrul secțiilor civile, complete specializate pentru soluționarea anumitor categorii de litigii, în considerarea obiectului sau naturii acestora, precum:

a) cererile în materie de insolvență, concordat preventiv și mandat ad hoc;

b) cererile în materia societăților comerciale și a altor societăți, cu sau fără personalitate juridică, precum și în materia registrului comerțului;

c) cererile care privesc restrângerea, împiedicarea ori denaturarea concurenței;

d) cererile privind titlurile de valoare și alte instrumente financiare.

(2) La înființarea completelor specializate potrivit alin. (1) se va ține seama de următoarele criterii:

a) asigurarea unui volum de activitate echilibrat între judecătoria secției;

b) specializarea judecătorilor și necesitatea valorificării experienței profesionale a acestora;

c) respectarea principiului repartizării aleatorii.

(3) Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii prevăzută la alin. (1) își va produce efectele de la data intrării în vigoare a Codului civil.

Art. 227. — Dacă legea specială prevede că anumite cauze sunt de competența tribunalelor comerciale ori, după caz, de competența secțiilor comerciale ale tribunalelor sau curților de apel, după intrarea în vigoare a Codului civil, competența de

judecată revine tribunalelor specializate sau, după caz, secțiilor civile ale tribunalelor, reorganizate potrivit art. 228, respectiv secțiilor civile reorganizate conform art. 225.

Art. 228. — (1) Până la data intrării în vigoare a Codului civil, tribunalele comerciale Argeș, Cluj și Mureș se reorganizează ca tribunale specializate sau, după caz, ca secții civile în cadrul tribunalelor Argeș, Cluj și Mureș, în condițiile art. 226.

(2) La stabilirea cauzelor de competența tribunalelor specializate sau, după caz, a secțiilor civile reorganizate potrivit alin. (1) se va ține seama de numărul și natura cauzelor, de specializarea judecătorilor, de necesitatea valorificării experienței profesionale a acestora, precum și de volumul de activitate al instanței.

Art. 229. — (1) Organizarea, funcționarea și atribuțiile instanței de tutelă și de familie se stabilesc prin legea privind organizarea judiciară.

(2) Până la reglementarea prin lege a organizării și funcționării instanței de tutelă:

a) atribuțiile acesteia, prevăzute de Codul civil, sunt îndeplinite de instanțele, secțiile sau, după caz, completele specializate pentru minori și familie;

b) raportul de anchetă psihosocială prevăzut de Codul civil este efectuat de autoritatea tutelară, cu excepția anchetei prevăzute la art. 508 alin. (2), care se efectuează de direcția generală de asistență socială și protecția copilului;

c) autoritățile și instituțiile cu atribuții în domeniul protecției drepturilor copilului, respectiv a persoanei fizice continuă să exercite atribuțiile prevăzute de reglementările în vigoare la data intrării în vigoare a Codului civil, cu excepția celor date în competența instanței de tutelă.

(3) Până la intrarea în vigoare a reglementării prevăzute la alin. (1), în vederea îndeplinirii atribuțiilor referitoare la exercitarea tutelei cu privire la bunurile minorului sau, după caz, cu privire la supravegherea modului în care tutorele administrează bunurile minorului, instanța de tutelă poate delega, prin încheiere, îndeplinirea unora dintre acestea autorității tutelare.

(4) Cererile în curs de soluționare la data intrării în vigoare a Codului civil rămân să fie soluționate de instanțele judecătorești sau, după caz, de autoritățile administrative competente potrivit legii în vigoare la data sesizării lor.

Art. 230. — La data intrării în vigoare a Codului civil se abrogă:

a) Codicele civil (sau Codul civil din 1864), publicat în Monitorul Oficial nr. 271 din 4 decembrie 1864, nr. 7 (supl.) din 12 ianuarie 1865, nr. 8 (supl.) din 13 ianuarie 1865, nr. 8 (supl.) din 14 ianuarie 1865, nr. 11 (supl.) din 16 ianuarie 1865, nr. 13 (supl.) din 19 ianuarie 1865, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția dispozițiilor art. 1.169—1.206, care se abrogă la data intrării în vigoare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă;

b) Legea nr. 313/1879 pentru anularea clauzei penale din oricare contracte și pentru adaosul unui alineat la art. 1.089 din Codul civil, publicată în Monitorul Oficial nr. 40 din 20 februarie 1879;

c) Codicele de comerț din 1887, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 31 din 10 mai 1887, cu excepția dispozițiilor art. 46—55, 57, 58 și 907—935, aplicabile în continuare în raporturile dintre profesioniști, care se abrogă la data intrării în vigoare a Legii nr. 134/2010, precum și a cărții a II-a „Despre comerțul maritim și despre navigație”, care se abrogă la data intrării în vigoare a Codului maritim;

d) Decretul nr. 2.142/1930 pentru promulgarea Legii privind funcționarea cărților funduare centrale pentru căile ferate și canaluri nr. 148/1930, publicat în Monitorul Oficial nr. 127 din 12 iunie 1930;

e) Legea nr. 178/1934 privind reglementarea contractului de conșignație, publicată în Monitorul Oficial nr. 173 din 30 iulie 1934;

f) art. 17 și art. 19—28 din Legea nr. 153/1937 privind magazinele generale și warantarea mărfurilor și cerealelor (Dockuri și silozuri), publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 81 din 7 aprilie 1937;

g) Decretul-lege nr. 115/1938 pentru unificarea dispozițiilor privitoare la cărțile funciare, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 95 din 27 aprilie 1938, cu modificările ulterioare;

h) Codul civil Carol al II-lea, republicat în Monitorul Oficial nr. 206 din 6 septembrie 1940, cu modificările ulterioare;

i) Codul comercial Carol al II-lea, republicat în Monitorul Oficial nr. 194 din 23 august 1940, cu modificările și completările ulterioare;

j) Legea nr. 319/1944 pentru dreptul de moștenire al soțului supraviețuitor, publicată în Monitorul Oficial nr. 133 din 10 iunie 1944;

k) Legea nr. 163/1946 pentru înlocuirea provizorie cu cărți de evidență funciară a cărților funciare distruse, sustrate sau pierdute, publicată în Monitorul Oficial nr. 62 din 14 martie 1946, cu modificările ulterioare;

l) Legea nr. 242/1947 pentru transformarea cărților funciare provizorii din Vechiul Regat în cărți de publicitate funciară, publicată în Monitorul Oficial nr. 157 din 12 iulie 1947, cu modificările ulterioare;

m) Legea nr. 4/1953 privind Codul familiei, republicată în Buletinul Oficial nr. 13 din 18 aprilie 1956, cu modificările și completările ulterioare;

n) Decretul nr. 31/1954 privitor la persoanele fizice și persoanele juridice, publicat în Buletinul Oficial nr. 8 din 30 ianuarie 1954, cu modificările și completările ulterioare;

o) Decretul nr. 32/1954 pentru punerea în aplicare a Codului Familiei și a Decretului privitor la persoanele fizice și persoanele juridice, publicat în Buletinul Oficial nr. 9 din 31 ianuarie 1954, cu excepția art. 30—43, care se abrogă la data intrării în vigoare a Legii nr. 134/2010;

p) Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă, republicat în Buletinul Oficial nr. 11 din 15 iulie 1960;

q) art. 1—33 și 36—147 din Legea nr. 105/1992 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 245 din 1 octombrie 1992, cu completările ulterioare;

r) Legea arendării nr. 16/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 91 din 7 aprilie 1994, cu modificările și completările ulterioare;

s) art. 21—33 din Legea locuinței nr. 114/1996, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 31 decembrie 1997;

ș) art. 7, 14 și 15 din Legea nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 743 din 2 noiembrie 2009, cu modificările ulterioare;

t) art. 32 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1998, cu modificările și completările următoare;

ț) art. 9 alin. 8 din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 29 noiembrie 1995, cu modificările ulterioare;

u) titlul VI „Regimul juridic al garanțiilor reale mobiliare” al Legii nr. 99/1999 privind unele măsuri pentru accelerarea reformei economice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 236 din 27 mai 1999, cu modificările ulterioare;

v) art. 12, 14—25, art. 32 alin. (2), art. 43 și 44 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 148 din 8 aprilie 1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 241/2001, cu modificările ulterioare; de la aceeași dată, dispozițiile art. 12 și 14—25 nu se mai aplică nici contractelor de închiriere a locuinței în curs de executare;

w) Legea nr. 509/2002 privind agenții comerciali permanenți, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 581 din 6 august 2002;

x) art. 40 alin. (1), art. 41 și 42 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 557 din 23 iunie 2004, cu modificările ulterioare;

y) art. 1, 5—13, 16, art. 18 alin. (2) teza I, art. 56 alin. (1)—(4), art. 57, 59—63 și 65 din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 788 din 19 noiembrie 2009;

z) art. 90 alin. (2) din Legea gazelor nr. 351/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 679 din 28 iulie 2004, cu modificările și completările ulterioare;

aa) titlul X „Circulația juridică a terenurilor” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare;

bb) orice alte dispoziții contrare, chiar dacă acestea sunt cuprinse în legi speciale.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,

IOAN OLTEAN

București, 3 iunie 2011.

Nr. 71.

PREȘEDINTELE SENATULUI

MIRCEA-DAN GEOANĂ

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

privind promulgarea Legii pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

TRAIAN BĂSESCU

București, 1 iunie 2011.

Nr. 518.